

Zapiski s petega kontinenta (stran 8) – Pred hokejsko tekmo Olimpija: Jesenice (stran 10) – RTV program

Rahman gost v Kremlju

Premiera LR Bangla de-
ša je sprejel generalni
sekretar KPSZ Breznjev

MOSKVA, 2. marca (TASS).
— Generalni sekretar CK
KPSZ Leonid Breznjev je danes
sprejel predsednika vlade
LR Bangla deša Mudžiburja
Rahmana. Ob tej priložnosti
se mu je Rahman posebej za-
hvalil za podporo, ki jo je
Sovjetska zveza izkazovala
Bangla dešu v boju za svo-
bodo in neodvisnost.

V pogovoru, ki sta se ga
udeležila tudi zunanja mini-
stra obeh držav Andrej Grom-
niko in Abdus Samad, so raz-
pravljali o vprašanjih v zvezi
z razvojem in utrjevanjem
priateljstva in sodelovanja
med ZSSR in Bangla dešem
ter o mednarodnih vprašanjih,
zanimivih za obe državi.

BANGLADESKI PREMIER PRI BREZNJEVU — Včeraj je šejka Mudžiburja Rahmana, ki je na obisku v Moskvi, sprejel generalni sekretar KPSZ Breznjev. Na sprejemu sta bila prisotna še sovjetski zunanji minister Gromniko (levo) in bangladeški zunanji minister Samad (na sliki desno).
Telefoto: TASS

Nixon obišče Tokio?

Po obisku v SZ naj bi
ameriški predsednik
prišel tudi na Japonsko

TOKIO, 2. marca (Kjodo).
— »New York Times« je na-
mignil, da bo predsednik
Nixon po obisku v Moskvi
maja letos prišel tudi na Ja-
ponsko. V krogu japonskega
zunanjskega ministrstva pa
pravijo, da je predsednik
ZDA izrazil samo svojo željo,
da bi obiskal Japonsko, pre-
den mu poteče sedanjí man-
dat.

V korist miru

Predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve o
obisku ameriškega predsednika R. Nixona v LR Kitajski

BEOGRAD, 2. marca (Tanjug). »Obisk predsednika Nixona na Kitajskem in z njim
povezani ameriško-kitajski pogovori na najvišji ravni očitno pomenijo izredno
pomemben mednarodni dogodek.« je na današnji redni tiskovni konferenci dejal
predstavnik zveznega sekretariata za zunanje zadeve Milan Zupan.

Izrazil je prepričanje, da
bodo začetki pogovorov prispe-
vali k miru in izboljšanju
mednarodnih razmer, saj sta
obe strani pripravljene se
naprej delati za normalizacijo
medsebojnih stikov.
Pomembno je, da dve med-
narodni sili, kakršni sta
ZDA in LR Kitajska, kljub
bistvenim razlikam v druž-
beni ureditvi in zunanji po-

Tema le še za reklame

V V. Britaniji ukinili
omejitve za porabo
električnega toka

LONDON, 2. marca (Tan-
jug). — Sinoči so v Veliki
Britaniji ukinili omejitve
za porabo toka v indu-
striji in gospodinjstvih.
Ostala je le še omejitev,
ki se nanaša na svetlobne
reklame. Rudarji, ki so
s stavko izsilili višje
mezd, so zdaj krepko pri-
jeli za delo, tako da je
premoga dovolj.

Kissinger tudi v Moskvo?

Pripravil naj bi bližnji
prvi obisk ameriškega
predsednika v SZ

WASHINGTON, 2. marca
(AFP). — Ta agencija poro-
ča, da bo ameriški predse-
dnik Nixon v kratkem poslal
v Moskvo svojega odposlan-
ca, ki naj bi pripravil vse za
njegov obisk — prvi obisk
ameriškega predsednika v
Sovjetski zvezi. Kot omenja-
jo, naj bi predsednik to na-
logo zaupal dr. Kissingerju;
v Beli hiši so to zanikali.

Makarios mora odstopiti

Sinod cipske prav-
oslavne cerkve je vče-
raj izrazil to zahtevo

NIKOZIJA, 2. marca
(AP). — Sveti sinod cipr-
ske pravoslavne cerkve je
danes izrazil zahtevo, naj
nadškof Makarios odstopi
kot predsednik cipske re-
publike. V uradnem spo-
ročilu, ki je bilo v zvezi
s tem objavljeno, je re-
čeno, da bo Makarios
na to zahtevo odgovoril
ko jo bo proučil.

Indijski umik do 12. marca

Cete se bodo umaknile
iz Bangla deša že tri-
najst dni pred rokom

NEW DELHI, 2. marca
(AFP). — Indija bo umaknila
zadnje čete iz Bangla deša
12. marca, trinajst dni pred
rokom, določenim v nedavno
sklenjenem sporazumu. V
sporazumu je določeno, da se
morajo indijske čete umakni-
ti do 25. marca. Po sporočilu
indijskega radia se je večji
del indijskih čet že umaknil

Nove cene pese

Minimalna odkupna cena pese bo 0,28, sončnic 2,40 in
soje 2,60 din za kg - Silvo Gorenc: podsekretar v ZSNZ

BEOGRAD, 2. marca (Tanjug). Zvezni izvršni svet je na današnji seji pod predse-
stvom dr. Jakova Sirotkovića obravnaval več vprašanj s področja stikov s tujino
in s področja gospodarske politike. Sekretariat ZIS za informacije v zvezi s tem
sporoča:

»Zvezni izvršni svet je pred
odhodom zveznega sekretarja
za zunanje zadeve Mirka Te-
pavca na obisk v Alžirijo in
Tunizijo obravnaval sedanje
stanje stikov in možnosti za
izboljšanje sodelovanja s te-
ma državama.

V skladu s sprejeto politi-
ko cen je ZIS sprejel predpo-
se o povečanju najnižjih odk-
upnih cen siodkovne pese,
sončnice in soje. Minimalna
odkupna cena za kilogram

sladkorne pese bo znašala 28
par, za sončnice 2,40 dinarja,
za sojo pa 2,60 dinarja pri
kilogramu. Te minimalne
cene bodo veljale za letošnji
pridelek.

Služba družbenega knjigo-
vodstva je zveznemu izvršne-
mu svetu poslala poročilo, iz
katerega je razvidno, kako je
s poravnavanjem obveznosti
pri uporabnikih iz negospo-
darskih panog. ZIS je poro-

Cenzura kroji program?

V Beogradu se je začel
19. festival jugoslovan-
skega kratkega filma

BEOGRAD, 2. marca —
Drevi se v Beogradu za-
čenja 19. festival jugoslo-
vanskega kratkega filma. Od
190 filmov, kolikor jih je
bilo v enem letu proizvede-
nih v 25 proizvovalnih hišah
oziroma skupinah, jih je
prišlo v konkurenčni pro-
gram nekaj nad 50. Podoba
festivala so krojile cenzur-
ne komisije, ki so s sezna-
ma črtale tudi dela znanih
ustvarjalcev. Več na 3. strani.

Obisk z zamudo

Predsednik Francije Pompidou se bo
s premierom Heathom sestal 18. III.

LONDON, 2. marca (Tanjug). Premier Heath in pred-
sednik Pompidou se bosta v Chequersu pri Londonu
pogovarjala 18. in 19. marca, to je samo dva dni pred
prihodom kanclerja Brandta na uradni obisk v Veliko
Britanijo.

Premier Heath je zaradi ru-
darske stavke moral že prej
napovedati Pompidoujev pri-
hod nenadoma odpovedati.
Zato je britanski tisk ponov-
no Pompidoujevo pripravlje-
nost, da pride na pogovore,
označil za izredno prijateljs-
ko potezo.

Heath in Pompidou bosta
obravnavala politični položaj
v zahodni Evropi, po vstopu
Velike Britanije v EGS. Od-
kar se je izvedelo, da bo

GEORGES POMPIDOU:
prijateljska poteza

Ravne: ugasili peč

Železarna ima le še za
nekaj dni reprodukcij-
skega materiala

RAVNE NA KOROSKEM,
2. marca — Danes so v raven-
ski železarni ustavili proiz-
vodnjo v eni izmed elektro-
peč. Vzrok je v pomanjkanju
reprodukcijskega materiala.
Jugoslovanske železarne letos
še niso dobile potrebnega kon-
tingenta deviz za uvoz 400.000
ton starega železa. Pravijo, da
imajo na Ravnah reprodukcijskega materiala samo še za
nekaj dni. M. K.

Mračne napovedi za jutri

Draže naložbe, za-
mude pri izgradnji in
energetska situacija

LJUBLJANA, 2. marca
— Napovedi so sila čr-
nogledne: Sloveniji naj bi
leta 1975 manjkala mili-
jarda kilovatih ur ener-
gije. Vzrok je v zamudi
pri izgradnji energetskih
objektov. Kljub petim za-
konom. Plina, kot so
načrtovali, ne bo, uvoz
naftnih derivatov je
spričo težav s prevozom
in skladiščenjem prav ta-
ko vprašljiv. Temu pri-
stejno še zamude pri
ureničenju sprejete-
ga programa izgradnje
elektroenergetskih objek-
tov in pomanjkanje fina-
ncnih sredstev za tekočo
— in nujno — moderni-
zacijo rudnikov. Več na
2. strani.

Za unčo zlata 38 dolarjev

Ameriški senat je izgla-
soval zakon o novi pari-
teti dolarja za zlato

WASHINGTON, 2. marca.
(AFP, AP). — Senat ZDA je
sinoči izglasoval zakon o no-
vi pariteti dolarja glede na
zlato in je s tem formalno
sankcioniral mednarodno de-
valvacijo dolarja. Vrednost
ameriške valute, devalvirane
za 7,89 odstotka, je določena
na 38 dolarjev za unčo zlata.
Pobudo za zvišanje uradne
cene zlata od 35 na 38 do-
larjev za unčo je dala Nizo-
nova administracija v skla-
du z določili washingtonske-
ga sporazuma »deseterice«
o preureditvi tečajev najvažnej-
ših valut. Zakonski predlog
so v senatu sprejeli brez
amandmaj. Hkrati se je tu-
di v odboru za bančništvo
v predstavniki domu za-
čela debata o tem predlogu.

VESNA DOMA — Vesna Vulović, edina preživela v nedavni letalski nesreči, je
sinoči s posebnim letalom priletela iz Prage v Beograd. Zdravila se bo v bolnišnici
dr. Dragiša Miševića. Telefoto: UPI

Vabilo Mintoffu

Britanski premier Heath je malteškega premiera pova-
bil, naj pride konec tedna v London na nove pogovore

LONDON, 2. marca (Tanjug). V Londonu so danes potrdili novico, da je premier
Heath sinoči poslal malteškemu premieru Mintoffu vabilo, naj ob koncu tedna
obišče London, da bi nadaljevali britansko-malteske pogovore.

Sudanski
sporazum pred
uveljavitvijo

KAIRO, 2. marca (Tanjug).
— Nimeirjev osebni odpo-
slanec, sudanski notranji mi-
nister general Mohamed al
Baker bo jutri prišel v Kairo
s poslanico za predsednika
Sadata. Poslanica naj bi po-
jasnila sporazum, ki so ga v
Adis Abebi pred kratkim
sklenili predstavniki sudan-
skega juga in severa o Juž-
nem Sudanu; to vprašanje je
že vrsto let v ospredju sudan-
ske notranje politike. Sporaz-
um naj bi v Kartumu ratifi-
cirali čez deset dni. Predse-
dnik Nimeiri je poslal podob-
no poslanico tudi libijskemu
predsedniku Gadafigu.

Te razgovore so pretrgali v
Rimu pred tremi tedni. He-
ath je obljubil, da se bo z
Mintoffom sešel v svoji reziden-
ci v Chequersu, toda malteški
premier naj bi privolil
v nadaljnja pogajanja z britan-
skim obrambnim mini-
strom lordom Carringtonom,
s katerim je dejansko imel
vsa dosedanja pogajanja o
podaljšanju sporazuma, ki da-
je Britaniji in NATO pravi-
co do oporišča na Malti.

Pravijo pa, da Velika Bri-
tanija ne misli zvišati svoje
ponudbe glede letne rente za
vzdrževanje oporišča na Mal-
ti. Za celotno letno odškodni-
no NATO in Vel. Britanije za
vzdrževanje oporišča na Mal-
ti ponujajo malteški vladi 14
milijonov funtov, medtem ko
premier Mintoff zahteva 18
milijonov funtov na leto. Tu

Zapravljanje zaupanja

22. februarja smo v
Delu objavili izjavo vi-
rektorja zveznega za-
voda za načrtovanje dr.
Borislava Jovića, člana
ZIS, da je govorjenje
o podražitvi bencina
»iz trte izvitok«. 1. mar-
ca je zvezna skupščina
na predlog ZIS z veli-
ko večino izglasovala
podražitev bencina.

To samo po sebi ne
bi zaslužilo nobene po-
zornosti, če ne bi po-
stale razlike med po-
dobnimi izjavami in
poznejšimi dejanji že
tako pogoste, da dobi-
vajo v javnosti razsež-
nosti, ki jih ne kaže za-
nemariti.

Ne gre torej za to,
ali je prav ali ne, da
je zvezna skupščina
sklenila podražiti ben-
cin. Gotovo je imela
dovolj resne razloge za
takšen ukrep. Razum-
ljivo se tudi zdi, da ne-
katerih ukrepov ne gre
razglašati preden so
storjeni, ker bi lahko
povzročili najrazličnej-
še negativne reakcije.
Ob eni od zadnjih de-
valvacij smo prav v
Delu takšna predhod-
na razglašanja kritizi-
rali. Toda različne stva-
ri imajo različni po-
men in različne posledice.
O tem, ali sodi
napovedovanje podra-
žitve bencina v kate-
gorijo skrivnosti, ka-
terih predhodno raz-
kritje bi lahko povzro-
čilo nezaželjene speku-
lacije, bi sicer lahko
razpravljali, pa se nam
tokrat ne zdi najbolj
pomembno.

Važno je, da lju-
dje premmogim izja-
vam, tudi zaradi po-
dobne prakse, vse manj
verjamejo. V sistemu
kot je naš, ki računa
in mora vedno bolj ra-
čunati na zavestno so-
delovanje ljudi v druž-
benem upravljanju in
odločanju, pa si tak-
šnega razkošja nobena
politika in noben druž-
beni delavec ne bi smel
privoščiti.

Govoriti je treba od-
krito, naravnost, brez
olepšavanja, z vso od-
govornostjo. Za naše
skupno družbeno raz-
položenje res ni slab-
šega od inflacije neure-
njenih napovedi, iz-
mikanja realnim in ži-
vim problemom, od o-
cen, ki se dnevno spre-
minjajo, od obljub, ki
ne mobilizirajo, ker
prepogosto mnogi va-
nje ne verjamemo.

Ce kdaj, potem je
danes na takšne nevar-
nosti treba opozarjati.
Brez dramatiziranja si-
cer, toda res se nam
zdi, da ta čas ni na-
klonjen igranju, poseb-
no z zaupanjem in po-
trpljenjem ljudi ne.

MITJA GORJUP

edina
PIKANT
Sardina
mirna rovinj

Pisma bralcev

To se je zgodilo
dne 23. 2. 1972

Moja mama je imela na dvorišču naše bafice polno kur, Bile so svetlo rjave orpinjonke, bele stajerke, krasne druge pasme pasme. Nekdo je prinesel od nekod purico in jo spustila na dvorišče. Kar ko so vse kure napadle purico, jo neusmiljeno klijavale in preganjale, da je letala po vsem dvorišču in žalostno vzklikala: »čiv, čiv, čiv. Minilo je nekaj dni in purica je bila sprejeta v kurji krog. Spet je mama nekaj tednov pozneje prinesla od nekod malo črno kuro in jo spustila na dvorišče in tista purica je prva skočila nanjo in jo začela klijavati. Seveda so ji sledile vse ostale, tako da smo malo črno kuro kmalu bitje komaj rešili pred ostrimi klijavi napadalki. Karim ni bilo moč dopovedati, da imajo vse kure s purico vred enako pravico biti v našem dvorišču in udeležiti pri skupni hrani.

Pred nekaj dnevi sem imela v enem izmed slovenskih mestec nekdo razpravo pred delavskim svetom »malo podjetja, kjer so si prizadevali nekateri člani vodstva preganiti iz svojega kolektiva obratovodjo, tamenovodjo in neko tovaršico — delavko, in to zaradi tega, ker niso ustrezali željam vodilnih tovaršev. Tisti obratovodja je bil prišel pred dva letoma v ta obrat iz drugega mesta na štajerskem. Bil je miren, skladen človek, ki ni navedel delavke, od njih je zahteval samo izpolnitev delovnih dolžnosti, sicer se pa ni vtičal v njihovo življenje in prav tako ne v interesne sfere vodstva, ki ni videlo, da si človek ustvari avtoriteto predsem s čimbolj popolnim strokovnim znanjem in s pravičnostjo do vseh sodelavcev. Ker je bil vujudno zadržan, je bil pripravljen in imel pri svojih delavkah ugled, ki si ga nedolžno vodstvo ni znalo pridobiti. Ta pripravljenost pa je vodstvo razlagalo, zato je z nekim intrigantskim prijemom nekega anonimnega pisane premetilo obratovodjo na drugo delovno mesto. Delavke, ki so domnevale, da je premetilec akt samovolje in intrige, so zahtevale pojasnila. Pojasnilo jim je obljubil glavni aktor v tej dvoletni igri, in sicer sestanek na dan 15. 11. 1971. Ko pa ni moral biti sestanek otevorjen, ni bilo nikogar od vodstva, da bi obljubo izpolnil. Prav zato pa so delavke zahtevale od direktorja in sekretarja sestaneke, in ni nič drugega kakor samo sestanek, ki jim je bil obljubljen, in pojasnilo, zakaj je obratovodja premeščen na drugo delovno mesto. Ne direktor in ne sekretar nista prišla na sestanek, ampak sta poklicala obratovodjo v pisarno in se tam z njim razgovarjala. Ker pa je na poziv izmenovodja prišla interenirata komisija z občine, sta izobila direktor in sekretar, ki sta komisiji izjavila, da ni nobene prekinitve dela in da ne potrebujeta nobene pomoči, priti na sestanek v obrat, kjer sta se srečala z razburjenimi delavkami, ki jih nista znala pomiriti. Obratovodja je molčal in ni dal nobenega slabega zgleda niti v besedah in ne manj v dejanjih.

Kljub temu so odstranili z dela njega, izmenovodja in štiri tovaršice. Ze drugo drugo podjetja ne poznamo več odstranitev z dela ali suspenzije. Tudi to podjetje je sprito vložene tožbe zoper odločbo o suspenziji suspenz preklicato, a na nedavnem zasedanju komisije trem tovaršicam izreklo zaradi njihovih protestov stroge kazni.

Krono vsega pa je spletel pred dnevi delavski svet podjetja na svoji seji, ki je s 14 glasovi zoper šest glasov izklicil obratovodjo iz delovnega razmerja, češ da je podpiral delavce in jim dal slab zgled, čeprav ni črhnil niti besedice. Prav tako sta bila s tajnim glasovanjem članov Dg izključena iz delovnega razmerja izmenovodja, ki sploh ni sprejel delav, in tovaršica — delavka, ki

je zahtevala samo pojasnilo, zakaj premešča obratovodjo na drugo delovno mesto. Šlo je tedaj za izrecno prekoračenje pooblastil, ki jih ima delavski svet, ker so najstrožji ukrep, ki ga pozna delovno pravo, to je izključitev iz delovnega razmerja, člani tega delavskega sveta izrekli z večino glasov za prazen nič, ujeti na limanice neresnice. To se je zgodilo dne 23. 2. 72. v Sostanju na zasedanju delavskega sveta podjetja »Polypeze«.

Komu so ti ljudje podobni? Nehote mi uhaaja misel na dvorišče naše bafice, polno kur.

LJUBA PRENNER, Ljubljana

Tudi to sodi

v »varnost prometa«

V soboto, dne 26. februarja, smo na poti iz Zagreba proti Ljubljani opazili, da gume našega avtomobila niso enakomerno napolnjene, zato so se pregrevale. V Brezovici smo zavili k bencinski črpalni »Petrolas«, da bi izmerili tlak. Čakali smo dobre pol ure, toda za nas ni bilo časa, mimno so nas prehiteli drugi avtomobili, ki so natakali bencin, mi pa smo potrpežljivo čakali in čakali. Ko se je to le predloilo vleklo, smo stopili k službojučemu tovaršu in ga vujudno prosila, naj pregleda tlak. Odgovoril je, da tega ne ustege. Vprašala sem ga, ali misli, da je to prav, in ali bo imel mirno vest, če bo silil, da smo se deset kilometrov od črpalke pomenili, zato ker ni UTEGNIL izmeriti tlaka v gumah. Zavrnil me je, češ naj se peljemo naprej, če se nam tako mudi. Ne bom navajala vsega razgovora, toda opravili nismo žal ničesar. Priporočam, da smo čakali disciplinirano, pretirano dolgo, ne da bi se razburjali in zabavljali. Zaman!

Ni nam preostalo drugega, kakor da se odpravimo do naslednje bencinske črpalke, tam spet počakamo na vrsto in se z zamudo pripeljemo v Ljubljano na delo, ki nas je tam čakalo (in seveda so nas čakali tudi ljudje!).

Ni moj namen »zaostiti« omenjenega tovarša, prostim pa, da skuša te kratke vrstice razumeti kot neke vrste smešne publikoske sodelovanje v malem, z namenom, da bi se zboljšala varnost prometa, kamor po mojem sodijo tudi takšne malenkosti.

Prof. ZORICA MILEUSNIC, Zagreb, Maslaričeva 2

Vse je urediti

Ko sem vodil skupino delavcev v »Jugoturbine« iz Karlova na zimsko politično na Poljsko, se je zgodilo, da so tisti člani v Mariboru zamude, in grozilo nam je, da bomo dobili vseze proti Katovicam. V skupini so bile tudi ženske in majhni otroci, zato je naša zaskrbljenost razumljiva; bilo je mraz, kam naj bi se dali? Toda iz zadržev nas je rešil še postaja Maribor. Hitro je pregledal vozni red vlakov in ugotovil, da bomo na Durnu lahko še ujeli vlak proti Katovicam. Vloga tega nam je tudi »federalni« prostor v vlakih. Pa še nekaj ugotoviti je, da nam v Zagrebu niso zagotovili prevoza našega vagona čez mejo, in tako je urediti tudi to. Skratka, stori je več, kot bi zahtevala njegova delovna dolžnost.

Zato se mu skupina, ki ji je 15. januarja letos pomagala iz težav, iz srca zahvaljuje. Hkrati se mu opravičuje, ker ga nismo utegnili mišlji popraviti po imenu. Sicer pa imena niso važna, važen je človek, tovarš!

ANTON KRATOFIL, Karlovac, »Jugoturbine«

Odgovori

na vprašanja

Odškodnina za panoramsko steklo

Z.K. C. — V Avstriji je izpod koleta tovaršaka odletel kamez in razbil steklo na vašem osebnem avtomobilu. V Celovcu ste kupili novo steklo in plačali zanj v silingih 1.150 din. Zanima vas, kaj morate storiti, da vam bo zavarovalnica povrnila škodo. ODGOVOR: Če nameravate uveljaviti kasko zavarovanje, potem morate primer takoj prijaviti svoji zavarovalnici, ki vam bo izplačala odškodnino v skladu s splošnimi pogoji kasko zavarovanja in v skladu z vašo zavarovalno pogodbo. Zavarovalnica vam bo priznala odškodnino, če boste škodo izkazali z računi. Če zavarovalnica škodo ne bi plačala, jo boste morali pač uveljaviti s tožbo. Če pa hočete doseči plačilo odškodnine od zavarovalnice, pri kateri je bil zavarovan tovaršak, je zadeva seveda popolnoma drugačna. Škodo boste morali prijaviti pristojni tuji zavarovalnici, pa tudi o morebitnem sporu bo odločalo tamkajšnje sodišče, ker se dogodek ni pripetil v naši državi, povzročitelj pa je tuje vozilo.

Zbornica nima mnenja?

»Delo« ni moglo dobiti izjave o stališču zbornice

LJUBLJANA, 2. marca — V ponedeljek, 28. februarja, je uredništvo »Delo« nekajkrat poklicalo predsedstvo pisarnice gospodarske zbornice SR Slovenije. Predsednik zbornice Leopold Kresc je bil tedaj zadržan na skupščini in kolegiju. Naš novinar je dobil zagovornik zahtevano izjavo: kaj misli zbornica o podaljšani zamrznitvi cen.

V sredo, 1. marca, je predsednik obljubil, da bo naslednje jutro izjavil namisla. Ko je danes, v četrtek, novinar prišel ponj, je izvedel da je predsednik — že odpotoval, za štiri dni. Izjave ni bilo, drugi pa so izjavili, da bo tudi uspešno ustvariti sinoteto različnih pojmovanj, stališč in interesov. Dokaj

Ne novi center odtujene moči

Smisel Socialistične zveze je prav v tem, da presega politično in ekonomsko odtujitev delovnega človeka

LJUBLJANA, 2. marca. Celotni smisel vseh razprav in prizadevanj je v tem, da bi stopili večji korak naprej v premagovanju odtujitve delovnega človeka od pogojev in rezultatov dela. Tako je dejala danes Vida Tomšič na seji sekcije zvezne konference SZDL za družbenopolitične odnose, ko so razpravljali o temi »Socialistična zveza in spremembe v političnem sistemu«.

Seveda pa to ni stvar dobrih ali slabih ustavnih formulacij. Gre za spremembo razmer, da bo delovni človek res sam uravnaval življenje. Posebnega pomena pri tem spreminjanju pa je SZDL, ki pa mora tudi sama sebe se preobraziti. SZDL bo toliko uspešnejša, kolikor bo tudi uspešno ustvariti sinoteto različnih pojmovanj, stališč in interesov. Dokaj

razširjeno pa je še pojmovanje, da socialistični zvezi prava njena vloga še ni priznana, češ da ni povezana z oblastjo, oziroma ni udeležena pri njej. Po takih pojmovanjih, če bi se uresničila, pa bi SZDL postala le še en center odtujene politične moči, namesto da bi prav to odtujenost odpravljala. Pa na lahko stori le, če v resnici postane organizacija samoupravljalcev, demokratična zveza ljudi, ki

se v njej dogovarjajo in tudi prek nje vplivajo na oblikovanje politike, njeno uresničevanje in še posebej na voljene odposlance ter nosilce drugih funkcij. V današnji razravi so odprli še celo vrsto vprašanj, ki smo se v Sloveniji srečali z njimi ob sestavljanju dokumenta »SZDL danes«. Eno izmed njih je na primer, ali je SZDL organizacija, ker se postavlja v vprašanje, kako je s sindikati, ZM in drugimi organizacijami. Ali je treba SZDL še nadalje institucionalizirati, kar naj bi pomenilo, da jo je treba opredeljevati tudi v normativnem delu ustave, ali pa je dovolj, da jo načelno opredelimo njeno funkcijo v političnem sistemu. V. J.

Šolska TV že v 1973?

Prve oddaje za prosvetne delavce že prihodnje šolsko leto

LJUBLJANA, 2. marca. — Danes so se sestali predstavniki oziroma strokovni sodelavci nekaterih kulturno prosvetnih ustanov, kot so republiška izobraževalna skupnost, republiški zavod za šolstvo, pedagoška akademija, zveza delavskih uni, verz idr., in razpravljali o problemih uvajanja šolske televizije v naš vzgojno izobraževalni sistem. Kot kažejo priprave in študije, bodo prve oddaje za prosvetne delavce predvidoma stekle v prihodnjem šolskem letu, pozneje pa tudi za učence. Na današnjem sestanku so si navzoči ogledali nekaj filmov ameriške šolske televizije. V pogovoru je sodelovala tudi ameriška strokovnjakinja za vzgojno TV v ZDA. J. H.

Gozd v spomin Delčeva

Makedonska mladina bo letos sodelovala na več delovnih akcijah

SKOPJE, 2. marca (Tanjug) — Makedonska mladina bo letos sodelovala na več prostovoljnih akcijah v različnih krajih svoje republike. Nedolgo od arheološkega najdišča v Stobijski budo na 1500 ha zasadi spominski gozd Goce Delčeva, s čimer nameravajo proslaviti stoletnico rojstva velikega makedonskega revolucionarja. Mladinci in mladinke bodo delali tudi na cesti Tetovo—Popova Sapka, ki bo dolga 21 km, ter na cesti Prilep—Mavrovo in Skopje—Mavrovo—Kičevo—Ohrid. Na vseh republiških mladinskih delovnih akcijah bo razen mladih iz Makedonije sodelovali tudi mladinci in mladinke iz drugih jugoslovanskih republik in pokrajin.

Še dve ladji za Kitajce

Ladjedelnica »Split« jim bo dobavila ladji prihodnje leto

PEKING, 2. marca (Tanjug) — Predstavništvo ladjedelnice »Split« in kitajskega državnega združenja za izvoz in uvoz strojev Uroš Borković in Vang Ji sta danes podpisala sporazum o prodaji dveh ladij. Trinajst tisoč tonskih ladij za splošni tovor bodo dobavili kitajskim naročnikom prihodnje leto. Lani je rešila ladjedelnica »3. maja« škedenla s Kitajsko pogodbo za štiri 15.000-tonske ladje, ki jih nameravajo izdelati do leta 1973 in 1974. Ladjedelnica je podpisala sporazum tudi za deset ladjskih pogonskih dieselskih motorjev z 12 tisoč KM. Prve ladjske motorje so že dobavili kitajskim naročnikom.

Zamude tepejo

Poraba energije narašča po predvidevanjih, gradnja energetskih objektov kasni - Kolikšen primanjkljaj v 75?

LJUBLJANA, 2. marca. Vnovično konstituiranje sveta za energetiko gospodarske zbornice SRS (znova so za štiri leta potrdili predsedniško mesto Draga Černetiča) je bilo zatišje pred vihro. Ta se je začela, ko je na dnevni red prišla razprava o uresničevanju razvojnega programa energetike do leta 1980. Na kratko: poraba energije narašča v skladu s predvidevanji, prišlo pa je do zakasnitve pri izgradnji energetskih naprav. Leta 1975 napovedujejo strokovnjaki zato črnogled: manjkalo bo milijardo kilovatnih ur energije...

Kljub prizadevanjem, da bi dobili do leta 1975 zemeljski plin, tako kot je predvideval plan razvoja (300 milijonov kubnih metrov), z zemeljskim plinom ne moremo računati. Modernizacija premovalov v Sloveniji je zakasnila (ni bilo denarja) in prav lahko se zgodi, da bo namesto s programom načrtovane proizvodnje prišlo do težav s preskrbo v višini sedanje proizvodnje premovala. Zaradi denarja se je zataknilo tudi pri izgradnji elektroenergetskih objektov. Da po podoba polna, se zapisimo: največ redukcij je bilo po vojni v letu 1967, ko so potrošniki ostali brez 33 milijonov kilovatnih

ur. Leta 1975 pa naj bi manjkalo milijardo kilovatnih ur. Izgubo pri plinu naj bi krilil z uvozom naftnih derivatov. Ne glede na to, da so za to potrebna precejšnja sredstva, je težava v tem, da nismo investirali v transportne poti, niti ne v skladiščne kapacitete, kot to zahteva tudi zakon. Potrošnja naftnih derivatov je v zadnjih treh letih naraščala s stopnjo 20 odstotkov letno, vse promet pa je potekal praktično od morja po cesti in železnici preko Postojne. Za krono vsega: kljub petim zakonom in predpisom o zbiranju sredstev za naložbe v energetske objekte, manjka

denar celo za izdelavo načrtov in dokumentacije. Člani sveta so sklenili, da bodo s temi podatki in posebnimi analizo poslovnega združenja energetske SR Slovenije seznanili najvišje organe v republiki. S pripombo, da se strokovnjakom nasploh zdi, da sta IS SRS in skupščina premalo pozorna do teh težav, ki lahko zavrejo vse načrte razvoja slovenskega gospodarstva. Ob mnenju, da krize energije sploh ne bo mogoče preprečiti, saj je premalo časa, da jo je s hudimi napori mogoče omiliti, so terjali tudi stališče o tem, kako bo za nastalo situacijo odgovarjal. IVAN VIDIC

Hudo zvečane naložbe

Kdo bo prispeval milijardo din več za gradnjo energetskih objektov?

LJUBLJANA, 2. marca. — Ko so leta 1970 (junija meseca) prvič izračunali, koliko je treba investirati za razvoj energetike v Sloveniji, so se ustavili pri številki 1.935 milijonov din. Sem so šli lastna sredstva, prispevke potrošnikov in kredite domačih poslovnih bank ter iz inozemstva. Načrtano leto pozneje so (neupoštevaje devalvacijo dinarja) izračunali, da potrebujejo za nekoliko zvožen program razvoja in upoštevanje denar potreben za razširitev rudnikov, ki naj bi oskrbovali nove termoelektrarne kar 933,7 milijona dinarjev več, ali 2.888,7 milijonov din. I. V.

Tri knjige o Titu

V turščini knjige »Titu in mi« ter Titovi govori in članki

SKOPJE, 2. marca (Tanjug) — V založbi škopskega časnika »Bilka« bodo ob 80. rojstnem dnevu predsednika Tita izšle tri knjige, posvečene temu pomembnemu dogodku v turškem jeziku. V knjigi »Titu in mi« bodo objavili članke družbenopolitičnih delavcev in književnikov turške narodnosti iz Makedonije o predsedniku Titu, v drugih dveh knjigah pa bodo predsednikovi govori in članki ter zapisi o Titovi ljubezni do otrok. aZ izid vseh treh knjig vlada v Makedoniji veliko zanimanje, zlasti med občani turške narodnosti. J. P.

Skupni tir

Smernice za nadaljnje delo kmečkih društev - Uspehi v dosedanjem delu

LJUBLJANA, 2. marca. Kmečka sekcija pri republiški konferenci SZDL je na današnji seji ob sodelovanju zastopnikov republiških organov družbeno političnih organizacij in zveze kmečkih društev za vzajemno pomoč temeljito ocenila razmere, v katerih so nastajala taka društva, in sprejela sklepe za nadaljnjo usmeritev njihovega delovanja

Ugotovili so, da so nekeje še zelo močni odpori proti uresničevanju ustavnih dopolnil in nekaterih zaključkov ter sklepov, čeprav se v besedah vsi strinjajo z njimi. Proti njim se je treba boriti v okviru SZDL. Vsestranska družbeno politična dejavnost kmetov je možna le v njej, uresničujo jo pa jo lahko v kmečki sekciji. Vse organiziranost v kmetstvu bo treba uskladiti z zakonom o združevanju kmetov. Družbeno politično organizacijo naj podpro vse oblike samoupravljanja, ki jih zakon dopušča. Delo zveze kmečkih društev pa

je treba uskladiti z iniciativnim odborom združene zveze, dejavnost in pravila kmečkih društev pa z zakonom o društvih, ki menda ne dovoljuje poslovnih skladov. Upoštevati je treba pozitivne rezultate, ki so jih dosegla društva pri zavarovanju živine in tako dejavnosti podpirati v vseh možnih oblikah. Vzajemno pomoč kmetov pa bo moč razvijati tudi v združenih, zlasti pri obratih za kooperacijo, podobno kot hranilno kreditno službo. To bo še najbolj ustrezalo, če želimo kmetstvo razvijati po enotnem tiru. J. P.

Skupen izvozni sklad

Predlog srbske zbornice: soustanovitelj družbenopolitične skupnosti

BEOGRAD, 2. marca (Tanjug) — Upravni odbor gospodarske zbornice SR Srbije je na današnji seji sprejel stališče, naj bi dosedanj zvezni sklad za kreditiranje in zavarovanje izvoza — ki je bil ukinjen — nadomestili s skladom, ki bi ga skupaj ustanovile gospodarske organizacije in družbenopolitične skupnosti. V dosedanjih razpravah o tem je bilo največ predlogov, naj bi takšen sklad ustanovilo samo gospodarstvo, ne pa tudi občine in republike. Stališče zbornice so podprle številne gospodarske organizacije, pa tudi nekatere družbenopolitične skupnosti.

Malo cvenka za ceste

Slovenija vloga 295 din na prebivalca, Svica pa 1488 din

LJUBLJANA, 2. marca — Podatki, ki so jih zbrali strokovnjaki za cestni promet, kažejo, da smo predlanskim v Sloveniji porabili za ceste na prebivalca 295 din. V istem letu so v ceste vložili v Svici kar 1488 din na prebivalca, v ZRN 983 din, Danski 886, Švedski 842, Belgiji 814, Franciji 555 in Avstriji 460 din. Svica pospešeno vloga v gradnjo sodobnih avtocest in sploh dragih objektov (prehodov itd.). Pri nas pa lahko uporabimo znani rek, da je za malo denarja tudi malo muzike. I. P.

Šele prvi ukrep

Kaj menijo tekstilci o znižanju prometnega davka: Z novimi potezami vrsta dodatnih olajševalnih ukrepov?

BEOGRAD, 2. marca (Tanjug). Poslanci gospodarskega zbora zvezne skupščine so po hitrem postopku sprejeli sklep o znižanju prometnega davka za tekstil z 8 na 4 odstotke. Računajo, da bo tekstilna industrija zaradi tega znižanja prihranila 348 milijonov dinarjev letno, 350 milijonov pa bo dobila še s carinskimi deviznimi in drugimi olajšavami, ki so že pripravljene in jih je treba samo še uradno razglasiti. Kaj o teh olajšavah mislijo poznavalci razmer v tekstilni industriji?

Sekretar sekretariata za tekstil v zvezni gospodarski zbornici Lazar Popović meni, da je to samo začetek in da se danji sklep zvezne skupščine še ni popoln. Treba ga je sicer pozdraviti, vendar ima

Več atrancita ZAJECAR, 2. marca (Tanjug) — Rudnik atrancita »Vrška čuka« pri Zajecaru bo letos nakopal približno 65.000 ton tega premovala, za 11.000 ton več kot lani. Iz novih ležišč, odkritih lani, bodo nakopali še približno 5000 ton.

zadaj postojno ZIS. Ta je namreč pristojen sprejeti še vrsto dodatnih olajševalnih ukrepov, ki zadevajo carine in razne davke. Težav, s katerimi se ubada tekstilna industrija, pa samo s tem še ne bo mogoče odpraviti. Zato je jasno, da bo na koncu treba cene uskladiti, predvsem pri tistih izdelkih, ki so narejeni iz uvoženih surovin.

Podoben mnenje je izrazil tudi Radisav Lukić, sekretar sveta za tekstil pri republiški gospodarski zbornici. Z znižanjem davka in davkov ne bo problema te panoge samo ublažili, ne bo jih pa mogoče čisto odstraniti. Tokratne industrija ima še razne druge težave, ki jih ni mogoče premagati ne s temi sredstvi ne s kakršnimi koli notranjimi rezervami, saj kupuje bombaž na svetovnem trgu po ceni, ki je poskočila za 53 odst. Podražilo so tudi jutro, rajon in druge surovine. Tokratna industrija si prizadeva, da bi se teh težav rešila s svojimi močmi, vendar sama tega nikakor ne bo zmogla. Zato sekretar Lukić smi, da je treba poiskati nove ustrezne rešitve.

Na današnji seji so izjavili, da gre večinoma za nekatere primere, značilne po tem, da so na prvem mestu osebni momenti in obračunavanja v boju za oblast, pri tem pa puščajo vnevar akcije in stališča ZKJ. Predsednik zveze rez. voj. starešin Milan Ku-

Sklicani seji dveh zborov

LJUBLJANA, 2. marca — Iz skupščinskega biroja za informacije smo prejeli: Predsednik republiškega zbora Miran Goslar in predsednik enotnega zbora delovnih skupnosti Tone Bole sta sklicala seji zborov za sredo, 15. marca 1972 ob 9. uri.

Po predlogu dnevnega reda bosta oba zbora obravnavala predlog resolucije o dolgoročnem razvoju SR Slovenije in predlog za izdajo zakona o prispevkih, davkih in takсах občanov in organizacij združenega dela.

Republiški zbor bo poleg tega obravnaval tudi akcijski program izvršnega sveta skupščine SR Slovenije in republiških upravnih organov v zvezi s sklepi 3. seje konference ZKS o socialnem razlikovanju; predlog zakona o združevanju kmetov; predlog zakona o starostnem zavarovanju kmetov; osnutek zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o šolah z italijanskim oziroma madžarskim učnim jezikom in o dvojezičnosti šol v SR Sloveniji; osnutek zakona o nostrifikaciji v tujini pridobljenih šolskih spričeval; predlog za izdajo zakona o filmu; predlog za izdajo zakona o nagradi AVNOJ-a; predlog za izdajo zakona o skladu za pospeševanje likovne umetnosti »Moša Pišave«; osnutek zakona o pravosodnem izpitu in predlog odloka o načrtu statističnih raziskovanj v SR Sloveniji za leto 1972.

Enotni zbor delovnih skupnosti pa bo imel na dnevnem redu še poročilo o delu komisije enotnega zbora delovnih skupnosti skupščine SR Slovenije za razvoj samoupravnega prava v delovnih organizacijah in predlog odloka o razrešitvi in imenovanju člana začasnega komisije tega zbora za proučitev vprašanj s področja družbeno-ekonomskih odnosov in vprašanj financiranja družbeno-političnih in samoupravnih skupnosti.

IS popoln

Milan Rukavina novi podpredsednik IS, Frank Vinter direktor RTV Zagreb OD NAŠEGA ZAGREBSKEGA DOPISNIKA

ZAGREB, 2. marca. Novi podpredsednik IS Hrvaške je Milan Rukavina-Sain. Izvolili so ga na današnji seji hrvaške vlade, za novega generalnega direktorja RTV Zagreb pa so imenovali Franka Vinterja.

IS je danes sprejel osnutek novega republiškega zakona o davku na promet z nepremičninami, ki zagotavlja občinam, da ima prednost prvega kupca. S tem naj bi odpravili dosedanje spekulacije pri nakupu in preprodaji gradbenih

zemljišč in drugih nepremičnin. Na seji so podprli predlog ZIS, naj bo elektrogospodarstvo opredeljeno plačila prispevka za določene investicije in prometnega davka za tako imenovano gospodinjstvo olje. MARJAN KUNEJ

Zbornik o Ravensbrücku

LJUBLJANA, 2. marca (Tanjug) — Partizanska knjiga bo izdala obsežen, čez 750 strani obsegač zbornik o koncentracijskem taborišču Ravensbrück. Pobudo za to delo je dal odbor za interniranje in deportiranje pri republiškem odboru združenja Zveze borcev NOV, opravil pa sta ga Erna Muser in Vida Zavri, ki sta bili obe deportirani v tem zloglasnem nacističnem taborišču.

V Ravensbrücku je bilo interniranih okrog 2800 jugoslovank, med njimi okrog 2300 Slovenk, od katerih jih je v taborišču umrlo približno 200.

Osební boj

ZRVS Hrvaške o pojavih lažnega radikalizma po seji predsedstva ZKJ

ZAGREB, 2. marca (Tanjug). Zveza rezervnih vojaških starešin na Hrvaškem je mnenja, da je bilo po 21. seji predsedstva ZKJ opaziti pojave lažnega radikalizma s političnih pozicij, nasprotnih programu ZKJ.

Na današnji seji so izjavili, da gre večinoma za nekatere primere, značilne po tem, da so na prvem mestu osebni momenti in obračunavanja v boju za oblast, pri tem pa puščajo vnevar akcije in stališča ZKJ. Predsednik zveze rez. voj. starešin Milan Ku-

prešantn je govoril o uresničevanju sklepov 21. seje predsedstva ZKJ in dejal, da je v hrvaškem političnem življenju opaziti pojave revanšizma, kot odraz osebnih nacionalističnih, unitarističnih in podobnih hotenj.

DELO

Mitja Gorjup (glavni urednik), Jak Koprivc (odgovorni urednik), Ante Mahkota (pomočnik glavnega urednika), Vlado Jarc (notranja politika in gospodarstvo), Miran Šuštar (zunanja politika), Tit Vidmar (kultura), Miro Zakrajšek, Anton Rupnik (dopisništvo, lokalna kronika), Evgen Bergant (šport), Vojko Černelč (centralna redakcija), Jaka Štular (nedeljska izdaja »Delo«), France Vrečar (sobotna priloga), Božo Sajovic, Olga Rajč, Ivan Kranjc (kronika, reportaža)

vsak ponedeljek v delu šport stavna tablica

30 potovanj na olimpijske igre v Münchnu s centromistom knjig-olimpijske igre 1972

OLIMPIJSKA TOMBOLA DELO ŠPORT

GENERALNI ZASTOPNIK ZA OLIMPIADO MÜNCHEN 72

Poudarek izobrazbi delavca

Član predsedstva SFRJ Mitja Ribičič na obisku v postojnski občini

POSTOJNA, 2. marca — Danes je postojnsko občino obiskal član predsedstva SFRJ in član predsedstva ZKJ Mitja Ribičič. Ogledal si je dva od petih obratov lesno predelovalne industrije Javor v Prestranku in Pivki, potem pa se je sešel z direktorji in člani političnega kabineta. Med svojim obiskom je poudaril, da je treba delavce vključiti v razvojno politiko delovnih organizacij. ZK mora biti še posebej pozorna na idejno izobraževanje delavcev, pri neposrednih proizvajalcih pa mora okrepiti obštetek, da se zanima za njih razmere.

Kmeti - borci in njihove pravice

Komisija za vprašanja borcev NOV o starostnem zavarovanju kmetov borcev in o pomoči za stanovanja borcem

LJUBLJANA, 2. marca. Na današnji seji je komisija za vprašanja borcev slovenske skupščine obravnavala predlog zakona o starostnem zavarovanju kmetov, posebno glede na predlog zakona, ki govori o starostnem zavarovanju kmetov-borcev NOV

Pri tem so člani komisije opozorili, da precejšnje število kmetov borcev nima v rokah odločb o priznanju posebne dobe oziroma o priznanju statusa borca, ker teh zahtev doslej niso uveljavljali iz preprostega razloga, ker jih doslej tudi niso potrebovali. Ker pa ta predlog zakona o pokojninskih zavarovanju kmetov prinaša tudi kmetom-borcem določene nove pravice, jim je treba ga

to zdaj tudi omogočiti, da jih bodo lahko uporabili. Nadalje so člani komisije danes še enkrat razpravljali o predlogu za spremembo in dopolnitev zakona o načinu in pogojih za uporabo sredstev, zbranih s prispevkom za graditev stanovanj za udeležence NOV. S tem novim predlogom naj bi bil spremenjen ključ za delitev sredstev tako, da bo zagotovljena rešitev stanovanjskih vpra-

šanj borcev tudi v tistih občinah, ki imajo realne potrebe, same pa nimajo možnosti, da bi jih rešile brez pomoči republike. V odloku je predlagano, naj se iz predvidenega zneska 155.000.000 dinarjev, kolikor se jih bo letos nateklo v sklad, izdvoji 30.721.000 dinarjev kot enkratna pomoč 34 občinam. Člani komisije so ta novi predlog po dolgi razpravi sprejeli.

PERO:

— Moram vam, tovariš šef, žal potožiti, da so moji delovni pogoji obupni. Kot vidite, sploh nimam nikogar, s komer bi lahko komentiral začetek spomladanskega nogometnega prvenstva.

Za dolarje ni kupcev

Pritisk na dolarje občutno popustil, položaj pa se je le malce izboljšal

BEOGRAD, 2. marca (Tanjug). Pritisk na dolar je večer občutno popustil, položaj valute pa se je kljub temu le neznatno poboljšal, saj kupcev ni bilo.

Zmanjšanje pritiska ponudbe pripisujejo negotovosti ob sestanku vlad glede na nove zahodne nemške predpise o obveznem gotovinskem pologu za vsa posojila v tujini. Tečaj dolarja je neznatno psoščil v Zürichu in Londonu, še naprej pa počasi pada na drugih borznih sredstvih. Poročila o znižanju eskontne stopnje za 0,5 % v Belgiji in Nizozemski niso močnejše

vplivala na tržišče. Promet se je večer občutno zmanjšal, razmeroma ožki so bili tudi resnični razpisi, v katerih so se gibali tečajni vodilnih konvertibilnih valut. Marka je bila večer najmočnejša valuta. Spet je psoščila na vseh tržiščih. Zelo stabilni so bili gulden, funt, šiling in francoski frank. Lira je spet padla na vseh inozemskih trgih.

Limon bo dovolj

Limon so uvozili dovolj, čakale pa so na nove cene — Živilski trgi dobro založeni — Več zgodnje zelenjave

BEOGRAD, 2. marca (Tanjug). Tudi prejšnji teden je limon primanjkovalo marsikje v državi, na primer v Beogradu, Nišu, Čačku, Karlovcu, Splitu itd. Dovolj pa je bilo na trgu poglavitnih kmetijskih pridelkov, zlasti krompirja, čebule zelja, fižola in korenja, od sadja pa jabolok, hrušk, banan in pomaranč. Primanjkovalo je spinače in paradižnika, tam, kjer ju je bilo mogoče kupiti, pa je bilo treba globoko poseči v žep.

Prihodnji teden pričakujejo, da bo limon dovolj, saj so jih uvozili že prej in so čakali samo na višje cene. Tudi zgodnje zelenjave bo na trgu počasi več, tako da se bodo cene verjetno nekoliko znižale. Krompir je prejšnji teden

veljal od 8 par v Čačku do 2 dinarjev v Splitu, v povprečju pa okrog 1,50 dinarja. Čebula so se cene zaradi zadostne ponudbe ponekod v primerjavi s prejšnjim tednom znižale celo za 50 odstotkov. Povprečne cene so znašale okrog 3 dinarje. Dra-

ga pa je bila spinača, zlasti v Ljubljani in Mariboru, kjer so jo prodajali po 11 do 16 dinarjev za kilogram, hruške pa jo je bilo mogoče dobiti po 2 dinarja. Med najtrajnejšimi cenami so cene hrušk in jabolok.

Izhodišča so bila pravilna

Zagrebska organizacija SZDL ni delovala z nacionalističnih pozicij

ZAGREB, 2. marca — V zadnjih dveh letih zagrebska organizacija SZDL ni delovala z nacionalističnih pozicij — je dejal dosednji predsednik Drago Božić na današnji konstituirajoči seji mestne konference socialistične zveze.

Novi predsednik MK SZDL Zagreba je od danes Vlado Podubski.

Vsebinsko po novem

Na sestanku predstavnikov skupščin republik in avtonomnih pokrajin so razpravljali o medrepubliškem sodelovanju na zakonodajnem področju

LJUBLJANA, 2. marca. Na današnjem tretjem sestanku predstavnikov skupščin in republik avtonomnih pokrajin, ki ga je vodil podpredsednik skupščine SR Slovenije dr. Jože Brilej, so najprej potrdili sklepe o medrepubliškem sodelovanju, sprejete v Sarajevu.

V razpravi o medrepubliškem sodelovanju na področju zakonodajne dejavnosti v skupščinah republik in pokrajin pa so z vrsto mnenj in predlogov skušali najti odgovor za kar najbolj plodno in učinkovito medrepubliško sodelovanje.

V sklopih o medrepubliškem sodelovanju, sprejetih lani v Sarajevu, je med dru-

gim rečeno, da nov ustavni položaj republik in pokrajin, izražen v njihovi večji samostojnosti, razširjeni pravici in dolžnosti, krepi odgovornost za lasten razvoj ter za učinkovito funkcioniranje federacije, daje medrepubliškemu sodelovanju nov smisel in vsebino. To pa zahteva, da je to sodelovanje nenehno, neposredno in orga-

nizirano, njegove teme in vsebina pa so v načelu lahko vsa vprašanja, ki so skupnega interesa in ki so v pristojnosti republik in pokrajin. V temeljiti razpravi o medrepubliškem sodelovanju na zakonodajnem področju so med drugim poudarili, da zahtevajo ustavne spremembe v federaciji in republikah vsebinsko nov pristop pri pravnem urejanju posameznih vprašanj. Menili so, da je sicer težavno takšno natešiti, katera vprašanja, ki so skupnega interesa, naj bi republike in pokrajine družno urejale, vendar so se zavzeli, da bi o teh vsebinsko občutljivih problemih nenehno izmenjavali izkušnje.

Končno so se sporazumeli za skupen okvirni spisek zakonov in vprašanj, ki naj bi jih urejali. Vendar pa ta spisek, ki so ga ocenili kot politični korak naprej, ne pomeni brezpogojne obveznosti, temveč je to le predlog oziroma priporočilo republikim in pokrajinskim skupščinam, ki seveda lahko sprožijo katerokoli vprašanje, glede na svoje potrebe in razmere. Razpravljali so tudi o usmerjanju delitve dohodka, izhajajoč predvsem iz slovenskih izkušenj, ker se ni temeljite primerjalne analize o rešitvah v posameznih pokrajinah in republikah. Zavzeli so se tudi, da se čimprej urejajo vprašanje bodočega statusa tistih zveznih institucij in zavodov, ki so sprejeli ustavnih dopolnil prešli v pristojnost republik.

Do sezone 1973!

REKA, 2. marca (Tanjug) — V združenem podjetju »Elektrogospodarstva na Reki« so mnenja, naj bi plan gradnje prenosnega omrežja in transformatorskih postaj uresničili do turistične sezone 1973, sicer bo gospodarski razvoj na tem območju zastal. Zgraditi naj bi 110 kWh kabelski vod s kopena na Krk, Cres in Lošinj in daljnovod od zahodnoistrske obale do termoelektrarne Plomin.

Styropor iz Rečice že letos?

Celjski »Ingrad« bo gradil tovarno v Rečici pri Laškem

CELJE, 2. marca — Celjsko industrijsko gradbeno podjetje »Ingrad« je z rudnikom Laško podpisalo pogodbo o projektiranju in izgradnji nove tovarne styropora v Rečici pri Laškem. Z gradbenimi deli bodo morali zelo pohiti, ker v Laškem računajo, da bo že pred koncem letošnjega leta nova tovarna začela polizkusno obratovati.

Delavci iz BiH za ZRN

V Mostarju so se dogovarjali o možnostih pri zaposlovanju

MOSTAR, 2. marca (Tanjug) — V Mostarju so se danes mudili predsednik zveznega urada za delo ZR Nemčije Josef Stingl, direktor tega urada Iken Holjev, direktor nemške delegacije v Beogradu Manfred Rademacher in šef zveznega urada za zaposlovanje Rafael Tabor. V regionalnem zavodu za zaposlovanje so se pogovarjali o možnostih za izboljšanje sodelovanja.

Skrb za otroke

Skupina poslancev: »Organizacijo dnevnega varstva predšolskih otrok in bivanja otrok v šoli še razširiti!«

LJUBLJANA, 2. marca. Če hočemo kolikor toliko pomagati družinam in poskrbeti za varstvo otrok, bi bilo nujno zahtevati, da naj bi organizacijo dnevnega varstva za predšolske otroke in celodnevne bivanja otrok v šolah razširili tako, da bi z družbenim varstvom poskrbeli vsaj za 50 odstotkov predšolskih in šolskih otrok

Tak je bil predlog skupine poslancev socialnoodravnega zbora, ki je danes predvsem ocenjevala, kako je v predlogu resolucije o razvoju Slovenije in akcijskem programu izvršnega sveta zajeto socialno in zdravstveno varstvo prebivalstva.

Poleg tega so predlagali, naj bi besedilo resolucije dopolnili s podrobnejšim poučkom za dodatno družbeno skrb za telesno in duševno prizadete otroke. V akcijskem programu so

pri pokojninski zakonodaji poslanci tehtali predvsem možnosti, ali bodo študije o upoštevanju minulega dela v pokojninski zakonodaji izdelane o pravem času, da bi ustrezne rešitve še lahko vključili v nov pokojninski sistem, ki ga pripravljajo. Pri socialnem in zdravstvenem varstvu pa so zlasti trčili, da bi bilo treba uresničiti zahtevano politiko in poskrbeti, da a finančnim omejitvami to področje ne bi bilo preveč prizadeto.

Med drugim smo zvedeli, da končujejo tako na mariborskem kot na gorenskem območju študije o možnosti za združitev delavskega in kmetkega zdravstvenega zavarovanja. Njihove ugotovitve in izkušnje z novomeškega območja bodo lahko v največjo pomoč pri uresnitvi napolnjen akcijskega programa o postopnem izenačevanju zavarovalnih pravic obeh skupin prebivalstva.

Naklada 200.000 izvodov

Tednik Nedeljski po desetletnem izhajanju prvič v taki nakladi

LJUBLJANA, 2. marca — Danes je tednik Nedeljski po desetletnem izhajanju prvič dotiskan v nakladi 200.000 izvodov. Izdaja ga podjetje Ljubljanski dnevnik, tiskani je na 36 straneh običajnega formata v barvni ofset tehniki. Nedeljski je prvič izšel po novem letu 1962 kot nedeljska izdaja Dnevnika. Od samega začetka ga je od ostalih števil Dnevnika povzdigovala njegova pestrost vsebine ter lepa grafična podoba.

25 let »Novega lista«

Reški dnevnik ima pomembno vlogo v družbenopolitičnem življenju

OPATJLA, 2. marca (Tanjug) — Ob 25-letnici izhajanja reškega dnevnika »Novi list« je bila v opatijskem hotelu Ambasador slavnostna seja delavskega sveta. Direktor in glavni urednik Novega lista Stanko Skrbec je v svojem govoru na seji poudaril, da je ta časnik nenehno imel zelo pomembno vlogo v družbenopolitičnem in kulturnem življenju Reke pa tudi v celotnem življenju reško-istrskega območja.

OPATJLA, 2. marca (Tanjug) — Ob 25-letnici izhajanja reškega dnevnika »Novi list« je bila v opatijskem hotelu Ambasador slavnostna seja delavskega sveta. Direktor in glavni urednik Novega lista Stanko Skrbec je v svojem govoru na seji poudaril, da je ta časnik nenehno imel zelo pomembno vlogo v družbenopolitičnem in kulturnem življenju Reke pa tudi v celotnem življenju reško-istrskega območja.

Nov recept

Zenica: vsestranska poravnava proti nelikvidnosti kar dvakrat na leto

ZENICA, 2. marca (Tanjug). Rudarsko metalurški kombinat Zenica je v terjatvah do kupcev v prvih 45 dneh leta dosegel številko 160 milijonov dinarjev, s prenešenimi terjatvami iz predhodnega obdobja pa celo 900 milijonov.

Nelikvidnost jugoslovanskega velika črne metalurgije je bila lani za 33 odstotkov višja kot leto prej. Zenički gospodarstveniki menijo, da je nujno treba spremeniti sedanjo sestavo kupcev. Finančni strokovnjaki v podjetju kot izhod iz povečane nelikvidnosti celotnega gospodarstva predlagajo uvedbo vsestranske kompenzacije dolžnikov in upnikov, in to dvakrat na leto.

Podružnice službe družbenega knjigovodstva naj bi, vsaka na svojem področju, preverjale, ali so terjatve dolžni-ki tudi zares prijavile. V rudarsko metalurškem kombinatu Zenica namreč menijo, da izreden porast terjatve ni le rezultat zmanjšane likvidnosti gospodarstva, ampak predvsem slabega odnosa dolžnikov do poravnave svojih obveznosti.

V beli obleki?

Posojali ustaško berilo

Obtožnica proti skupini sovražno delujočih občanov v Tuzli

TUZLA, 2. marca (Tanjug) — Proti skupini proustaških elementov, ki so jih pretekli mesec priprli v Tuzli, je okrožno javno tožilstvo vložilo obtožnico. Gre za gvardijana rimskokatoliškega župniškega urada v Tuzli Zvonka Bosnjakovića, pravnika Rafaela Boršića in knjižničarja Vlada Divkovića, ki so izposlovali znanecm ustaško berilo propagandne vsebine.

Zdaj še priznanje javnosti

O regresih in premijah filmom v Srbiji ne bodo odločale le nagrade

BEOGRAD, 2. marca (Tanjug) — Izvršni odbor kulturne skupnosti Srbije je danes pri registriranju in dajanju premij filmom sklenil upoštevati tudi priznanje filmu v javnosti in ne le števila sprejetih nagrad. Ker tega merila doslej ni bilo, so po odbiti prošnji za premije in regres ostro protestirali nekateri avtorji filmov.

Izbira cenzura?

Ob beograjskem filmskem festivalu ni prijetno govoriti o nesporazumih med avtorji in uradnimi avtoritetami

BEOGRAD, 2. marca. Prvi festivalski podatki so pokazali obise enoletnega prizadevanja na področju kratkega filma, kateremu je posvečena beograjska prireditel. Seštelj smo že lahko, da smo v dvanajstih mesecih posneli pri nas kar 190 kratkih filmov v 25 proizvodnih hišah oziroma skupinah, ki so festivalu prijavile 120 del.

Zirja, ki je opravila tudi selekcijsko sejanje, je za končni program izbrala približno polovico, 59 filmov. Potem pa so svoje mnenje povedale še republiške oziroma pokrajinske cenzurne komisije. V programu se je skrli še dva filma, utegneta pa izpusti še dva. Vojvodinska cenzurna komisija je dokončno odrekla licenco za javno predvajanje

filmu najboljšega avtorja lanjskega beograjskega festivala Karpia Adimovića-Godine »Pogresam, Sonjo Henie«, srbska komisija pa filmu Jovana Jovanovića »Revolucija, ki traja«. Na cenzurno vstopnico za festivalsko platno čakata še vojvodinska platno čakata še zvezdov, Karolja Vička in »Ženske prihajajo« Zelimir Zilnika, ki je tudi večkratni

beograjski nagradenec. Nikoli ni prijetno, kadar je treba že na začetku govoriti o nesporazumih med avtorji in uradnimi avtoritetami, katerih sklepi ni več mogoče preverjati.

Vsak tretji film v konkuren- cijski lahko upa na eno od šestnajstih uradnih festivalskih nagrad. Študentje, uredništva in razna društva pa so jih razpisali še nadaljnjih devet. Spisek vseh, ki so pripadeli nagraditi tak ali drugačen kratak film, je pester. Letos se je mecenom pridružil celo društvo za varstvo živali, ki bo s sliko Petra Lubarde nagradilo najboljši filmski zapis o živalih.

Premoga le še za 20 let?

Ob letnem izkopu 400 tisoč ton ga bo v premogovnikih v Raši konec

LABIN, 2. marca (Tanjug) — Nova študija o zalozah črnega premoga v istrskih premogovnikih Raša, ki jo je izdelala strokovna služba, računa, da bodo sedanje zalozne zadošdale še za 20 let, če bodo na leto nakopali po 400.000 ton premoga.

Računajo ga z možnostjo, da bodo premog našli tudi v drugih krajih, zlasti v Plominu in Ripendi.

usak četrtak sodoben ženski tednik

moda

OBLAČILNICA ZA OTROKE

naši domovi

VELIK GLAS, MAJHNO STANOVANJE

kdo je ta fant

DANILO PUDGAR

o številka že v prodaji

Jana

Jana

Jana

Zakaj še dvojne pravice

Kakšen je pri nas v resnici družbeni položaj delavcev, kateri zgoščeni problemi najbolj bodo v oči in koga jih odpravljal, so stvari, o katerih velja razglabljati in iskati rešitve. Pa ne samo zato, ker je pred vrati 8. marec, praznik proletariata, temveč tudi zato, da izmerimo, kako daleč smo prišli z resnično enakopravnostjo žensk na delovnem mestu in v družbenem življenju in kako glede na možnosti in pripravljenost v praksi izvajamo proklamirana načela ter zakonjene pravice.

To pa pomeni, da se velja sočutiti s položajem, ter se postaviti po robu vzrokom, ki ne glede na ustanovo in z zakonom določeno načelo za enako delo enako plačilo, postajajo ženske v primerjavi z moškimi v podrejen položaj. Neodnosa je položaj vseh delovnih ljudi in tudi žensk odtujen tako od ekonomske razvitosti družbe, od vključevanja žensk v proizvodnjo, kot od subjektivnih splošnih in možnosti. Toda...

V Sloveniji je od vseh zaposlenih 41,1 odstotka žensk. Sodobna tehnologija sicer vse bolj odpravlja mehanizacijo in izkorišča moškostim in ženskimi poklici; pa vendar je v Sloveniji največ žensk zaposlenih na delovnih mestih, kjer prevladuje še ročno delo, najmanj pa v tistih industrijskih panogah, kjer je sodobna tehnologija že nadomestila fizično delo.

Temu pa bržčas ne botruje zgolj nizka kvalifikacijska sestava žensk, kajti tudi ob enaki formalni izobrazbi imajo pri zaposlovanju prednost moški; ženske imajo manj možnosti pri izbiri delovnih mest, razen tega so predpremenjene z materinstvom in družino, zato tudi pogostejše izostajajo z dela. To praktično pomeni, da se ženske, ki so na delovnem mestu, odražajo ne na slabše plačilo delovnega mesta in tako jih namreč največ v tekstilni, lesnodelovalni ter tobačni industriji.

Malo pa je žensk na vodilnih in zahtevnih strokovnih delovnih mestih. In tudi družbena aktivnost žensk ne dohaja dinamike zaposlovanja.

Ko iščemo vzroke sedanje, ne ravno zadovoljivega položaja žensk, ne smemo pozabiti, da naša industrija še ni dosegla razvornosti, da se ni s njo obravnava z miselnostjo, da resno osvira prizadevanja, da bi se vsi kar najbolj obrnili v prid vse potencialne sposobnosti žensk. Močno je še tudi živo lobovanje poklice na moške in ženske in nobena skritost ni, da brž, ko se v neki dejavnosti ali stroki zaposli predstojnik ženske, so tu tudi neželene posledice. To so predstojnik nižje vrednotenosti dela, s tem pa nižji osebnih dohodkov. Razumljivo, da se moški močno ogibajo tej panogi.

Začne se začarani krog, take delovne organizacije lahko obstajajo in so konkurenčne le na račun ženske delovne sile. Nikjer pa ni rečeno, da so ženske manj sposobne, saj vendar sodobne raziskave odkrivajo, da se ženske po umskih zmogljivostih ne razlikujejo od moških in da jih po vztrajnosti in delovni prisadnosti celo prekašajo.

Problemi in vzroki, ki vplivajo na družbeni položaj žensk, so torej globlji in razsežnejši, kot se zdi na prvi pogled. Gre za to, da bi zagotovili ženskam, kar jim po ustavi in zakonih pripada. Ne gre za miloščino, gre za enakopravne pravice, ki naj bi začele v praksi. Ni namreč rednost, da se ženske zaradi splošnega ekonomskega položaja in ker bi bila na koca tudi njihove zaposlitve, odrečejo marsikateri zaposleni pravici. Tako je, denimo, z uveljavljanjem prepovedi razporeditve žensk na takšna delovna mesta, ki so škodljiva za njihovo zdravje; preprečevanje je tudi nočno delo žensk v industriji in rudarstvu. Kljub temu pa še dela v Sloveniji pomeni okrog 1800 žensk!

V delu delovnih organizacij se iz ekonomskih razlogov ne morejo odločiti na nočnem delu žensk, ni pa povsod tako, saj bi z boljšo organizacijo dela lahko bistveno olajšali delovne pogoje zaposlenih.

O teh in drugih vidikih družbenega položaja žensk bodo te dni razpravljali na predsedstvu republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije, kajti družbenoekonomskega razvoja napoveduje in terja, da se bodo tudi v prihodnje ženske zaposlovale in to v vse večjem številu. Prihiti torej ne le za prihodnje govorje ob osmem marcu.

MARIJA ROBER

REVUIA ZA TV, FILM
stop
IN ZABAVNO GLASBO

Raziskovalni center za samoupravljanje

Ta ustanova slovenskih sindikatov bo skušala dati osnovo, kam usmeriti politično akcijo za pospešitev nadaljnjega razvoja samoupravnih odnosov

Na zadnji plenarni seji republiškega sveta slovenskih sindikatov so Center za raziskovanje javnega mnenja pri RS ZSS preimenovali v Raziskovalni center za samoupravljanje. S tem preimenovanjem je pravzaprav samo potrjena vloga, ki jo ta center že opravlja. Bogdan Kavčič, doktor znanosti s področja sociologije, ki so ustanovo slovenskih sindikatov vodi od njene ustanovitve, nam je o njenem dosedanjem delu povedal naslednje:

»Center za raziskovanje javnega mnenja pri RS ZSS je bil formalno ustanovljen novembra leta 1966, vendar pa se je s podobno dejavnostjo že prej ukvarjal en del komisije za samoupravljanje pri vodstvu slovenskih sindikatov, v kateri sem delal tudi sam. Osnovni cilj tega centra je bilo izkustveno preverjanje odnosov slovenskih delavcev od raznih peregih političnih in gospodarskih dogajanj. Takrat je slo predvsem za odnos do pravkar začete družbene in gospodarske reforme, mimo tega pa za odnos do lastne organizacije oziroma do sindikatov.

Tem vprašanjem so tudi bile posvečene naše prve raziskave. Odnos delavcev do reforme smo spremljali od njenega začetka, prve raziskave s tem v zvezi je opravila še komisija za samoupravljanje, pozneje pa je naš center to raziskavo izvajal vsako jesen med delavci industrije in rudarstva. Prek naših raziskav o odnosu delavcev do sindikatov pa je naša organizacija želela preveriti svojo učinkovitost, ugotoviti metode dela itd. tako med članstvom sindikatov, kakor med sindikalnimi funkcionarji. To preverjanje opravljamo periodično od leta 1967 naprej, tako da bi lahko rekel, da imajo slovenski sindikati najtočnejšo predstavbo o lastni podobi v očeh delavskega razreda ne samo med vsemi jugoslovanskimi sindikalnimi organizacijami, temveč tudi med vsemi drugimi družbenopolitičnimi organizacijami.

Pozneje smo iz različnih vzrokov, predvsem zaradi vse večjih potreb po izkustvenem preverjanju samoupravnih odnosov v delovnih organizacijah, naše raziskave vse bolj usmerjali na področje samoupravnih odnosov. V obdobju med letom 1967 in 1969 smo izvedli oziroma izskav o vprašanih družbenega standarda — o stanovanjskih problemih, izobraževanju, rekreaciji, kulturni in športni dejavnosti itd.

Od leta 1967 naprej spremljamo porazdelitev vpliva in družbene moči v delovni organizaciji; vedno več se ukvarjamo z razmerjem med organizacijo dela in samoupravljanjem, s katerim vidimo enega bistvenih problemov samoupravljanja znotraj delovnih organizacij. Izvedli smo več raziskav o obveščeni v delovnih organizacijah, na področju družbenih služb pa raziskavo o moralnih vidikih dela v teh dejavnostih. Raziskali smo vlogo, status in naloge poslovnega združenja v gospodarstvu, izvedli smo analizo statusov delovnih organizacij, ki je verjetno najobsežnejša, kar jih je doslej bilo izvršenih v Jugoslaviji itd. Skratka: vse to dokazuje, da smo se že dalj časa ukvarjali predvsem s problemi samoupravljanja in zato je tudi bila sprejeta uskladitev imena našega centra z njegovo dejansko usmeritvijo.

Svojdgovornost za dejavnost sindikatov

V svojem nadaljnjem delu se bo center še poslednje usmeril na raziskovanje raznih problemov samoupravljanja.

»Zanimajo nas zlasti« — je poudaril dr. Kavčič — »sodnisi med tehnološko-tehniškimi pogoji organizacije dela in upravljanjem podjetja. Tako smo recimo v železniški industriji že začeli obsežno raziskavo, ki naj bi odgovorila na vprašanje, kaj določa položaj posameznika v podjetju in njegov vpliv na upravljanje podjetja. Raziskava je res kompleksna, saj vključuje preko 70 možnih vidikov oziroma vzrokov, ki določajo položaj posameznika. Sedaj je ta naloga v fazi analize zbiranih podatkov. Kaže, da bodo njeni rezultati zanimivi ne samo za železnico in politične organizacije, temveč tudi za teorijo samoupravljanja.

Kot ustanova sindikatov moramo seveda spremljati najvažnejše akcije te organizacije, zlasti na področju samoupravnega sporazumevanja o usmerjanju delitve dohodka, na področju socialnega razlikovanja, socialne varnosti delavcev itd. Gre torej za vprašanja, ki so velikega pomena za dejavnost sindikatov in ki so v središču prizadevanj, da bi delavci res odločno vplivali na družbeno politiko.

Našim delom skušamo sindikatom dati osnovo, kam usmeriti politično akcijo za pospešitev nadaljnjega razvoja samoupravnih odnosov. Analiziramo obstoječe stanje, hkrati pa predlagamo tudi smer akcije. S tem ne preverjamo samo naše metodologije dela in točnost naših ugotovitev, temveč prevzemanje tudi odgovornost za dejavnost sindikatov.

Našim izsledkom ne posredujejo samo sindikatom, temveč tudi delovnim organizacijam, strokovni javnosti, vsem političnim in samoupravnim dejavnikom na republiški ravni in seveda tudi široki javnosti; prek sredstev obveščanja, s temi izsledki seznanjamo seveda tudi sindikate v drugih republikah in na zvezni ravni, kar prav tako sodi v naša prizadevanja, da prispevamo svoj delček k spreminjanju razmer v naši ožji in širši skupnosti.

Skoraj največ so govorili o vprašanju, ki so že doslej in še vedno bolj ali manj vznemirjajo široko javnost, zlasti pa prebivalce Krškega in okoliških krajev. Ta vznemirjenje je seveda razumljivo, saj je vse, kar le malo »kdiši po avtomilih, med preprostimi ljudmi polno skrivnostnega in tudi nevarnosti. Ljudje se boje, da bi lahko kakorkoli prišlo do raznih okvar, ki bi povzročile nevarno radioaktivno sevanje in morda celo katastrofo. Vrh tega imajo ljudje pri nas vse več upravnih pismolov, ki so v industrijskih objektih, ki tako ali drugače uničujejo snov, okolje. Javnost dobro ve, kakšna naloga je na primer za Zasavje termoelektrarna Trbovlje, da ne omenjamo drugih objektov.

Strokovnjaki so na vprašanja novinarjev in že prej tudi sami v uvodnih pogajanih nestekotkrat poudarjali, da je vsesplošna varnost, tako za tiste, ki bodo zaposleni v tej veliki elektrarni, kot tudi za vso okolico, prva in najpomembnejša naloga. Slišali smo, da je v svetu že več kot 60 nuklearnih elektrarn, pa doslej je nikjer ni prišlo do takšne nesreče, ki bi postala nevarni toploti. Zato bi lahko skoraj rekli, da bo NE Krško prav toliko »nevarna«, kot je na primer »nevarna« gledati televizijski spored. Slišali smo tudi, da takšna elektrarna manj onesnažuje okolico kot termoelektrarne.

O Savi bo izdelana študija

Novinarji so tudi vprašali, kaj bo s Savi in sploh z življenjem v tej reki, če bo elektrarna vanjo spuščala precej tople vodo, ki jo bo uporabljala v tehnološkem procesu kot hladilno vodo. Ali ne bo morda okolica Krškega dobila več megle kot jo ima zdaj? Strokovnjaki

stijstva v goratem svetu, po sebo mesto in ga moramo, predvsem zaradi kompleksnosti nalog, posebej obravnavati.

Omeniti velja, da je fenomen kmečkega turizma nov pojav, omejen na izbrana območja alpskega sveta in so strokovne naloge pri uveljavljanju te dejavnosti zahtevnejše in kompleksnejše ter manj pomenane kot pri ostalih dvih panogah po dolinah.

Znana nam je dobra zasedenost strokovnih služb v kmetijskih in gozdarskih organizacijah ter njihovih nadgradnjah, ob tem pa je ne razumljiva popolna odsotnost stalne strokovne službe za uveljavljanje kmečkega turizma.

Sikromni zametki te službe so že v nekaterih gozdno-gospodarskih in kmetijskih organizacijah, ta pa je brez opore, saj mi ni poznano, da bi bili vsaj osnovne takšnih služb ustanovili v regijah ali v ustrezni republični ustanovi.

Ob takem stanju se ne smemo čuditi, da so razprave o kmečkem turizmu videti kot jalovo besedičenje, posamezni uspehi poskusov pa so povsem naključni, odvisni od posameznikov in ne rezultata sistematičnega, dolgoročnega zasnovega dela.

INŽ. BRANKO KORBER

Organizatorji — gozdnogospodarska podjetja

Bodoče organizatorje kmečkega turizma moramo iskati med gozdnogospodarskimi in kmetijskimi organizacijami.

Uvajanje kmečkega turizma, ki ga sicer ne kaže izvajati iz splošnih turističnih tokov, ima z ozirom na družbeni, zlasti pa ekonomski položaj zasebnega kme-

delo manjši kot pa bi lahko bili. Prepričan sem, da razvoj naše družbe terja spremembe v tem pogledu in da bo v doglednem času do teh sprememb tudi dejansko prišlo.

Brez strokovnega, znanstvenega obravnavanja raznih problemov si ne moremo več zamisliti našega dela — je ugotovil zadnji plenarni republiškega sveta slovenskih sindikatov in hkrati dodal, da morajo sindikati v nadaljnjem delu še bolj kot doslej upoštevati ugotovitve svojega raziskovalnega centra. S to ugotovitvijo je bilo delu te ustanove naših sindikatov dano polno priznanje. M. P.

— Kaže, da bomo Jugoslavlani prvi imeli avtomobile, ki ne bodo več spuščali strupenih plinov v ozračje!

Prepočasi

Znanost hitro napreduje: med drugim nam je dala senzacionalno nov izdelek, poluretanjski podplat, ki ne le uspešno namoči, temveč v marsičem močno prekaša svoje vrstnike iz govejega podplatnega usnja. Toda naše gospodinjice le še niso zadovoljne s sedanjim tempom napredka znanosti in vprašujejo: ali ne bi bilo morda bolje, da bi se v svetlu že več kot 60 nuklearnih elektrarn, pa doslej je nikjer ni prišlo do takšne nesreče, ki bi postala nevarni toploti. Zato bi lahko skoraj rekli, da bo NE Krško prav toliko »nevarna«, kot je na primer »nevarna« gledati televizijski spored. Slišali smo tudi, da takšna elektrarna manj onesnažuje okolico kot termoelektrarne.

Ni podatka

Ob obrazložitvi predpisa o podražitvi bencina in kave so poslanci zvezne skupščine izvedeli podatke, da bo podražitev bencina prizadela le 16 odstotkov naših gospodinjstev. Podatka, kolikšen odstotek naših gospodinjstev bo prizadela podražitev kave, jim ni mogel dati nihče, le kdo pa naj bi vedel, kolikšen odstotek naših občanov pije kavo tu doma in ne le samo — na delovnem mestu, na račun reprezentance...

Mačka in skrbna mati

Vojvodinci predlagajo, naj bi do uveljavljanja družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov o delitvi osebnih dohodkov z zakonom omejili zviševanje osebnih dohodkov. Toda zakonski osnutek vsebuje tudi člen, da so od teh omejitev izzeti državni organi in družbenopolitične organizacije, ki lahko določajo in izplačujejo osebne dohodke v okviru sredstev, ki so jim zagotovljena za delo. Tako je zakonski osnutek za nekatere mačhe, za druge pa skrbna mati, piše Miroslav Maksimović v Borbi.

To se ne da čez noč

Trenutna počasnost družbenih dejavnikov ali ZKJ pri preseganju težav, s katerimi se spopada družba, bo podpirala zahteve, naj bi prišli do rezultatov po bližnji, kar utegne ogroziti demokratično prakso, za katero se ZKJ vztrajno zavzema. Toda niti v takšnih prehodnih in začasnih situacijah ne sme prevladati utvara, da se da čez noč zlahka izpolniti naloge samoupravnega socialističnega razvoja, oziroma naloge, ki se bodo na podlagi družbenih sprememb pojavljale glede krepitve splošnega ljudskega odpora in zboljavanja bojne pripravljenosti ter modernizacije JLA. Zato je nujno potreben vztrajen, neprenehin in premišljen boj komunistov. Da bi ta boj bil, mora biti vsem jasen smoter splošnih nalog ZKJ, imeti pa vsem tudi povsem konkretno delovno načrte glede izpolnjevanja teh nalog, je zapisal generalpodpolkovnik Veljko Miladinović v Narodni armiji.

IGOR PRESERN

BREGAR: OBET ZA OKOLJE

— Kaže, da bomo Jugoslavlani prvi imeli avtomobile, ki ne bodo več spuščali strupenih plinov v ozračje!

Velika varnost na prvem mestu

Strokovnjaki trdijo, da bo nuklearna elektrarna v Krškem manj onesnaževala okolico kot termoelektrarne

Prva jugoslovanska nuklearna elektrarna v Krškem postaja počasi stvarnost. Že nekaj mesecev je v Krškem zaposlenih precej slovenskih in hrvaških strokovnjakov, ki pripravljajo vse potrebno, da bo letos urejeno gradbišče in da bi lahko že prihodnje leto ta objekt začeli graditi. To so povedali slovenski strokovnjaki, ki pripravljajo gradnjo NE Krško, v sredo popoldne na tiskovni konferenci v Krškem.

Skoraj največ so govorili o vprašanju, ki so že doslej in še vedno bolj ali manj vznemirjajo široko javnost, zlasti pa prebivalce Krškega in okoliških krajev. Ta vznemirjenje je seveda razumljivo, saj je vse, kar le malo »kdiši po avtomilih, med preprostimi ljudmi polno skrivnostnega in tudi nevarnosti. Ljudje se boje, da bi lahko kakorkoli prišlo do raznih okvar, ki bi povzročile nevarno radioaktivno sevanje in morda celo katastrofo. Vrh tega imajo ljudje pri nas vse več upravnih pismolov, ki so v industrijskih objektih, ki tako ali drugače uničujejo snov, okolje. Javnost dobro ve, kakšna naloga je na primer za Zasavje termoelektrarna Trbovlje, da ne omenjamo drugih objektov.

Strokovnjaki so na vprašanja novinarjev in že prej tudi sami v uvodnih pogajanih nestekotkrat poudarjali, da je vsesplošna varnost, tako za tiste, ki bodo zaposleni v tej veliki elektrarni, kot tudi za vso okolico, prva in najpomembnejša naloga. Slišali smo, da je v svetu že več kot 60 nuklearnih elektrarn, pa doslej je nikjer ni prišlo do takšne nesreče, ki bi postala nevarni toploti. Zato bi lahko skoraj rekli, da bo NE Krško prav toliko »nevarna«, kot je na primer »nevarna« gledati televizijski spored. Slišali smo tudi, da takšna elektrarna manj onesnažuje okolico kot termoelektrarne.

O Savi bo izdelana študija

Novinarji so tudi vprašali, kaj bo s Savi in sploh z življenjem v tej reki, če bo elektrarna vanjo spuščala precej tople vodo, ki jo bo uporabljala v tehnološkem procesu kot hladilno vodo. Ali ne bo morda okolica Krškega dobila več megle kot jo ima zdaj? Strokovnjaki

Ni podatka

Ob obrazložitvi predpisa o podražitvi bencina in kave so poslanci zvezne skupščine izvedeli podatke, da bo podražitev bencina prizadela le 16 odstotkov naših gospodinjstev. Podatka, kolikšen odstotek naših gospodinjstev bo prizadela podražitev kave, jim ni mogel dati nihče, le kdo pa naj bi vedel, kolikšen odstotek naših občanov pije kavo tu doma in ne le samo — na delovnem mestu, na račun reprezentance...

Mačka in skrbna mati

Vojvodinci predlagajo, naj bi do uveljavljanja družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov o delitvi osebnih dohodkov z zakonom omejili zviševanje osebnih dohodkov. Toda zakonski osnutek vsebuje tudi člen, da so od teh omejitev izzeti državni organi in družbenopolitične organizacije, ki lahko določajo in izplačujejo osebne dohodke v okviru sredstev, ki so jim zagotovljena za delo. Tako je zakonski osnutek za nekatere mačhe, za druge pa skrbna mati, piše Miroslav Maksimović v Borbi.

To se ne da čez noč

Trenutna počasnost družbenih dejavnikov ali ZKJ pri preseganju težav, s katerimi se spopada družba, bo podpirala zahteve, naj bi prišli do rezultatov po bližnji, kar utegne ogroziti demokratično prakso, za katero se ZKJ vztrajno zavzema. Toda niti v takšnih prehodnih in začasnih situacijah ne sme prevladati utvara, da se da čez noč zlahka izpolniti naloge samoupravnega socialističnega razvoja, oziroma naloge, ki se bodo na podlagi družbenih sprememb pojavljale glede krepitve splošnega ljudskega odpora in zboljavanja bojne pripravljenosti ter modernizacije JLA. Zato je nujno potreben vztrajen, neprenehin in premišljen boj komunistov. Da bi ta boj bil, mora biti vsem jasen smoter splošnih nalog ZKJ, imeti pa vsem tudi povsem konkretno delovno načrte glede izpolnjevanja teh nalog, je zapisal generalpodpolkovnik Veljko Miladinović v Narodni armiji.

IGOR PRESERN

maximarket supermarket market

informacijski oddelki, prihranje

tel.: 23-681

informacijski oddelki, prihranje

tel.: 310-655, int. 269

Cigaletova

tel.: 313-927, 313-937

— Kaže, da bomo Jugoslavlani prvi imeli avtomobile, ki ne bodo več spuščali strupenih plinov v ozračje!

Za kritično angažiranost

Kot Zveza komunistov želimo raznovrstnost, kritično angažiranost, ustvarjamo polemiko, argumentirano in dokumentirano kritiko družbe, brez tabu tem, toda tudi brez napadov na temelje družbene ureditve. ZK ne misli biti odredbodajalec, niti odločati o finančnem, to je delo založnikov, skladov, uredništev. ZK pričakuje odgovornost in javno kritično vrednotenje slehernega programa in slehernega besedila, je izjavil član CK ZK Hrvatske dr. Stipe Suvar, kot poroča Politika.

Nevarna logika

Nevarno je reči, da je pred 21. sejo bilo veliko govorjenja o nacionalnem in da se je zdaj treba oprijeti nečesa drugega. To je nevarno zategadelj, ker je sprito tega videti, kakor da je nacionalno vprašanje izmišljeno. Če bi se razpravljalo o takšni logiki, bi konec koncov nekdo rekel, da so bile nepotrebne tudi ustavne spremembe. Takšna logika pa je nesprejemljiva, je izjavil Orhan Nevzat, član sekretariata CK ZK Srbije, kot poroča Politika.

Sindikat in politična moč

Sindikat ne samo nima ustreznega vpliva na kadrovske politike v družbi sploh, marveč tudi ne v svoji lastni organizaciji. Se zmeraj ni postal dovolj privlačen in odprti kanal vertikalne mobilnosti za sposobne in strokovno podkovane kadre. Kdaj pa kdaj in ponekod ga imajo bolj za kraj razporejanja »preostalih« kadrov, bodisi tistih, ki čakajo na naslednjo, višjo funkcijo, ali onih, ki najpogosteje nepovratno odhajajo v višje funkcije. Zelo pogosto pa dolgotrajno delovanje v sindikatu ni najboljša priprava za vstop v ožji krog politične strukture. Brez ustreznih količine politične moči in vpliva na kadrovske politike sindikat ne more biti organizacija, ki bi lahko izražala pristne interese delavstva, niti ne organizacija, ki bi lahko ustrezno izpolnjevala svoje temeljne funkcije. Teza, da bi večja količina moči v sindikatu privedla do njihove birokratizacije, drži samo deloma. Problem birokratizacije določene organizacije ni neogibno sad določene količine moči, ki jo ima, marveč je lahko tudi sad moči, izposojene od druge organizacije, ki je seveda močnejša, je dejal dr. Vučina Vasović na simpoziju o položaju sindikatov, poroča Politika.

Mačeha in skrbna mati

Vojvodinci predlagajo, naj bi do uveljavljanja družbenih dogovorov in samoupravnih sporazumov o delitvi osebnih dohodkov z zakonom omejili zviševanje osebnih dohodkov. Toda zakonski osnutek vsebuje tudi člen, da so od teh omejitev izzeti državni organi in družbenopolitične organizacije, ki lahko določajo in izplačujejo osebne dohodke v okviru sredstev, ki so jim zagotovljena za delo. Tako je zakonski osnutek za nekatere mačhe, za druge pa skrbna mati, piše Miroslav Maksimović v Borbi.

To se ne da čez noč

Trenutna počasnost družbenih dejavnikov ali ZKJ pri preseganju težav, s katerimi se spopada družba, bo podpirala zahteve, naj bi prišli do rezultatov po bližnji, kar utegne ogroziti demokratično prakso, za katero se ZKJ vztrajno zavzema. Toda niti v takšnih prehodnih in začasnih situacijah ne sme prevladati utvara, da se da čez noč zlahka izpolniti naloge samoupravnega socialističnega razvoja, oziroma naloge, ki se bodo na podlagi družbenih sprememb pojavljale glede krepitve splošnega ljudskega odpora in zboljavanja bojne pripravljenosti ter modernizacije JLA. Zato je nujno potreben vztrajen, neprenehin in premišljen boj komunistov. Da bi ta boj bil, mora biti vsem jasen smoter splošnih nalog ZKJ, imeti pa vsem tudi povsem konkretno delovno načrte glede izpolnjevanja teh nalog, je zapisal generalpodpolkovnik Veljko Miladinović v Narodni armiji.

IGOR PRESERN

Mnenje in kritika

Kmečki turizem čaka

Njegov polžev razvoj kaže, da se ga odrekajo tudi institucije, ki bi mu morale priboriti ustrezno mesto v slovenskem turističnem gospodarstvu

O kmečkem turizmu ali turizmu na podeželju so se v zadnjih letih v naših časopisih zvrstili številni članki, ki pojav osvetlujejo, škofjeleški primer na Starem vrhu pa je novinarjev navdušil, saj se v zadnjem času članki o razvoju kmečkega turizma na škofjeleškem koncu kar vrstijo.

Izreden interes za omenjeni pojav v javnosti in zelo skromni stvarni rezultati na Slovenskem kažejo, da gre za dejavnost na podeželju, ki je ob kmetijstvu in gozdarstvu ter osamljeni domači obrti najbolj sporna in nejasna, ob tem pa je skoraj popolnoma prepuščena sama sebi.

Pojav kmečkega turizma je dobil že davno domovinsko pravico v vsem alpskem prostoru osrednje Evrope, v slovenskih razmerah pa se mora še vedno dobesedno boriti za svoj skromen prostor pod soncem.

Polžev razvoj tega posebnosti v turističnem gospodarstvu Slovenije očitno kaže, da se ga odrekajo tudi številne institucije, ki bi mu morale po svoji službeni dolžnosti izbrati ustrezno mesto v okviru celotnega turističnega gospodarstva Slovenije. Pri tem imam v mislih turistične organizacije z njihovo slovensko zvezo na čelu, komite za turizem na luvrskem svetu pa tudi no nastajajoča združena zveza za poskušanje v svojih težah zreducirati problem kmečkega turizma na nivo izobraževanja kmečkih žena in deklet. Zakon o ustanovitvi sekretariata za kmetijstvo in gozdarstvo, ki podrobno opisuje delovno področje te

organizacije, niti z besedico ne omenja kmečkega turizma. Tudi v sklopu gozpodarske zbornice in poslovnega združenja gozdnogospodarskih organizacij SRS niso poskušali ustvariti vsaj zamekita strokovne službe, ki bi povezovala številne strokovne naloge te dejavnosti v skladno celoto.

Organizatorji — gozdnogospodarska podjetja

Bodoče organizatorje kmečkega turizma moramo iskati med gozdnogospodarskimi in kmetijskimi organizacijami.

Uvajanje kmečkega turizma, ki ga sicer ne kaže izvajati iz splošnih turističnih tokov, ima z ozirom na družbeni, zlasti pa ekonomski položaj zasebnega kme-

delo manjši kot pa bi lahko bili. Prepričan sem, da razvoj naše družbe terja spremembe v tem pogledu in da bo v doglednem času do teh sprememb tudi dejansko prišlo.

Brez strokovnega, znanstvenega obravnavanja raznih problemov si ne moremo več zamisliti našega dela — je ugotovil zadnji plenarni republiškega sveta slovenskih sindikatov in hkrati dodal, da morajo sindikati v nadaljnjem delu še bolj kot doslej upoštevati ugotovitve svojega raziskovalnega centra. S to ugotovitvijo je bilo delu te ustanove naših sindikatov dano polno priznanje. M. P.

— Kaže, da bomo Jugoslavlani prvi imeli avtomobile, ki ne bodo več spuščali strupenih plinov v ozračje!

SINDIKALNE ORGANIZACIJE, USTANOVE, PODJETJA, POSAMEZNIKI

NAŠE STORITVE IN VELIKA IZBIRA ZA BLIŽAJOČI PRAZNIK, VAS REŠIJO VSEH SKRBI

nudimo vam:

- PO NAROČILU
- darila po izbiri
- nakupi s pomočjo vrednotnega bona ali darilnega kupona
- za pogostitev obložen kruh, kanapeji, ... pižame, ... po naročilu
- sveže cvetje in lončnice

Informacije in naročila sprejemajo v Ljubljani:

maximarket **supermarket** **market**

informacijski oddelki, prihranje

tel.: 23-681

informacijski oddelki, prihranje

tel.: 310-655, int. 269

Cigaletova

tel.: 313-927, 313-937

Že pripravljena aranžirana darila

marec

Nove volitve?

Dobesedno čez noč so v bonških političnih krogih menjali osrednjo politično temo. Ne gre več za ratifikacijo vzhodnih sporazumov, marveč za razpis predčasnih parlamentarnih volitev, če bi vlada v parlamentu zgubila absolutno večino.

Ta nenadna sprememba kulis na bonških prizorišču je le delno v zvezi s prestopom socialdemokratskega begunskega politika Herberta Hupke v opozicijski tabor. Hupke, ki je zapleten v kompleksno prusko-slezijskega nacionalizma, je bil tako že vopisan, kajti primer je francoski baron in veleposestnik Knut von Kuhlmann-Stumm, poslanec liberalne FDP, ki je v noči med sredo in četrtkom izjavil, da bo glasoval proti ratifikaciji, če vlada ne bo v razpravi njegovih pomislekov. Vlada je še vse poudarila, kar je povedati mogla. To pomeni, da ima spet en glas manj v parlamentu in to pomeni tudi, da je dosežena skrajna meja: vladna koalicijska lahko računa samo na 249 glasov, to pa je najtesnejša možna absolutna večina. Če dan pred ratifikacijo en sam socialdemokratski ali liberalni poslanec nevarno aboli ali pa iz kakršnihkoli razlogov spremeni svoje mnenje, je ratifikacija propadla in Brandtova vlada mora izdati konsekvence.

Na ta trenutek se socialdemokratski strateg na čelu s podpredsednikom SPD Herbertom Wehnerjem zdaj po vsej priliki pripravljajo. Ratifikacija je temeljni element Brandtove in Scheelove politične koncepcije, z njo vlada stoji in pade. Če za njo ni večina v parlamentu, je treba povprašati ljudstvo. Zahodnomemsko prebivalstvo pa je, to dokazujejo vse ankete, v precejšnji večini za normalizacijo razmerja z vzhodnoevropskimi državami, kakor si ga je zamislila Brandtova vlada. Morebitne predčasne volitve bi bile plebiscitarna dejanja, na katerih bi vsi noranji politični spori v ozadje. Za vzhodne sporazume ali proti njim, to bi bilo ostro odločilo. Absolutna zmaga leve koalicije bi bila tako rekoč zagotovljena.

Plebiscit o vzhodni politiki opoziciji, ki nasprotuje morskemu in varstvenemu sporazumu bolj iz taktičnih razlogov, gotovo ne gre v račun. Dobro se zaveda nevarnosti Wehnerjeve strategije. Zato v Bonnu ne izključujejo možnosti, da bo sama pokrbela za parlamentarno večino, če si je koalicijska ne bo mogla zagotoviti sama...

S. FRAS

Obračun?

Včerajšnja sejo ciprške vlade so preložili zaradi druge in gotovo še pomembnejše seje. V Nikoziji se je svetil svetil ciprške pravoslavne cerkve, ki naj bi razpravljala o državnih problemih, se posebej pa o krizi med Grčijo in Ciprom. Sestanek so zahtevali trije nadškofi, ki z nadškofom Makariosom sestavljajo sveto sinodo. Trije škofi so zahtevali Makariosov odstop s položaja predsednika republike. Če Makarios tega ne bi hotel storiti, potem naj bi ga odstranili s položaja poglavarja ciprške pravoslavne cerkve.

Ciprski pravoslavni cerkev, ki je ena najstarejših avtokefalnih pravoslavnih cerkev, ima od nekdaj veliko vlogo v političnem življenju otoka. Skofje ne zmerom veljajo za voditelje ljudstva, v petdesetih letih so vodili boj za enotnost in Makarios je bil prav zaradi tega, ker je bil duhovni in politični vodja tega boja, pozneje izvoljen za predsednika nove, samostojne republike.

Ves čas boja za enotnost je Makarios užival podporo Grčije, izgubljati pa jo je začel tedaj, ko se je spri z Grivom in ko se je pokazalo, da obstajata dva pogleda na enotnost. Po Makariosovi pogledi naj bi bil Ciprski najprej neodvisna in neokrajeno neodvisna, potem pa naj bi se na podlagi samoodločbe združil z Grčijo. Takšna združitve naj bi bila rezultat težnjah dveh enakopravnih partnerjev (Grčije in Cipra), ne pa popuščanja do tretje strani.

Atena (in z njo Grivas) so terjale enotno cimperj in za vsako ceno: z blagoslovom NATO. Za to naj bi NATO potem dobil oporišče na Cipru.

Razvoj dogodkov v zadnjem mesecu, zlasti pa februarjski ultimati Aten (Makarios naj ustanovi vlado nacionalne enotnosti iz CSSR urošeno orožje naj odda silam OZN), ki ga je takoj nadškof zavrnil, kaže, da se je odnos med Nikozijo in Atenami hudo zaostрил.

V sredo zvečer je predstavnik ciprške vlade izjavil, da je spor zaradi orožja iz CSSR na poti k rešitvi. S tem je ciprski vlada prvič priznala uvoz orožja, to priznanje pa bi si lahko razlagali tudi s tem, da je Makarios pripravil izpolniti nekaj zahtev iz grške note. Seje svetega sinoda pa je lahko tudi znamenje, da se pritisk iz Aten stopnjuje po novem, morda še bolj nevarnem kanalu.

S. IVANČ

Umrl dr. Moše Sneh

JERUZALEM, 2. marca (AFP) — V jeruzalemski bolnišnici je danes med operacijo umrl voditelj izraelske komunistične partije »Maki« dr. Moše Sneh. Imel je raka na jetrih.

Dr. Sneh se je rodil leta 1909 na Poljskem, dokončal medicino v Varšavi, v poljski vojski pa je bil med Hitlerjevimi napadom leta 1939 kapetan. Leta 1940 je pobegnil v Izrael in se pridružil socialistični stranki Mapam, postal voditelj levega krila stranke, leta 1954 pa je stopil v izraelsko komunistično partijo. Ko je prišlo v partiji zaradi politike Sovjetske zveze na Bližnjem vzhodu do razcepa je postal dr. Sneh voditelj komunistične partije Maki, ki nasprotuje sovjetski politiki v arabsko-izraelskem sporu.

Stavka v Argentini končana

Dvodnevna splošna stavka bo stala Argentino 124 milijonov dolarjev

RIO DE JANEIRO, 2. marca (Tanjug) — Dvodnevna splošna stavka peronističnih sindikatov, ki se je končala sinoči, bo stala Argentino po uradnih ocenah 124 milijonov dolarjev. Stavka, v kateri je sodelovalo približno 4 milijone delavcev in uslužbencev, je omrtvila vso industrijo, trgovino, promet in druge javne službe. Argentina je ostala tudi brez dnevnega časopisa.

Bojni poziv

»Nhan Dan«: »Napredne sile naj se združijo proti imperializmu ZDA«

HANOI, 2. marca (VNA, Reuter). Severnovietnamski dnevnik »Nhan Dan« je v uvodniku poklical vse revolucionarne in napredne sile v svet, naj se »združijo v boj proti ameriškim imperialističnim napadalcem, v boj za neodvisnost in svobodo narodov, za mir in družbeni napredek, kar je neodoljiva zahteva našega časa«.

Tako je zapisal uvodničar ob 53-letnici ustanovitve komunistične internacionale. Upanje, da se bo boj indoktriniranih narodov končal z uspehom, je po njegovih besedah zelo veliko. Ameriški imperializem je še zmeraj enak napaden in kontra-revolucionaren, kot je bil, zato je »sovražnik št. 1 vseh narodov«. Ravnanje sil pa se vse bolj popravlja v prid odpora: »Zdaj smo trdni kot skala in naša moč vztrajno narašča. Tudi mednarodne razmere so za nas ugodne kot še nikoli doslej,« poudarja Nhan Dan.

»Boj proti gverili«

Bordaberry novi predsednik Urugvaja - Tupamarom stopiti na prste

RIO DE JANEIRO, 2. marca (Tanjug) — Urugvaj ima od večera novega predsednika, izraelskega politika iz stranke Colorado Juana Maria Bordaberryja.

Bordaberry namerava, držeč se glavne poti svojega predhodnika in političnega učitelja, še poostri ukrepe na gospodarsko-socialnem področju in se še bolj zavesti v boj proti gverilskemu gibanju tupamarov.

Nov spopad

Čilska opozicija je ostro napadla vladni načrt o povečanju dohodkov

RIO DE JANEIRO, 2. marca (Tanjug). Med čilskim predsednikom dr. Salvadorjem Allendom in parlamentom (v katerem ima opozicija večino) je v Santiagu izbruhnil nov spopad, ker se vlada pripravlja, da bi delavcem in uslužbencem povečala dohodek.

Parlamentarna večina, v kateri so krščanski demokrati in desničarji iz narodne stranke, je ta vladni načrt ostro napadala ter se zavzela za proračunsko varčevanje, kar v tem vidu edini izhod iz grozečih inflacije.

Vlada pa po svoji strani povečanje plač želi povečati delež delovnega človeka v splošni porabi. Opazovalci sodijo, da je opozicija s tem novim napadom v bistvu naredila uslugo predsedniku dr. Salvadorju Allendu.

»Rdeča zastava« o pogovorih

HONG KONG, 2. marca — (Reuter). Teoretično glasilo KP Kitajske »Rdeča zastava« je objavilo besedilo skupnega sporočila o kitajsko-ameriških pogovorih ki so potekali med novim obiskom v Pekingu.

VIJARAN JAPONSKI TRENUTEK RAZMIŠLJANJA

»Ah, tako torej, druga svetovna vojna se končuje — razen z LR Kitajsko!«
»Farastern Economic Review«, Hongkong

Četverica na svobodi

Atentatorje na jordanskega premiera Vafija Tela so proti kavciji izpustili — Petero zahtev kralju Huseinu, ki je v bistvu postal obtoženeц

POSEBEN TANJUGOV DOPIS

KAIRO, marca — Četverica palestinskih komandosov, obtoženih za uboj jordanskega premiera Vafija Tela v luksuznem kairskem hotelu »Sheraton«, se nahaja na svobodi Egiptovsko sodišče jih je proti kavciji sklenilo izpustiti. Včeraj so nasmejanj odšli skozi vrata kairskega zapora »Citadel«, pri tem pa novinarjem kazali s prsti znamenje »V«, zmaga.

Kot je znano, so Kajra Selim Kas, Ahmed Abu Azizi, Sind Mohamed al Hel in Nabil Husein Salam novembra lani na stopnicah »Sheratona« streljali na Vafija Tela. Na sodišču so izjavili, da je bil njihov uboj premišljen in da so ponosni na to, da so odstranili »izdajalca arabske svobode«.

Sodni izvedenec pa je vsem med procesom izjavil, da je Vafsi Tela podlegel za rano, ki so jo povzročili revolverjski strelji, izstreljeni z mesta, kjer se četverica obtoženih nahajala: Vafija Tela naj bi torej ubila neka druga, neznana oseba.

Ko so odhajali skozi težka vrata »Citadele«, so štirje obtoženci izjavili novinarjem, da bi vse radi borili in da bodo šli povsod, kamor jih bodo poslali njihovo poveljstvo. Z odločitvijo o osvoboditvi četverice Palestinec je egiptovsko sodišče napravilo precedens v zgodovini tukajšnjega pravosodja, saj je kljub izjavi izvedenca v eno preveč dokazov govorilo o krivdi obtoženec. Ven-

KRALJ HUSEIN: na zatozni klopi pred arabskim svetom

ali posledice stike z Izraelom, ustanovitve revolucionarno vlado, zagotoviti sodelovanje jordanske vojske v bitki proti Izraelu, združiti svoje poveljstvo z egiptovsko-sirskim, tako da bi bila vzhodna fronta čim bolj učinkovita, omogočiti palestinski revoluciji, da odigra svojo pravo vlogo, zagotoviti javno svobodo in suverenost zakona in nazadnje, izpustiti na svobodo vse ujete Palestinec.

MIROSLAV VISNJC

»Pionir 10«: odločitev

CAPE KENNEDY, 2. marca (Reuter, AP) — Davi so moral zaradi močnih vetrov v veliki višini že tretjič te nedelje odpraviti izstrelitev vesoljske ladje na Jupiter, vesoljske sonde »Pionir 10«. Izstrelitev iz oporišča v Cape Kennedyju je predvidena za jutri zjutraj.

Na Danskem raste odpor proti EGS

Decembra 1971 je bil na Danskem ustanovljen »socialdemokratski odbor proti EGS« - Boj znotraj sindikatov

OD NASEGA STOCKHOLMSKEGA DOPISNIKA

STOCKHOLM, februarja — Na Danskem se je ljudski odpor proti priključitvi dežele k EGS okrepil. Decembra 1971 je bilo 31 odstotkov prebivalstva proti priključitvi in 37 odstotkov za priključitev, januarja letos pa 35 odstotkov proti in 38 odstotkov za. Ta naraščajoča polarizacija javnega mnenja je brez dvoma plod propagandne dejavnosti organizacij, ki nasprotujejo danskemu članstvu v EGS.

Danske in norveške politične stranke imajo glede priključitve k EGS zelo podobna stališča. Tudi na Danskem se namreč samo konservativna stranka v celoti zavema za članstvo dežele v EGS, skrajne levičarske stranke so proti članstvu, medtem ko so druge stranke bolj ali manj razcepljene v tem vprašanju.

Enako kot na Norveškem, je tudi na Danskem največji razkol prizadel delavsko gibanje. Decembra 1971 je bil ustanovljen »socialdemokratski odbor proti EGS«, v katerem so nekateri poslanci, člani mladinskih in drugih socialdemokratskih organizacij in sindikalni funkcionarji. To je prvi v zgodovini danske socialdemokratske stranke, da strankarskemu vodstvu nasprotuje uradno organizirana frakcija. Posledice tega razdora bo mogoče jasneje videti na kongresu stranke v avgustu.

Danskemu članstvu v EGS močno nasprotujejo tudi ljudski socialisti, levi socialisti in komunisti. Slednji dve stranki sta majhni in zato nista v parlamentu, toda ljudski socialisti so: imajo kar 17 poslancev in vladajoča socialdemokratska stranka (70 poslancev) je od njihove podpore odvisna za svojo večino v parlamentu.

Politično razpoloženje do EGS je na Danskem torej podobno kot na Norveškem: enotna socialdemokratska vlada in konservativna stranka sta v celoti pozitivni do članstva, nasproti pa jima stoji dobro organiziran odbor za koordinacijo boja proti članstvu v EGS, v katerem je na tisoče aktivistov najrazličnejših političnih barv. To je prava »ljudska fronta« proti članstvu v EGS.

Toda med obema državama obstajajo važne razlike v postopku za ratifikacijo (parlamentarno priznanje) meddržavne pogodbe o priključitvi dežele k EGS. Na Danskem je za ratifikacijo potrebna pet šestinska večina, torej najmanj 150 poslanskih glasov od skupno 179. Politični krogi v Københavnu računajo, da vlada ne bo dobila potrebne večine v parlamentu. Toda nič zato: o ratifikaciji bo namreč pravno in dokončno odločil splošen ljudski referendum, ki bo v septembru letos.

Danski nasprotniki EGS vedo, da bo referendum njihova največja šansa. Po ustavi je za zavrnitev vladnega predloga namreč potrebno, da ga glasuje proti najmanj 30 odst. vseh volilnih upravičencev (torej okoli 1,2 milijona ljudi), razen tega pa mora biti oddanih več negativnih glasov kot pozitivnih.

Izid odločilnega referenduma na Danskem pa je deloma odvisen tudi od izida posvetovalnega referenduma na Norveškem. Tudi Norveški referendum bo namreč septembra. Izid na Norveškem po vsej verjetnosti ne bo pomenil jasnega »da« ali »ne«, zato bodo norveški nasprotniki EGS s svojo propagando tolmачili izid referenduma kot »ne«, da bi tako vplivali na dokončno odločitev norveškega parlamenta. Takšna propaganda bi imela velik vpliv tudi na Danco, zato ni čudno, da si norveški in danski nasprotniki EGS prizadevajo, da bi bil norveški referendum pred danskim. Toda datuma še nista bila dokončna.

MITJA JERMOL

Kanadski turisti na Kubi

V Kanadi so prva potovanja na Kubo povsem razprodana — 94 potnikov

TORONTO, 2. marca (Tanjug) — V Kanadi so prva potovanja na Kubo povsem razprodana. Skupina 94 kanadskih turistov bo odpotovala iz Toronta 12. marca in prebila na Kubi osem dni. Kuba postaja za mnoge spet važno letovišče.

Vsi stroški takega potovanja znašajo 275 dolarjev: sem je včet tudi prevoz z letalom, trije dnevi lenarjenja pod palmami na plaži Veradero in štirje dnevi na havanski obali.

Ostrejša linija

»Pravda« napadla »politiko naslanjanja na lastne sile«, ki jo pripisujejo Pekingu — Kritika zahodne inačice

MOSKVA, 2. marca (Tanjug). Glasilo CK KPSS »Pravda« je v sredo ostro opozorilo, da »v odnosih med bratskimi partijami ni in ne more biti odstopanja od načel socialističnega internacionalizma«. Članek obtožuje buržoazne in pekinške ideologe, da igrajo na karto »nacionalnih komunistov«, ki so po mnenju lista v resnici le nacionalisti.

Ta članek potrjuje glasove, da se je v zadnjem času uveljavila ostrejša linija glede odnosov med socialističnimi državami. »Pravda« ugotavlja: »Internationalizem in enotnost sta temelj uspehov bratske skupnosti socialističnih držav, katerih internacionalni in nacionalni interesi se skladajo. Po drugi strani pa nacionalizem — naj se skrivna za še tako visokimi patriotskimi gesli — najno škoduje stvari socializma«.

Značilno je, da je v tem okviru list napadel »politiko naslanjanja na lastne sile«, ki jo pripisujejo Pekingu. Po tej oceni Peking želi podkati nit, to geslo kot »izvozni blagoslov socialističnim državam, da bi spodbudil njihovo politično in gospodarsko sodelovanje«.

Članek kritizira tudi »zahodno inado« spodalne dejavnosti, ki se kaže v »sedežidologizaciji gospodarskih odnosov med Vzhodom in Zahodom«. Z gospodarskimi odnosi, ki naj bi imeli samo tržno osnovno, skušajo razbiti integracijo znotraj SEV, oziroma skušajo odvzeti socialistični integraciji njen javni element — socialistični značaj.

Ta zadnja trditve, je navedla na posebno pozornost med opazovalci v Moskvi, kajti zadnja leta so ZSSR in druge socialistične države težile čim bolj razviti neposredne gospodarske odnose z zahodnimi državami. Ni izključeno, da se kritika »dezedologizacije« v trgovini naša na nekatere konkretne socialistične države.

Na splošno je vprašanje o »novi« etapi zblizevanja socialističnih držav ena glavnih tem sovjetske politične misli. Nedavno so direktive CK KPSS o 50. obletnici sovjetske države opozorile na velik internacionalni pomen ustroja sovjetske države, kot skupnosti številnih narodov in naci. Ta nova etapa naj bi vodila do nadaljnje »politizacije, kulturnega, gospodarskega in idejnega zblizevanja« — kot je nedavno zapisal sovjetski publicist Boris Gorbachev v neki brošuri, namenjeni parijskemu izobraževanju. Pisec meni, da je središče zunanje politične dejavnosti socialističnih držav, varšavski pakt in njegov politično posvetovalni svet, hkrati pa opozarja tudi na pomen 27 medsebojnih sporazumov »s katerimi so se socialistične države obvezale, da bodo vodile skupno dogovorjeno politiko v mednarodni areni«.

Poljski predlog v OZN

Poljski kandidat za predsednika zasedanja GS: Stanislaw Tropiczynsky

NEW YORK, 2. marca (Reuter) — Stalni predstavnik Poljske v OZN Evgeniusz Kulaga je sinoči dejal, da namerava poljska vlada kandidirati za predsednika prihodnjega zasedanja generalne skupščine OZN namestnika poljskega zunanjega ministra Stanislaw Tropiczynskega.

Na sestanku predstavnikov vzhodnoevropskih držav so se sporazumeli, naj bi bili v skladu z veljavnim sistemom geografske delitve poljačev v OZN — prihodnji predsednik GS poljski predstavnik.

Naslednje zasedanje generalne skupščine OZN se bo začelo 19. septembra.

oglašujte v DELU

TEDEEN HLAČ

HLAČE ZA DEČKE, vseh velikosti prej do 178 sedaj samo 98

Modne MOŠKE HLAČE mnogih kakovosti in otenkov, prej 345 sedaj samo 159

in 1000 moških in deških hlač po enkratni ugodni ceni v vseh 37 MOM družinskih nakupovalnih hišah

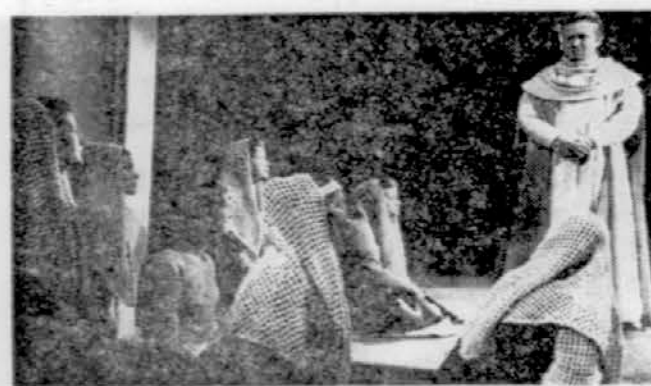
POKLICNE IN VSAKODNEVNE SRAJCE iz trpežnega bombažnega flanela, mnogih barv in otenkov, prej 48 sedaj samo 39

MOM 2000 ModenMüller MOM 2000 GRAZ, LEIBNITZ, RADKERSBURG

Novice

LJUBLJANA: koncert indijske glasbe — Jutri ob 20. uri bo v dvorani Slovenske filharmonije igral indijski sitarist Ravi Shankar. Sitarist je v Evropi, v Parizu in Münchnu vodi znani soli indijske glasbe. To prvo srečanje z indijsko glasbeno kulturo je pripravil Studentski kulturni center iz Ljubljane.

LJUBLJANA: predavanja za srednješolce iz matematike, fizike in astronomije — V marcu, aprilu in maju bo društvo matematikov, fizikov in astronomov SRS organiziralo pet predavanj iz matematike, fizike in astronomije za dijake srednjih šol. Čeprav so predavanja namenjena srednješolcem, so vabljeni tudi dijaki, ki se zanimajo za te vede. S predavanji želi društvo vzbuditi med mladimi veselje do naravoslovnih ved, predvsem pa predstaviti matematiko, fiziko in astronomijo s nekaterimi zanimivimi in sodobnimi temami. — Predavali bodo učitelji matematike in fizike Univerze v Ljubljani: četrtek, 9. 3. 1972 predavanje iz fizike — Rudolf Kladičnik; SIPANJE SVETLOBE; četrtek, 16. 3. 1972 predavanje iz matematike — Jože Vrabec; O GRAFIKI; četrtek, 23. 3. 1972 predavanje iz astronomije — Mitja Rosina; NEVTRONSKE ZVEZDE; četrtek, 30. 3. 1972 predavanje iz matematike — Anton Suhadolc; O NAKAKAH IN NEPAKAKH; četrtek, 6. 4. 1972 predavanje iz fizike — Ivan Kuščer; ENAJSTA SOLA ZA FIZIKO. Vsako predavanje bo v veliki fizikalni predavalnici, Jadranska 26 v Ljubljani, z začetkom ob 18.00 in bo trajalo dve šolski uri z vmesnim odmorom. Za začetek so predvidena predavanja v Ljubljani, nato jih bodo podružnice društva organizirale tudi v večjih krajih izven Ljubljane.

PRAZNIČNA PREDSTAVA ELIOTOVE DRAME V CELJU — Slovensko ljudsko gledališče Celje bo v soboto, 4. marca, uprizorilo v letošnji sezoni največ igrano delo, Eliotov Umor v katedrali. Sobotna predstava bo zadnjikrat v Celju, posvečena pa bo — z majhno zamudo zaradi bolezni — slovenskemu kulturnemu prazniku in pa umetnikom nagajencem. Franci Križan je prejel nagrado Prešernovega sklada za režijo, Sandi Krošl pa Borštnikovo in Severjevo nagrado za vlogo Becketa. Nagrade so hkrati priznanje vsem uprizoriteljem tega monumentalnega dela. Na sliki: Sandi Krošl kot nadškof Becket z ženskim zborom.

SLOVENSKE KONJICE: Svetinova in Kovačeva razstava — V Slovenskih Konjicah danes zapirajo likovno razstavo, ki sta jo pripravila Aleksander Kovač in Jože Svetinova. Kovač, sicer tenorist v mariborski Operi, je razstavil kovinsko plastiko, večina dela gledališke motivne; Jože Svetinova, učitelj v Zavodni nad Sostanjem, pa se je predstavljal z otroškimi motivi (olje na les) in pokrajinsko sliko (akvarel).

LJUBLJANA: mladi gostež s kontrabasom — V ponedeljek, 6. marca, zvečer bo v Mali filharmoniji mladi gostež s kontrabasom. V koncertni dvorani v Ljubljani govtal kontrabasist Ljupko Samardžić iz Skopja. Mladi umetnik, po rodu iz Makedonije, je že enkrat nastopal v Ljubljani skupno s prof. Marjanom Lipovškom, tokrat ga je pa, kot je izjavil, pripeljal v Slovenijo se prav posebnega želja, da bi ne glede na gromote pogoje gostovanja, seznanil s svojo igro na tem koncertno malo znanem instrumentu čim širši krogi ljubiteljev v Sloveniji, zlasti mladine. Na ponedeljkovem koncertu večeri v Ljubljani bo tudi nastopila beovajska violinka Fern Rašković iz znamenite Ojstrahove šole.

RADOVLJICA: Ančka Gošnik-Godec razstavlja — Delavska univerza iz Radovljice, ki je 3. marca pripravila razstavo ilustracij otroških in mladinskih knjig akademke slikarke Ančke Gošnik-Godec. Razstava bo odprta do 20. marca vsak dan med 10. in 12. uro in popoldne od 15. do 17. ure, otvoritev bo v nedeljo, 5. marca ob 10. uri, združena bo s koncertom tamkajšnje glasbene šole in z branjem odlomkov iz tekstov ilustriranih del. Prireditve bo v dvorani radovljiške graščine.

MURSKA SOBOTA: likovni razstavi — V razstavnem paviljonu arh. Franca Novaka bodo odprli v soboto, 4. marca ob 18. uri razstavo likovnih del skupine »Tivane Razstavljalci«: Dimitar Malidanov, Miloš Lavrenčič, Nevenka Karigher, Zdenko Huzjan, Marjan Skumavec in Ilija Beer so se vsi študentje ljubljanske akademike likovne umetnosti. V petek, 3. marca, pa bodo v soboškem Klubu mladih odprli razstavo likovnih del domačinov Petra Obla in Ernesta Lueltika ter razstavo o klubski dejavnosti. Na tej uvodni prireditvi soboškega Kluba mladih, ki se razglasi marec za svoj mesec, bodo podelili priznanja zaslužnim članom.

LUSAKA: premiera Bulajčevega filma — V največjem tukajšnjem kinematografu je jugoslovanska ambasada priredila premiero filma Bitka na Neretvi režiserja Velja Bulajčica. Navzočih je bilo več sto šeststo povabljenih. Na projekciji je bilo več predstavnikov osovodnih gibanj: Afrike pa tudi naših zposodskih podjetij, ki v okviru tehnične pomoči delujejo v Lusaki.

Pogled na platno

CATCH 22: absurdo (in kritično) o vojni — Kaj kmalu po predstavitvi na letošnjem beograjskem »Fest« je distribucija Vesna film obogatila svoj spored z enim najboljšim filmom te prireditve, ki ga moramo predvajati kar z izvirnim naslovom, ker je težko prevedljiv. Lahko po imenu zakonski paragraf, se več pravega pomena pa bi našli zanj v »Fintii« ali »Hakelju«, v »Luknji« v zakonu, v katero je mogoče uloviti brezmejnega podložnika paragrafov. Film scenarista Henryja Bucka (scenarij je nastojen na roman Josepha Hellera) in režiserja Miki Nicholisa je v bližnjem sorodstvu z gledališčnim absurdom. Prav v nesmislu je našel izhodišče za nenavadno podano kritiko absurda vojne. Oblikuje jo iz razmer v neki sredozemski letalski zaveznici bazi, ki je izpostavljen kmet na strateški fahovnici in kateri — vsaj čedalje bolj — se na strateški fahovnici norci. Norost je, skratka, utrjuje ta vtis — povečujejo norci. Norost je, skratka, normalnost in norma. Zato si zamar naveda krinko norca tisti, ki je normalen. Kateremu je ostal ne je nagon samozhramitve, temveč tudi trezen pogled na izkrivljenja in nemoralnost vojaške taktike. V vojaškem zakoniku je namreč člen, ki pridiha nekako takole: nor je, kdor vodi letalo nad sovražno ozemlje. Torej ne bi smel leteti. Če pa se sklicuje na to in zahteva odpustnico iz letalske baze, je pameten. Potemtakem mora leteti. Izpostavljanju nevarnostim se izogne le strašljiva napoved požarnosti, v kateri skorumpiranosti povojne potrošniške morale, častnik, ki zna za ceno kršitve osnovnih varnostnih ukrepov politiki svoje in štabne žepa s krvavim denarjem. Na kaj je torej obojen normalen posameznik v splošni norišnici vojne? Na živčno razgrzanost, na vsiljeno maske krvavostnega protestiranja, na trpljenje in obup, na filuzornost bega iz te zmešnjave. To zapleteno stanje v filmu odlično podaja glavni igralec Alan Arkin. V oporo so mu sploščeta nerazumljiva, a dober grajeni montažni rezi retrospekcij »a celoten krog soigralcev, spretna kamera, ki zna posredovati razpoloženje. Igra resnosti in neresnosti, v kateri vztraja film, postaja strašljiva. Resnična stiska in karikatura se zlivata v skupno spoznanje: vredno, da ga doživimo. STANKA GONČIČ

Glasba

Svjatoslav Richter

Koncert slavnega sovjetskega ume tnika se je oblikoval v vrhunec letošnje pianistične sezone — Schubert in Schumann v čudoviti izvedbi

Dvoje manj izvajanih del dveh sorodnih skladateljev za ves koncertni spored si privošči lahko samo velik mojster, močna osebnost, ki s svojo sugestivno igro obvlada publiko. Sovjetski pianist Svjatoslav Richter je na koncertu v Ljubljani izvajal Schubertovo klavirsko sonato v B-duru (op. posth.) in Schumannovo Simfonično etude (op. 13).

Poslednja, trinajsta Schubertova klavirska sonata, po obliki romantično razvejana, po značaju meditativna sklad-

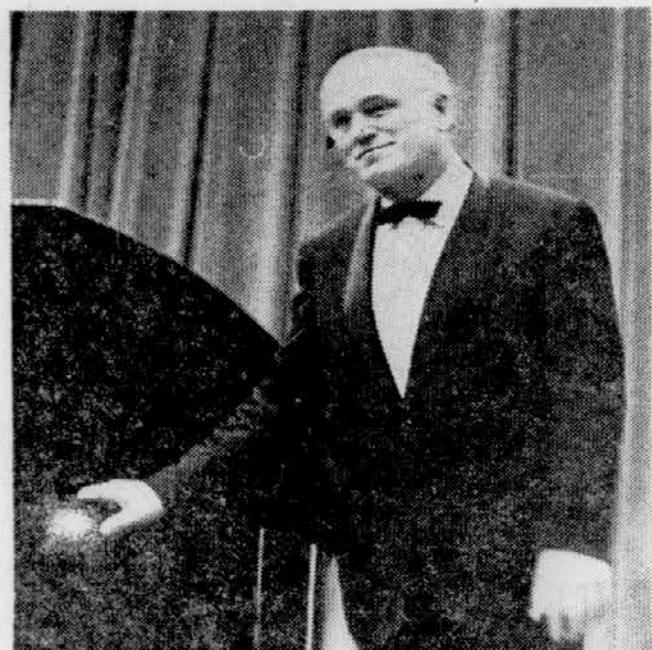
ba, je v Richterjevi izvedbi zaživel v polni notranji moči. Ze s prvim, vzvišeno združeno izvajanim stavkom, kjer je tudi ponavljajo ekspozicija (kar je redek primer na javnih koncertih), je solist dosegel svoje vzdušje. Pri tem se je poslužil popolnoma preprostih prijemov — do potankosti izdelane dinamike, ko so posamezni izbruhi prav fascinantno poslušalce, in prave schubertovske sprevnosti, ko klavir zveni kot pevski glas. Drugi stavek je bil prav tako mojstrstvo niansiranega

klavirskega tona. Elegančno ga je prevesil v iskro briljantnega Scherzo in navezal na lahkotni zadnji stavek. Kakor je preprosta glavna tema zadnjega stavka, tako nevisljivo in neproblematično jo je posredoval, dinamično stopnjeval in zaključil. Če je bil prvi del sporeda obrnjen navznoter, je drugi del zablistel v bleščeči zunanji fasadi Schumannovih Simfoničnih etud. Poleg klavirske Toccate je to najbolj virtuozno Schumannovo klavirsko delo in na splošno tu-

di eno izmed najbolj virtuoznih del za ta instrument. V pestri variacijski obliki sedemdesetih etud, ki jih je izvajal v celotni verziji, je Richter lahko pokazal in potrdil ves register svojih kvalitiet, ki mu dajejo sloves enega največjih pianistov današnjega časa.

Ob koncu je publiki dodal še dve mojstrsko izvajani skladbi, vsako po svoje odtehtano in dognano — Chopinov Nokturno v Fis-duru in Debussyjev Lisle joyeuse.

LEON ENGELMAN

RICHTER — na ljubljanskem koncertnem odru

Foto: Zlobec

Sadovi rednega dela

Pihala in trobila orkestra SF pod vodstvom I. Turšiča

Pri delu z orkestrom Slovenske filharmonije je v zadnjem času zaslediti več novosti, ki po eni strani vplivajo na kvaliteto nastopov, po drugi strani pa tudi bogatijo njegov repertoar. Že na začetku koncertne sezone smo svedeli, da sta z orkestrom začela delati dva odlična glasbenika: fagotist Ivan Turšič — ta je zadolžen za delo s pihali in trobili — in violonist Igor Ozim, ki se je lotil likanja godalnega zvoka našega filharmoničnega orkestra. Medtem ko je Igor Ozim že pred nekaj leti pokazal in dokazal, da je večje delo z godali, pa je Ivan Turšič prav na minulem koncertu — menda prvič — pokazal, da delo, ki mu je bilo zaupano, opravlja ves kot samo vestno.

Koncertni večer pihal in trobil orkestra Slovenske filharmonije, ki ga je pripravil fagotist in dirigent Ivan Turšič, vsrčam megalj najbolj uspele koncerte tekočice koncertne sezone. Spored je navajal troje del: Richarda Straussa Sereenada op. 7, Gounodovo Malo simfonijo in znamenito Mozartovo Sereenado št. 10 v B-duru, K. 361. Kljub temu da so si navedeni avtorji med seboj dovolj kontrastni, pa je ves večer izvenel kot Mozartovo posvečeno muziciranje orkestra brez godel.

Spored je bil sestavljen v stopnjevanem zaporedju, od manj pomembnega Straussa do imenitnega Mozarta. Stopnjevanje pa je bilo tudi vigranost orkestra, ki se je do kraja sprostil šele v drugem delu koncerta.

Straussova Sereenada bi bila lahko bolj sproščena in natančnejša v skupni igri. Malo prani sproščujočji bi si bili smeli privoščiti hornisti, kar pa ne velja samo za Straussa. Tako kot je imenitna Mozartova glasba, pa je bila imenitna tudi izvedba in interpretacija dirigenta, ki je z razigranimi glasbeniki v Mozartovi Sereenadi dosegel najvišjo stopnjo sproščene muziciranja.

M. LIPOVSEK

PAVEL MIHELČIČ

Likovni svet mladih

V Sostanju odprta razstava otroških risb in slik

V Sostanju so odprli razstavo »Likovni svet otrok«, ki jo že četrta leto pripravljajo obletnici smrti Karla Destovnika-Kajuha. Na razstavi je z deli udeleženi 105 mladih likovnikov iz vse Slovenije. Z njimi so popostrili izgled osnovne šole, ki nosi ime padlega pesnika. Zanimanje za sodelovanje na razstavi v Sostanju je vsako leto večje in po sebnosti komisija, ki dela izbra, je imela tokrat veliko dela.

Letošnjim razstavljalcem so podelili knjižne nagrade, posebna priznanja za najuspešnejše likovne stvaritve pa so dobile osnovna šola Kamnica pri Mariboru, osnovna šola »Prežihov Voranc« v Raven na Koroškem in osnovna šola Ljubljana-Vič. V Sostanju si prizadevajo, da bi sčasoma pridobili galerijo za likovna dela mladih.

M. LIPOVSEK

PAVEL MIHELČIČ

Prejeli smo

Dezinformacija

Informiranje je nedvomno eden izmed poglavitnih namenov kritike. Zgodbi pa se, da temu ni vedno tako.

Kritika Janeza Mesesnela o načinu mojega dela, objavljena 1. marca letos, posreduje določene dezinformacije, čeprav so te verjetno nene, mame in le plod površnega opazovanja ali nemožnosti kritika, da bi razlikoval ris-

bo od fotografije, če je prva predstavljena v določeni grafični tehniki.

Razstavljena dela niso rezultati niti fotografije niti ročno obdelane fotografije, kakor to kritik v svojem članku prikazuje; zato tudi tme, skovano za domnevno tehniko, ne ustreza.

BOGOSLAV KALAS

20. stoletje se bo vrnilo

Nova orientacija ljubljanske Moderne galerije - Skrb predvsem stalni zbirki

Paradoksalno stanje, ko v slovenskem kulturnem prostoru praktično ni stalno razstavljen zbirke sodobne likovne umetnosti, saj se mora ta zbirka v Moderni galeriji vesčas umikati retrospektivnim razstavam, večjim razstavam iz sosednjih republik, mednarodni grafični razstavi in drugim, je skupnost Moderne galerije privedlo k odločitvi, da bo ta ustanova v prihodnje, kot kulturno prosvetni zavod z znanstveno raziskovalnimi nalozami, uumeriala svoje delo predvsem k stalni zbirki in njeni strokovni obdelavi ter tako omogočila razstavo dejavnosti. Likovne konfrontacije naj bi se poslej preselile bodisi v druge razstavne prostore, ki obstajajo v Ljubljani (morda v Mestno galerijo) ob tem pa naj bi pokazalo društvo Slovenskih likovnih umetnikov večjo pobudo. Ljubljanska Moderna galerija je izoblikovala ta sklep ob pregledu dela preteklega leta in ob pogledu na širšo dejavnost Moderne galerije, ko so na sestanku delovne skupnosti obravnavali prednosti in pomanjkljivosti dosedanje dejavnosti te slovenske kulturne ustanove. Ponovni odločitev, da se težišče dela prenese predvsem na stalno zbirko in njeno izpopolnjevanje (doslej je ta zaradi skoposti odmerjenih denarnih sredstev za odkupe stagnirala oziroma se ni izpopolnjevala v taki meri, da bi mogla slediti vsajemu ustvarjanju in da bi lahko bila objektivna tudi posameznikom), je med drugim botrovala tudi dejstvo, da bo Moderna galerija, ki je izredno

dejavno vključena v evropski likovni prostor, zabeležila v tem letu petindvajsetletnico dela in bi s prenovljeno zbirko umetnosti 20. stoletja pokazala realnejšo podobo trenutnega stanja v slovenski likovni umetnosti in svojega dosedanjega dela.

Poslej naj bi v Moderni galeriji obstajal poleg stalne zbirke samo še mednarodni grafični biennale kot oblika dela, ki je po pomenu presejal evropski prostor in obenem ponesla v svet renome slovenskega likovnega ustvarjanja, vse ostale dejavnosti pa naj bi bile osredotočene na tiste prireditve, ki jih lahko galerija smiselno vključi v razpoložljivi razstavljeni prostor, to je na razstave Ateljeja in Prisotnosti, ki so bile tudi doslej del dejavnosti Moderne galerije, in na razstave v Mali galeriji, ki naj bi predstavljale prežet najzanimivejših in za nadaljnjo rast najpomembnejših tendenc. Ob muzeju sodobne umetnosti mora takšna ustanova zaradi svoje specifične vloge ostati središče utriva tudi sodobne likovne umetnosti. Gre torej za izrazito strokovno ureditve stalne zbirke Moderne galerije, ki je centralna zbirka slovenske likovne umetnosti 20. stoletja.

Ustvarjanje zbirke, kateri se bo Moderna galerija poslej bolj posvečala, bo bržkone odpravilo stanje, ko pravzaprav ne moremo pokazati tega, kar je bilo ustvarjenega v 20. stoletju oziroma ko ostajajo razstavljeni le fragmenti.

PETER BRESČAK

Podobe iz naših knjig

Zanimiva razstava izvirnih ilustracij v Dolenjskem muzeju

Dolenjski muzej v Novem mestu je pripravil zanimivo razstavo izvirnih ilustracij slovenskih avtorjev. Na razstavi, prirejani v počastitev slovenskega kulturnega praznika, so zastopani slikarji Vavpotič, Santel, Podrekar, Gaspari, Birolia, Jakac, Smrekar, Pirnat, Debenjak, Kobe in Borčić.

V času, ko doživlja slovenska knjižna ilustracija številna domača in tuja priznanja, naša razstava informira o prvih večjih začetkih tega ustvarjanja. Razstavljena so tudi knjižna dela, iz katerih so prikazane ilustracije. V tem pogledu je razstava tudi prispevek k prireditvam ob mednarodnem letu knjige.

Ze izbor literarnih del, po ve, da je razstava namenjena na naprejši šolski mladini, na ne le z ilustracijami, ampak tudi s samimi literarnimi deli.

Razstavljeno gradivo je last Studijske knjižnice v Novem mestu in zasebna last slikarjev.

JANEZ BOGATAJ

Redka priložnost

Teden sovjetskega filma v Ljubljani, Mariboru in Kopru - Zanimive novice iz sovjetskih filmskih studiov

Nekateri se še spominjamo povodni proizvodov sovjetske kinematografije v povojnih letih, ko so nam kinematografi nudili vse po vrsti, kar je nastajalo v sovjetskih filmskih centrih. Toiliko je bilo tega, da smo se filmov dobesedno preobdelali. Zal, kajti ta občutek je ostal vse v današnji čas, ko distributerji in z njimi filmski gledalci mislijo, da sovjetski film prvim ne bo prinesel (komercialnega) uspeha, drugim pa ne razvedrila ali pa dinamike, ki jo pavsalno pričakujemo od denimo ameriških filmov.

Vse to pa so sporiostitena stališča, ki niso samo zmotna, marveč so tudi v škodo enotni in drugim: distributerji ne znajo najti filma v sovjetski proizvodnji, ki bi bil zanje prav takšen uspeh kot filmi, dognaja v treh tako različnih (ne samo geografskih) cen-

membne umetniške dosežke in pogosto tudi za sovjestno razvedrilo.

Zdaj pa imamo zaradi pobude in organizacije kinematografskega podjetja možnost in priložnost videti v posebnem tednu sovjetskega filma — ki bo trajal od 6. do 11. marca v Ljubljani v kinematografu »Komunae, pa še v mariborskem Filmskem gledališču in na slovenski obali, ki vključuje mesta Koper, Izola, Piran — krajši izbor najnovejših sovjetskih filmov, ki je bil pripravljen s pomočjo sovjetske ambasade. V Ljubljani, Kopru in Mariboru se bodo ob filmih predstavili še nekateri gostje iz sovjetskega filmskega sveta.

Manifestacija, ki je nenaodna in pomembna že po tem, da se prikriv pri nas dogaja v treh tako različnih (ne samo geografskih) cen-

trih, nam bo prikazala šest filmov. Morda velja pripomniti, da med njimi ni nekatereh filmov, ki bi prav gotovo pritegnili široko zanimanje, na primer izredni film Začetek ali pa otrokom namenjen Potovanje rumenega koveka in naši mentaliteti približane komedije Pojdimo v Moskvo, ekranizacija Kralja Leara, Strička Vanje in drugih. Kljub temu pa sta izbor in kakovost dovolj pestra, da boista pritegnila številna zanimanja.

Tu velja opozoriti predvsem na film Beloruska postaja, za katero so nekateri celo mislili, da bo prekosila enega največjih uspehov sovjetske kinematografije. Žerjavi letijo. Tega ne stori, vendar je režiser Andrej Smirnov ustvaril v svoji konfrontaciji dveh generacij, borec X. beloruskega odreda s seda-

ODLICNA KREACIJA — Glavni igralec Innokentij Smoktunovskij v prizoru iz sovjetskega filma o Petru Iljiču Cajkovskem.

njo stvarnostjo, v hudomušnem srečanju treh prijateljev na pogrebu četrtega, v satiri na družbena dogajanja v Sovjetski zvezi ali pa kje druge, svojevrsten — ne samo po filmsko izrazni plati — film, ki ga je doslej sprejel mednarodna publika z velikim navdušenjem.

Za tem navdušenjem ne ostaja satira. Dvanajst stolov, ki že dve leti zanje priznanja — uradna in neuradna — kjerkoli je predvajana. Prav tako sprejemajo z navdušenjem naslovno vlogo Innokentija Smoktunovskega v filmu Cajkovski, ki je filmski izsek iz življenja tega velikega skladatelja. Ta film je bil sicer posnet na 70 milimetrski trak, toda režiser Talankin in njegovi soustvarjalci so ga le pripravili za običajna platna in tako bo ta mogel film moč videti tudi pri nas. Žal pa je zaradi tega zamudil film Beloruska postaja, ki je prav tako posnet na tem zahtevnem formatu in so ga kasneje prekopirali na 35 milimetrski trak, a prepozno, da bi ga videli v tem tednu. Ljubljana bi pač rada imela tudi tako platno (bolje rečeno, kinematografsko podjetje si že dolgo časa beli glavo s tem, da bi v Sloveniji poleg Kranja imeli tudi v metropoli takšno platno, a kraj, ko ni denarja), pa za enkrat ga ni in zato pač gledamo filme, prirejane za običajne kinodvorane.

In v tem okviru bomo gledali nadalje se precej heznanega Smrtnega sovražnika, ljubezno komedijo, Moško poletje, ki je nastala v litvanskih studijih in za zaključek tedna sovjetskega filma se Ognjeno mavrico. Jurij Ozerov si je zamislil dokumentarno epopejo o drugi svetovni vojni, ki ji je dal naslov Osvobodjenje.

Sveda si je ni zamislil sam, on je vlea režiser, toda vsi tisti, ki so sodelovali pri tem gigantskem filmskem podjetju so želeli prikazati na filmskem traku dogodke iz zadnje vojne, ki so vodili v to, da se je končala. Od te tetralogije bomo imeli priložnost videti (za zdaj) prvi del.

Morda velja omeniti še to,

da je za marsikoga, ki ga zanima filmska umetnost, prihodnji teden redka priložnost, da vidi, kaj nastaja na tem področju v Sovjetski zvezi, kajti naši distributerji so odkupili le Cajkovskega in Ognjeno mavrico.

MISA GRČAR

Svetovna premiera v Beogradu

Pomagajte mi umreti je naslov dramskega prvenca italijanske novinarke in književnice dr. Carle Perotti. Delo bo danes doživelo svetovno premiero v »Krugu 10« Narodnega pozorišta v Beogradu. Režiser je mlad Italijan Piero Magelli. Drama obravnava problem človeške svobode in ni locirana v nobeno določeno sredino.

Film »En dan Ivana Denisoviča« prepovedan

Finska državna cenzura je prepovedala predvajanje filma, posnetega po Solženjcinovem romanu »En dan Ivana Denisoviča«, češ da bi predvajanje utegnilo prispevati k poslabšanju odnosov Finske s tujo državo. Na Finskem so v zadnjih desetih letih osemkrat podobno ukrepali.

Skladatelj Gavril Popov umrl

V Moskvi je po težki bolezni v svojem 68. letu starosti umrl znani komponist Gavril Popov. Popov je najbolj zaslouel s simfonijo »Domovina«, napisano v štiridesetih letih. Širšemu občinstvu pa se je posebej priljubil kot avtor glasbe v filmu, posvečenemu revoluciji, Csapajevu.

oglašujte v dnevniku DELO

TITO: VOJNA DJELA IV. knjiga

Vojno-založniški zavod je 1961. leta objavil Vojna dela tovarisha Tita v treh knjigah. Sredi 1972 leta bo dostopna četrta knjiga. Četrta knjiga Vojnih del tovarisha Titovih del obsega govor in članke iz obdobja 1961-1971, med temi tudi nekatere doslej neobjavljene prigovore, ki se nanašajo na splošna vprašanja vojne in mira, izgradnjo obojestranskih sil SFRJ in ustvarjanje koncepta splošnojudske obrambe.

S tremi prej objavljenimi knjigami tvori četrta knjiga Vojnih del celoto imela bo isti format in isto tehnično opremo kot prejšnje (približno 400 strani format 17 x 24, trda vezava, v platnu, v zlatotiskom na platnici, ovitek v 3 barvah) imela bo tudi register (predmetnih, geografskih pojmov in osebnih imen) skupen za vse štiri knjige.

Cena knjige v predplačilu je 60 dinarjev, po izidu pa bo 80 dinarjev.

Vplačilo v celoti ali v dveh mesečnih obrokih posilite na tekoči račun št. 608-3-177-5 Vojnoizdavaški zavod, Beograd.

NAROČILNICA

VOJNOIZDAVACKI ZAVODU, 11000 BEOGRAD, BALKANSKA 53

Nepreklčno naročam četrto knjigo Tito — Vojna djela.

Znesek 60 dinarjev bom vplačal:

tako, v dveh obrokih po 30 din (nepotrebno črtajte) začeni od 1972

Predplačnik:

Primek in ime:

Poklic:

Kraj, ulica in števil:

Naziv in naslov organizacije v kateri je zaposlen:

Datum Lastnoročni podpis

Štev. os. izkaznice in kraj izdaje

1930

S petega kontinenta (3)

Avstralska pokrajina

Proti Canberri, novi prestolnici — Muzika krajine — Med farmami in pašniki velikanska prostranost evkaliptusov pod svinčeno zelenim nebom

CANBERRA — Kar drugi dan, 14. 2., so nas v Sidneyu, vseh osem »Slakov«, napovedovalko Jano, tri predstavnice izseljenke matice in mene naložili na velik avtobus — z vso prilagojeno vred. Prilaga je posebno poglavje, Slaki (Lojze in njegovi) je imajo ogromno. Bas je, kakor se spodobi, zelo obsežen, nekateri kosi so taki, kakor da bi vsebovali srednje velike topovske cevi. Šofer se nam je posebej predstavil — spet Mariborčan.

In smo se za debele tri ure odpeljali proti Canberri, novi, od izročila neobteženi prestolnici Avstralije. In takozvano je tisto, kar je bilo mogoče že slutiti. Sidney sam je že pošastno velik (s štirimi milijoni prebivalcev). Dolgo, zelo dolgo smo potrebovali, da smo prišli iz mesta. In potem, ko se je to zgodilo, se do go ni bilo jasno, kje se smo neha in začne podeležje. Več kakor debelo uro smo se peljali med hišami gosti in vrstami hiš... Andrej (eden »Slakov«), tehnik, je tu videl vse polno reči, ki jih jaz nisem opazil, npr. velike prodajalne rabljenih avtomobilov, kjer v debelih vrstah stoji, kako zelo so vozila poceni. Zelo mnogo

jih je pod tisoč dolarjev, nekatera samo po nekaj sto. In neke — že precej daleč znanja (pa se zmeraj poleg hiš) veliko pokopališče avtomobilov... nenavadno pogled na snas navadne Slovencev.

Končno se vrsta hiš vendarle pretrga in se peljemo med farmami in pašniki. Zidovina je zelo lepa, govedo, ovce. Baj je bilo včasih še to precej kengurjev. Ni jih videti. Pravijo, da jih farmarji pobijajo na veliko, ker jim delajo škodo, odpirajo detajle in podirajo plošče, ti značilni »praprebi« valice petega kontinenta.

Nebesna razsvetljava

Pokrajina je ponekod nekoliko razpotojena, človek čuti za njo še velikanske dimenzije. »Slaki«, ki so prepotovali velik kos Amerike, se menijo med seboj o podobnosti. Sploh so Avstralci odlični — v nekaterih rečeh — dovolj podobni Arancianom in je to sorodnost videti v nečem, kar ne sodi h pokrajini, pač pa jo — za naš okus — kvari v pločevinastih strehah, v reklamnih napisih in podobno. Gotovo, da to ne kvari vseskozi — ponekod se kar vključuje v razsežnost cest in go in oblakov. Ravno zaradi neba in nebesnih razsvetljav se mi je avstralska pokrajina na tej poti zdelala veličastna. Kdo ve, od kod to pihajo vetrovi? Nekateri to zveni, pravijo, prihajajo kar od Južnega tečaja.

Danes je nekoliko oblačno. V redu. Oblaki so govorila, razpotojena, obratne rute in manjše in večje lise in podobno, vse je fantastično in čudno barvito. Opozorim Andreja na barvo neba, ki je take nise videl nikjer na svetu, nekako svinčenozelena je, zelo različna od svinčeno modre, ki jo v različnih odtenkih včasih

vidimo pri nas. Zelo lepa razsvetljava, vredna opazovanja in tistega posebnega občutja, ki stori, da človek vzljubi domači kraj in v čutih spaja in pomeša v pogledu vse polno predstav in misli. Vprašujem se, koliko Avstralci je že voden krilo te imenitnosti svoje lastne pokrajine? Koliko jih je v lastnih čutih zasluhtilo možnosti, da bi ob teh in takih pogledih zgradili svoj način čutenja in občutenja, pa tudi tistih imenitnih, svet prodajalnih misli, oblik, ki jih imamo radi v veliki umetnosti.

Zemlja, vredna ljubezni

Z Andrejem se razgovarja o Bachu in sva oba odidmo istih misli, da je »muzika« te pokrajine tu nekaj posebnega in še kako vredna ljubezni, ako je že ameriški podobna ali pa ne... Hm! Znančič je v »Dumie« napisal nekaj o tuji zemlji, ki je središča te ljubezni kot je naša. Sedes je, zakaj ne? Ampak hudič je, ako si s tako ljubeznijo sam, ako ni dovoli ljudi, ki čutijo s teboj. Slabo je človeku, kadar je sam. (»Ploho človeku«) kadga od odine. Je napisal Majakovski.) V ljubezni moraš imeti občutek ali vsaj služijo množičnosti, nekako vsepobne idejne veltave lastnih občutkov, ali pa si zelo reven revež... z ljubeznijo vred.

Sploh — razsvetljava! Ze v letalu sem poskusil dopovedati Jani, kako lep je pogled na nebo, kako lepo impresivnost je nebo v Parizu, kako sijoči so lahki večeri v Londonu. Pa me je na svoj poseben, zabavni, odrezavi, damsko-midijski način zabila, da je v Parizu videla samo notranost oštarije, v Londonu pa meglo ali nekaj

podobnega. No, ženske so od nekdaj take, da zbuja občutke, ki jih same nimajo. — »Kajne, da je tako. Andrej?« — Pa ga v trenutku ne morem vprašati, ali je mohl misli, ker ga ni tu. V tej imenitni avstralski pokrajini je prav gotovo nekaj, kar je nam fiziognomično zelo tuje. To so evkaliptusi, tista posebna vrsta dreves, ki jih je »pravilo« petdeset vrst in dajejo čisto posebno fiziognomijo pokrajini. To so slikovita, večkrat čudno zavita in grčasta, po svoje prav lepa drevesa. Človek bi včasih mislil, da spominjajo na oljke, pa nekoliko ni res.

Evkaliptusi so svojevrsen tip, ki zelo jasno izpričuje svojo »avstralskost«, nekaj, na kar se moraš navaditi kakor na tui jezik. Tu je videti še različne borove domače podobe, trepetlike, topole, vrbe različnih sort, breze, javorje itd. A to so stitjke v velikanski prostranosti evkaliptusov, ki so tu prav tako značilni kakor kengurji, ključači itd. Trvia — in lena, fantastična krajina pod evkaliptusom.

BRANKO RUDOLF

Prihodnjič: v avstralskih brilih

Stanovanja

Ljubljansko upanje?

Prihodnje leto start v soseski Novo Kodeljevo — Visoka stopnja organiziranosti — Obeta se skoraj 3.000 stanovanj — Problem pa je seveda denar

V ljubljanski Mestni galeriji je bila te dni razstava natečajnih del za zasedalne zasnove bodočih stanovanjskih sosesk Novo Kodeljevo. Prostori Mestne galerije so bili polni maket, grafikonom, risb, skic in drugega gradiva, ki so si ga številni ljubljanski občani z zanimanjem ogledovali od jutranjih do večernih ur. Med dvajsetimi udeleženci anonimnega natečaja je bilo, razumljivo, precej pozornosti osredotočene zlasti na prvonagrajeni elaborat »Ulica«, ki so ga pripravili trije arhitekti ljubljanskega urbanističnega zavoda — Mirko Mrva, Dušan Hvala in Andrej Pogacnik s sodelavci.

O veliki stanovanjski soseski Novo Kodeljevo smo v »Delu« že večkrat pisali. Širši javnosti je bržkone že znano, da bo Novo Kodeljevo ena največjih ljubljanskih sosesk, saj bo tu čez nekaj let okrog 2880 stanovanj s približno 10.000 prebivalci. Manj ljudi pa morda ve, da bo ta nova stanovanjska soseska prvo tako imenovano demonstracijsko gradbišče v Sloveniji in tudi v Jugoslaviji.

Po tujih stopinjah

Beseda demonstracijsko gradbišče zveni sicer nekoliko učeno, nima pa prav nič skupnega z demonstracijami. Bolj preprosto bi lahko tudi rekli: vzorno ali brezbizno urejeno gradbišče. Takšna gradbišča v tujini niso nič novega, v ZR Nemčiji jih imajo že okrog osemdeset.

Prednosti demonstracijskih gradbišč, vsaj v tujini, so že dolgo znane. To je proizvodnja stanovanjskih sosesk in stanovanj, ki je res brezbizno organizirana, vsaka najmanjša podrobnost je predvidena vnaprej. Takšna gradbišča so živo nasprotje slabo organiziranim soseskam, v katerih je med gradnjo dovolj prostora za improvizacije, lenobo, monopolizacijo, kompromise, monopolizacijo, nesposobnost, izsiljevanja in podobno.

V demonstracijskem gradbišču je prostor le za visoko stopnjo organiziranosti, zrelosti, inteligence in tudi poslovne morale, tu se vsi solidarnostno potujejo enotnemu cilju, tu ne more vsak šariti po svoje in ubejavljati svojih ožkih ali celo sebičnih interesov. Zato pa tudi izkušnje iz ZR Nemčije in drugih dežel kažejo, da so stanovanja, zgrajena na demonstracijskih gradbiščih, v povprečju cenejša za 10, 15 in tudi do 20 odstotkov od drugih stanovanj, ki so zrasla na navadnih gradbiščih. Prav zato imajo v ZR Nemčiji ukrepi pripravljalne nekatere osnovne normative, uveljavljene na demonstracijskih gradbiščih, ki jih bodo morali upoštevati vsi graditelji stanovanj, ne glede na to, ali je gradbišče demonstracijsko ali ne.

Letos se priprave

Kot že omenjeno je natečaj za zasedalne zasnove dal prve rezultate, vendar je do končnih načrtov za Novo Kodeljevo še precej dolga pot. Posamezne študije sodelavcev inštituta za urbanizacijo in arhitekturo v Bakuju, Menjo, da ima Sovjetska zveza 28 odstotkov svetovnih zalog nafte. Leta 1971 so v Sovjetski zvezi načrpali 372 milijonov ton nafte in se s tem uvrstili takoj za Ameriko.

Letos se priprave

Kot že omenjeno je natečaj za zasedalne zasnove dal prve rezultate, vendar je do končnih načrtov za Novo Kodeljevo še precej dolga pot. Posamezne študije sodelavcev inštituta za urbanizacijo in arhitekturo v Bakuju, Menjo, da ima Sovjetska zveza 28 odstotkov svetovnih zalog nafte. Leta 1971 so v Sovjetski zvezi načrpali 372 milijonov ton nafte in se s tem uvrstili takoj za Ameriko.

in pripraviti program komunalnega opremljanja, kar tudi ne bo lahka naloga. Vsekakor bo letos za programiranje, projektiranje in druge strokovnjake dela še več kot dovolj, tako da bi v letu 1973, ko bodo preučene vse podrobnosti, lahko startali z gradnjo komunalnih naprav in takoj za njimi tudi že z gradnjo prvih stanovanjskih objektov.

Zahtevne finančne naloge

O Novem Kodeljevem vemo, da bo med 2880 stanovanji imelo približno polovico namernih in polovico lastniških. Vemo tudi, da bo to kompleksno usposobljena soseska z dvema osrednjema otroškimi vrti, restavracijo, samopostrežnimi trgovinami, mlečno restavracijo, velebarnico, kavarno, slaščičarno, lekarno, zdravstveno postajo, prostori za šport in rekreacijo, garažami in še in še. Vemo, da bo izbira stanovanj zelo pestra — od garsonjer z 28 kv. metri do velikih štirisobnih stanovanj s površino 103 kv. metre. Projektanti so poskrbeli tudi za prijetno počutje ljudi, umaknili so gost promet na rob soseske, predvideli dovolj zelenice, drevoja in podobno. Go stota ni pretrpana — v povprečju do 300 ljudi na hektar. Komunalni standard je visok, zagotavlja v 14-etažnih stolpnicah, blokih in tudi v vrstnih hišah pravzaprav vse — od ogrevanja prek ljubljanske toplarne do tople vode in vseh stanovanjskih telefonov in drugega udobja.

Seveda pa vse to nalaga graditeljem soseske tudi precejšnje skrb. Soseska je po današnjih cenah in programih preračunana na okrog 700 milijonov dinarjev. Če računamo, da bi jo gradili 3 leta (po 900 stanovanj letno), pomeni to približno 230 milijonov din letno. Seveda je to kar lep denar, ki ga ne bo mogoče enostavno pobrati iz zrak.

Novo Kodeljevo je torej upanje, ki je dolgo pričakovano več najemnih družbenih stanovanj in hkrati tudi čim bolj stabilizirane cene stanovanj. Kako bodo tisti, ki so se lotili gradnje te nove soseske v Ljubljani (mestna skupščina Ljubljane, občina Moste-Polje, podjetje »Soseška«, »Doma« in »Imosa« ter Ljubljanska banka), uspeli graditi hitro in tudi ob ugodnih cenah, je seveda še precejšnje vprašanje. Ni dvoma, da je največ odvisno od dobre povezanosti in discipline vseh partnerjev, od poslovne morale vseh, ki se morajo podrežati skupnemu cilju. Gradbeni center Slovenije, ki je pri tej veliki investiciji strokovni svetovalec, je to resnično vselej poudarjal in jo še vedno vsem polaga na srca. Če bodo graditelji Novega Kodeljeva v tem uspeli ali ne, bo seveda pokazala praksa. Nedvomno pa si vsi ljubljanci želijo, da Novo Kodeljevo ne bi ostalo prazen ul in velika iluzija, marveč da bi bila to z vseh vidikov res vzorna stanovanjska soseska.

IGOR PRESERN

Vrtina

V zemejski drob

Sovjetska znanost pripravlja senzacijo - Izkopali bodo najglobljo »luknjo« v zemeljsko skorjo (17.472 metra)

MOSKVA, februarja — Sovjetski znanstveniki in strokovnjaki skušajo izvesti najglobljo luknjo v zemlji. Vrtali bodo 17.472 metrov globoko, in sicer v dolini reke Kure v južnem Azerbejdžanu, ki meji na Turčijo in Iran in kjer so najbogatejša sovjetska naftna polja.

Iskanje nafte je sicer glavni, ne pa tudi edini cilj sovjetskih znanstvenikov. Upajo namreč, da jim bo ta velikanski vrtalni projekt omogočil odkriti nova, do sedaj neznanja, o mineralni sestavi zemlje, o pritiskih in temperaturah. Znanstvenik Ali Alizade, ki sodeluje pri tem projektu, je izjavil, da bi znanstveniki radi raziskali »druge zemlje, ugotovili, koliko plina in nafte vsebujejo mezojski skladi in kakšna je sestava posebnih plasti zemeljske skorje«.

Ali Alizade je direktor znanstveno-raziskovalnega inštituta v Bakuju. Menijo, da ima Sovjetska zveza 28 odstotkov svetovnih zalog nafte in se s tem uvrstili takoj za Ameriko. »Znanstveniki in projektanti so pripravili na vsa mogoča presenečenja, ki se skrivajo globoko v zemeljski skorji«, pravi Alizade. »Domnevi moramo, da bomo ves čas, ko bomo vrtali v globino zemeljske skorje, naleteli zdi na nafto in naravni plin, zdaj na visoke temperature in termalne vode, na trde minerale in celo polkovine. Zanimivo bo videti, v kakšnem fizičnem stanju so te snovi glede na

to, da so stalno izpostavljene visokim temperaturam in pritiskom«.

Prav ti visoki pritiski in nize visoke temperature pa jim bodo povzročale največje težave, saj lahko sedanjí vrtalni stroji odpovedo. Na to so opozorili sovjetski znanstveniki z znanstveno raziskovalnega inštituta za metode geološkega vrtnanja že na osem svetovnem kongresu o nafti, ki je bil junija lani v Moskvi. Menijo, da pri mlajših in tanjših plasteh zemeljske skorje ustvarjajo največje ovire in težave toplotni pojavi.

Po sedanjih znanstvenih ocenah je zemeljska skorja debela od 5 do 50 kilometrov, pod njo pa je tako imenovana »plasti« — debel kamnit sloj, ki sega do notranje skorje, ta pa sestoji iz staljenega niklja in železa.

Znanstveniki se ukvarjajo z načrti, da bi napravili štiri 17-kilometrski vrtnice na raznih mestih, od katerih bi oddaljenosti razdalja, se je večer opoldne dostavili avtomobil, ki ga je vozil Franc Golobčič na križišču Topniške in Smartinske ceste zaletel v osebni avtomobil NSU Stanislava Srakarja. Slednji je v koloni vozil čaka pred križiščem, ker je na semaforju gorela rdeča luč. Prerčanje je bilo tako silovito, da je Golobčič avto potisnil na krake jevega v tovarnjak, ki je stal pred njim. Na vseh avtomobilih je za kakih 35.000 dinarjev škoda.

Po nesreči beg: dve leti

Jože Višnikar iz Litije je pijan do smrti povozil kolesarja J. Burgarja

LJUBLJANA, 2. marca. Res je, da je tudi kolesar delno kriv svoje smrti, toda njegova sokrivda je neznatna, po drugi strani pa zadene obtoženega voznika avtomobila toliko obteževalnih okoliščin, da je primerna stroga kazen, je menilo ljubljansko okrožno sodišče in včeraj obsodilo 39-letnega Jožeta Višnikarja iz Litije zaradi hudega kaznivnega dejanja zoper splošno varnost na dve leti strogega zapor. Hkrati mu je za 5 let odvzelo vozniško dovoljenje.

Višnikar je 18. septembra lani okoli 22. ure na Ljubljanski cesti v Domalah pri hiši št. 17 s svojim avtom NSU 1000 do smrti povozil Janja Burgarja, ki se je s kolesom peljal v isto smer. Voznik je imel še tri ure po nesreči v krvi 1,75 promile alkohola, pri čem je bil tudi kolesar. Burgarja je ob trčenju vrglo na pokrov triletnika in ponesrečenec je razbil vetrobransko steklo. Avto je potiskal kolo pred seboj še 38 metrov. Voznik je ustavil kakih 100 metrov od kraja nesreče, si ogledal poškodbe na avtu in odpeljal naprej. Poberga voznika so prišli se v Litijo. Kazal je znake vinjenosti.

Obtoženec trdi, da je ob nesreči vozil s kamnini 30 kilometri na uro in da se je kljub popitemu alkoholu počutil za voznika popolnoma

sposobnega. Tlik pred nesrečo ni opazil na cesti nikogar, zdi pa se mu, da je imel prižgane dolge luči. Potem je nenadoma zaslišal pok in delci vetrobranskega stekla so se vsuli kakor toča. Vedel je, da je na avto nekaj padlo, ustavil je vozilo kakih 10 do 15 metrov od kraja trčenja in videl, kako na cesti negibno leži človek. Pri njem je bilo nekaj ljudi. Tedaj mu je postalo hudo in se zdaj re more povedati, zakaj je spet sedel za krmilo in se odpeljal. Nagonsko, podzavestno in ves pretesen, pravi Višnikar, sem se odpeljal domov.

Ko so sodniki odmerjali kazen, so vzeli kot obteževalno okoliščino dejstvo, da so Višnikarju enkrat že odvzeli vozniško dovoljenje, da je vozil pijan in da je po nesreči pobegnil.

Pod zlatom - baker

V Narodni banki je I. R. poizkusil zamenjati ponarejena zlatnika

LJUBLJANA, 2. marca — V Narodni banki v Ljubljani je danes I. R. poskušal vnovič dva ponarejena avstralska zlatnika iz leta 1915. Takih zlatnikov je v Jugoslaviji veliko in jih Jugoslavlani radi kupujejo v Italiji in Avstriji, kjer so v prosti prodaji po zlatarnah, seveda pa niso plačilno sredstvo. Originalni zlatniki tehtajo 13,9 grama. Uspešnosti Narodne banke sta se zdeli zlatnika sumljivo lahka in ko so ju preverili, so ugotovili, da sta ponarejena.

I. R. je kupil zlatnika lani avgusta v dobri veri od nekega neznanca, ko je z vlakom potoval iz Ljubljane v Beograd. Zlatnika sta dobro ponarejena in se na zunaj komajda razlikujeta od pravih. Sta iz bakra, pozlačena in seveda brez vsake vrednosti.

Na ljubljanski upravi javne varnosti smo zvedeli, da so jim znani podatki o ponarejenih zlatnikih, ki prihajajo iz tujine v Jugoslavijo, kjer jih poskušajo goljufi na najrazličnejše načine podpreti lahkovercem.

J. L.

Kotaljenje po nasipu

NOVA GORICA, 2. marca — Pred bencinsko črpalko v Grčini je sinoči ob 19.05 38-letni Cezar Nikolavčič iz Nove Gorice zavozil s osebnim avtom na levi boku ceste in se zaletel v levi bok nasipoti vozečega avtomobila, ki ga je upravljal 26-letni italijanski državljan Roberto Di Blaz iz Gornaske. Nikolavčičovo vozilo je potem zaneslo v desno in se prevrnilo po nasipu, porušeni z gradnjem. Nikolavčič se je vrnil iz Rožne doline proti domu. Škode je za 17.000 dinarjev.

J. PERAT

Nepredvidni deček

LJUBLJANA, 2. marca — Gregor Kopitar je včeraj zvečer na Celovški cesti s svojim osebnim avtom podrl 7-letnega Simona Smolna, ki je nenadoma stekel čez cesto. Otroka so prepeljali v bolnišnico hudo ranjenega.

J. L.

Neučakana dostava

LJUBLJANA, 2. marca — Ker je vozil z neprimerno hitrostjo in v prekratki varnostni razdalji, se je včeraj opoldne dostavili avtomobil, ki ga je vozil Franc Golobčič na križišču Topniške in Smartinske ceste zaletel v osebni avtomobil NSU Stanislava Srakarja. Slednji je v koloni vozil čaka pred križiščem, ker je na semaforju gorela rdeča luč. Prerčanje je bilo tako silovito, da je Golobčič avto potisnil na krake jevega v tovarnjak, ki je stal pred njim. Na vseh avtomobilih je za kakih 35.000 dinarjev škoda.

J. L.

Zasebnik bo tožil SFRJ

Ne dobi odškodnine po nesreči, ker tujec ni imel zelenega kartona

KRUSEVAC, 2. marca — Tožbo proti Jugoslaviji bo vložila kruseva družina Dragisa Milonovića, da bi dobila odškodnino za posledice težke prometne nesreče, ki so jo doživeli lani marca, ko se je v njihovo avto zaletel avtomobil turškega konzula iz Plovidve (Bolgarija) Eljica Ajhana.

Milonović, njegova žena in dvoje otrok so takrat dobili hude poškodbe, katerih posledice bodo verjetno ostale vse življenje. V takrtni nesreči — zgodila se je na avtocesti pri Aleksincu — sta umrla tudi dva bližnja sorodnika družine Milonović.

Turškega konzula je sodišče obsodilo na 18 mesecev zapor, vendar pa Milonovićeve niso zavarovalnice nedejo izplačati nobene odškodnine, ker turški konzul ni imel zelenega kartona.

Turški konzul, ki je na prestopni kartoni, je po svojem bogastvu odvetniku porudil simbolično odškodnino, s katero pa seveda Milonovićeve niso zadovoljni, zato ga bodo tožili, hkrati pa tudi jugoslovanske državo, ki je dovolila, da je tuje vozilo pripeljalo na naše ozemlje brez zelenega kartona.

P. E.

Trgovina za svoje potrebe

Tri leta in tri mesece zapora za 37.408 dinarjev primanjkljaja

MARIBOR, 2. marca — Na tri leta in tri mesece strogega zaporja je okrožno sodišče v Mariboru obsodilo 30-letno Terezičo Zmuderl, trgovsko pomočnico iz Maribora.

Zmuderlova je oila od 1. februarja 1969 do 1. avgusta 1970 zaposlena kot poslovodnica trgovine »Gorica« trgovskega podjetja Kolomela Maribor na Trnati pri Sentilju. Ko je prevzela trgovino, so pri primopredaji ugotovili, da je v redu. »Konec junija 1970 pa so ugotovili, da je za kar 37.408 dinarjev primanjkljaja. Zmuderlova je priznala, da si je prisvojila nekaj stvari, zvoila je možu, da je iz trgovine odpeljal moped, seveda ga ni plačal, sama pa je vzela tranzistorski sprejemnik in druge predmete.

Obtožnica je jemala tudi razne oblike, jih nosila, pomezne pa umazane in ponekod vrnila na police trgovine. Čudno je, da je v podjetju niso še prej ukrepali, saj so pri inventuri 14. aprila 1970 ugotovili za 17.000 dinarjev primanjkljaja, vendar Zmuderlova niso suspendirali.

J. L.

Devizni prihranki

Podjetna Jugobanka je lani s pomočjo svojih predstavnikov v inozemstvu odprla 5.539 deviznih računov in 10.231 dvojezičnih hranilnih knjižic (v Zahodni Nemčiji), na katere so naši delavci naložili 33 milijonov mark. Podatki so s sedme redne skupščine te banke.

Turisti

Gostinska podjetja bodo letos kar za 36 odstotkov manj investirala kot lani, pričakujejo pa 11—13 odstotkov več tujih gostov. Cene uslug se bodo povečale v predsezoni za 10 odstotkov, v sezoni za 11, na jesen pa za 12 odstotkov.

TURNJEJA — Slakov ansambel s Fanti iz Praprotnega (in Jano Osojnikovo) gostuje v Avstraliji. Foto: arhiv »Delu«

Vinogradništvo

Na Trifunov dan

Bolgarija ob prvem obrezovanju vinske trte - Vino v potokih, godba in ples - Vmes sestanki o planu in izvozu

SOFIJA, februarja — V Bolgariji se je ohranila neka stara šega — da en dan v letu posvetijo kultu trte in njenim sadovom. Dejansko je to praznik, ki pomeni začetek pomladi ter prvih del v vinogradih. To je še vedno Trifunov dan; vino gradniki ga imenujejo »Trifun obrezovalec«, samo da je brez svetniškega sija in so torej odpadli tudi nekdanji cerkveni obredi.

Med ljudstvom pa se žive legende o tem vinogradništvu, med njimi tista, ki pripoveduje, kako je nekdo obrezoval trto, pri tem pa je bil neroden in si je odrezal nos.

Tudi letos na Trifunov dan je v vseh vaseh v bolgarskih gorah teklo vino v potokih, poleg tega pa so se vinogradniki gnetli tudi s kuhinjskim ognjem, saj je februarja še vedno hladno. Po vaških ulicah so točili vino iz velikih sodov, v proslavitev prvega obrezovanja trte. Za praznično razpoloženje je povsod skrbela tudi godba.

Obračun in plan

Cast, da prvi zarez trte, gre praviloma najuglednejšemu gostu na slavo. To je hkrati priložnost, da povedo, koliko so pridelali in koliko mislijo pridelati, za ugodne goste — tiste iz Sofije in z okraja — pa priložnost, in partijske obveznosti oziroma jim povedo, kaj od kmetovalcev pričakujejo. Tako je bil

lo tudi letos. Slišati je bilo hvalospeve, da je Bolgarija dosegla pomembne uspehe v vinogradništvu in da na okrog 200.000 hektarjih zemlje pridelajo dvakrat več vinskega in dobrih trlikar več namiznega grozdja kot leta 1959.

Tudi v bolgarski kmetijski trgovini je grozdje oziroma vino precej pomembno, saj izvažajo na leto skoraj 200 milijonov litrov raznih vrst vina. Pridelujejo več sort vinskega grozdja, vendar želijo število sort omejiti in izdelovati samo najbolj znane vrste. Največ vina iz Bolgarije uvažajo Sovjetska zveza, NDR in Češkoslovaška.

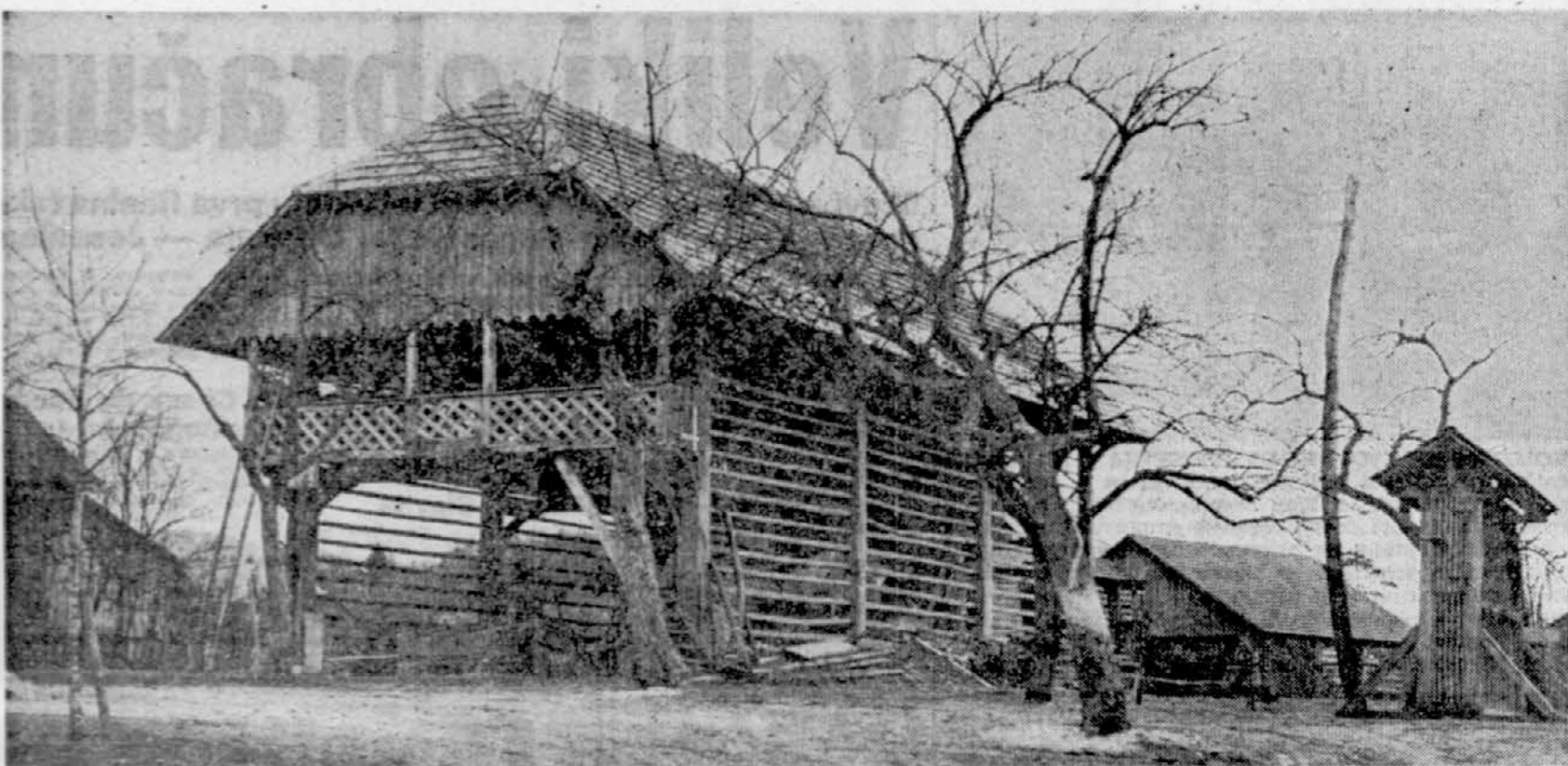
Bolgarske kmetijske organizacije pa dajejo prednost pridelovanju namiznega grozdja, ki so ga v rekordnem 1965. letu izvozili 260.000 ton. Trdijo, da je Bolgarija letos v izvozu svežega grozdja prehitala celo Italijo, ki je v tem izvozu navadno prva v svetu. Vendar izvoz svežega grozdja nekoliko niha; največja uvoznica bolgarskega

svežega grozdja je prav tako Sovjetska zveza, sledijo ji obe Nemčiji in Poljska.

Začetek mehanizacije

V bolgarskem vinogradništvu se zdaj veliko govori o »sintetifikaciji«, se pravi, da je treba precej zmanjšati potrošek živega dela v pridelovanju grozdja, povečati prihodek in zmanjšati proizvodno ceno. Veliko si obetajo od poskusa, ki ga prav zdaj opravljajo in ki naj bi omogočil, da bi večino del v vinogradništvu mehanizirali. Ta poskus je, preprosto povedano, v naslednjem: precej povečati razmik med vrstami trte, tako da bi med njimi lahko vozili traktorji, veliki razpršilci in drugi stroji za obdelovanje vinogradov. Čeprav se bo s tem število trt zmanjšalo, pa računamo, da bodo kljub temu dosegli velike prihodeke, kar puste trte rasti v višino, z uporabo mehanizacije pa se bo proizvodna cena pravega žnjala.

SAVO RATKINIC

KOZOLCI SO PRAZNI

Foto: Rajko Oceppek

Krhki temelji usmerjanja

Preusmerjanje kmetij najbolj otežkočajo razdrobljena zemljišča, premajhne kmetije, slabi nakupni pogoji strojev in nizke cene pridelkov - Kaj so kmetje predlagali za odpravo problemov?

V zadnji številki kmetijske strani »Dela« smo pisali o kreditiranju kmetov. V današnjem sestavku pa bomo omenili še nekaj o drugih vprašanjih, na katera so kmetje najpogostejše opozarjali, ko smo jih obiskovali.

Ze v zadnjem sestavku, ko je bilo govora o kreditiranju, smo zapisali, da so kmetje najbolj kritizirali neugodne kreditne pogoje. Drugi problem, ki zelo omejuje, večkrat pa celo onemogoči preusmerjanje kmetij, je razdrobljenost zemljišč. Kmetje imajo že tako in tako majhna posestva, ki pa so razbita še na nič koliko kosov in parcel. Danilo Nervi z Mosta na Soči je ob našem obisku dejal naslednje: »Samo pogledite, kupil sem traktor, obrabljanih in druge stroje, rad bi še samonakladalno prikloščo. Vsi ti stroji zahtevajo večje, zaokrožene komplekse zemlje. Zaradi razdrobljenosti imam vse preveč prevozov, praznih hodov in podobno. Vse to pa stane. Stroji so ob tako razdrobljeni zemlji ne morejo rentabilni, kot bi sicer bili. Marsikaj se na kmetiji da narediti, najteže pa je zemljo združevati.«

Več kot polovica kmetov, ki smo jih obiskali, je imela podobne težave, torej je kar

zaradi tega najbolj čutilo to razdrobljenost.

Do večjih kmetij

Kako priti do večjih zaokroženih kmetij, je težko reči. Verjetno pa bo treba k tej stvari pristopiti organizirano in dosledno. Še posebno zato, ker je še vedno v veljavi takšen dedni zakon, ki dobesedno kosa kmetije in parcelo, na drugi strani pa agrarni maksimum ne dopušča oblikovanja večjih zemljiških kompleksov. Vsaj ne takih, ki bi kmetu omogočili racionalnejše izkoriščanje strojev. Pripravljajo nov zakon o zemljiščih pa tudi nov zakon o dedovanju, ki naj bi odpravila sedanje pomanjkljivosti, predvsem pa dala večje možnosti za združevanje razkosane zemlje. Seveda bo ta proces združevanja precej drag in naporen, je pa tudi eden izmed temeljnih pogojev za oblikovanje rentabilnih kmetijskih kmetij. Medtem ko treba urediti tudi vprašanje, kakšen naj bo maksimum, ki nikakor ne bi smel zavirati združevanja zemljišč.

Premajhne in še razdrobljene kmetije

Preusmerjanje kmetij bi bilo ugodnejše, če bi kmet najprej uredil in združil zemljišča in se šele nato strojno opremil, ne pa, da se kmet preskrbi z vsemi mogočimi stroji, nakar ugotovi, da so njegovi stroji zaradi razdrobljenosti zemlje nerentabilni. Arondacija zemljišč so predlagali predvsem tisti kmetje, ki so se že preusmerili in so dobro opremljeni s stroji ter

kup. Pri običajnih skupščinah bi bilo treba namensko oblikovati zemljiške sklade, kjer bi se zbirala neobdelana zemlja, zemlja ostarelih kmetov in tudi tista družbena zemlja, s katero kmetijske organizacije ne računajo več. Pri dajanju zemlje v dolgotrajni zakup pa bi morali imeti prednostno pravico tisti kmetje, ki so se že ali pa se bodo preusmerili.

Oh, ti stroji...

Precej so kmetje negodovali tudi zaradi slabih pogojev za nakup strojev. Ne gre za to, da so kmetijski stroji predragi, ampak jih večkrat celo ni moč kupiti. Povsem nemogoče pa se jim zdi, da trgovska podjetja od njih zahtevajo devizna sredstva. Tu di prometni davek na kmetijske stroje je prevelik. Pritoževali so se še zaradi carin, registracij itd. Večkrat so tudi omenili, da ni prav, da pri gorivu še vedno plačujejo ceno cestnine, čeprav njihovi stroji ne vozijo po cestah.

Sele na naslednje mesto bi lahko vrstili vprašanje cen kmetijskih pridelkov. Odkupne cene nekaterih pridelkov so še vedno prenizke; predlagali pa so, naj bi jih sproti popravljali, ko se recimo podražijo reprovromaterial ali drugi izdelki.

Večina kmetov bi tudi rada videla, da bi bili kot delavci sto odstotno zavarovani. Za pokojnine so menili, da so potrebne, da pa je predvidevati, na pokojnino prejemalca, prispevek zanje pa prevelik. Glede višine davkov ni bilo večjih pripomb; še najbolj so se pritoževali ekonomsko šibkejši kmetje. Sicer pa je večina preusmerjenih kmetov menila, da bi kazalo v obdobju preusmerjanja zmanjšati davke na minimum, kar le-te otežkočajo preusmerjanje in slabšo ekonomsko moč kmetij.

Tudi žene se znoje

Precej kmetov se je spomnilo tudi svojih žena: poudarjali so nemogoč položaj kmetke žene, ki mora poprijeti za vsa kmetijska dela, pri čemer pa je včasih prisiljena v ogroženem nasadu. Vojak po pivu naj bi privabil polže in ti bi morali potoniti v omamni kopeli. Entomolog se zatrjuje, da je tako pokončal desetkrat več polžev kot pa z vsemi drugimi razpoložljivimistrupnimi vabami. Naj še povenlo, da je to metodo že preizkusil nek naš strokovnjak, ki pa je na žalost ugotovil, ki se je bilo bolje, če bi pivo spil sam.

jenih komunalnih naprav za sodobno kmetijstvo.

Problemov na vasi je seveda še precej več, kot smo jih omenili. Kmetje so nas opozorili na vse tisto, kar smo v naših reportažnih zapisih tudi zabeležili. V zadnjem in današnjem sestavku pa smo se opredelili le na najvažnejše, predvsem pa na tista vprašanja, za katera so kmetje menili, da so najvažnejša in jih je treba najprej rešiti.

RAJKO OCEPEK

Manj krav

V letu 1961 je bilo na družbenih posestvih v Jugoslaviji 155.821 krav; v letu 1970 pa le še 95.000 ali za 14 odstotkov manj. Kljub temu, da se je mlečnost v tem obdobju povečala od 2064 litrov na 3719 litrov na kravo, pa količina namoženega mleka v družbenem sektorju nenehno pada. Opažiti pa je, da zasebni rejci prispevajo vse večji delež mleka.

Le združeni do večjih uspehov

Perutninski kombinat Pivka in »Perutnina« Zalog se bosta združila

Kolektiv perutninarskega kombinata Pivka in Neverk pri Pivki se je odločil za združitev s »Perutnino« Zalog, ki je zaenkrat še v okviru ljubljanske Emone Ker se je tudi 250-članski kolektiv »Perutnina« Zalog že odločil za združitev, lahko pričakujemo, da se b- novi kombinat dokončno oblikoval že v drugi polovici letošnjega leta.

Za združitev sta se obe podjetji odločili na podlagi študije, ki je pokazala, da bo dala združitev precejšnje prednosti. Predvsem bodo veliko prihranili pri investicijah in pri nižjih proizvodnih stroških. Združeno podjetje bo lahko doseglo ugodnejše pogoje pri nabavi reprovromateriala iz uvoza in tako prihranilo precej deviznih sredstev. Združeni bodo poslali na trg letno 13 tisoč ton mesa, s tem da bodo postali tudi največji proizvajalec perutninskega mesa v Jugoslaviji.

In kaj lahko potrošniki pričakujejo od novega kombinata? Zatrjujejo, da bodo zaradi rešitve temeljnih investicijskih bremen in prihodnje lahko posvetili več pozornosti pripravi in obdelavi mesa za trg. Obujljubajo tudi, da bo ob zmanjšanju stroškov proizvodnje ostalo perutninsko meso še vedno najcenejše. Zaradi združene prodaje bo večja tudi založenost s perutninskim mesom. R. O.

Vrtna opravila rode sadove zadovoljstva

S toplejšimi dnevi se prično številna vrtna opravila — V tem mesecu sadimo drevje, trajnice, okrasne grmiče, sejemo v tople grede in na prosto

Z marcem se prično številna opravila v vrtni, ki jih je treba čimprej opraviti. V kolikor v jeseni nismo uspeli posaditi dreves in vrtnic, bomo to storili sedaj. Začeti je treba s presajanjem trajnic in prvimi setvami na prosto. Potruditi pa se moramo, da vsaj do konca marca posejemo v tople grede vsa zelenjavna in cvetlična semena.

Za setve v zaprto gredo utremo z letvico v prst 2 cm široke ure, na katere stremo seme in ga pokrijemo z dobro prstjo. Seme pride v te vrste tako gosto, da spočetka ni v gneči, sejančke pa je treba ne samo prično pletati, am-

pak jih čimprej presadimo v novo prst in redkeje. Vsak presad zadržati razvoj sadik za nekaj dni, toda presajena rastlina se razvija krepkeje, zlasti korenine, kar je bistveno. Na spodnji konec zaprte grede posejemo zeleno, ker se najpočasneje razvija in prenese senco in vlago. Korenčka in peteršilja ne damo vsega v zgodnjo vzgojo, razen če bodo sadike tudi za trg, saj si v domačem vrtni želimo le mladih vrtnic, ker so sočnejše. Tudi redkvice, ki je prvi pridelek, sejemo postopno in malo, saj je zanjo prostor v zaprti gredi predraga, zlasti če je zaprta greda premajhna.

Tudi solate za sadike si pripravimo le toliko, da je imamo le za prvo potrebo, pozneje dobimo sadike že iz setve na prostem. Kdor bi bil s pripravljavanjem zaprte grede pozna, bo imel solatne glave prej od zimskih solat, zlasti še, če jo večkrat okopije in dognoji. Hiter pridelek dobimo tudi tedaj, če posadimo v še zaprto gredo močne sadike v jiffi folijo, torej v tenke šotne lončke ali pa v kompostne kocke. V obeh primerih pri presadi na prosto ne bodo čutili spremembe, ki jo težko zdrži, če jih iz grede izpuzimo ali presadimo na vetrovni ali sončni dan. Kdor hoče izpolnjen sadikam pripraviti še ugodnejšo rast, bo na gredico s sadikami povezal svetlo ponjavo, folijo.

Ta sicer ne daje toplote, saj sama ne ogreva, pač pa zadržuje čez dan nakopičeno toploto do poznega večera, varuje pred vetrom in vlago.

Obenem s solatami posejemo v zaprto gredo vse zgodnje kapusnice, pozne pa kar na plano; tako dobimo sadike za pozni ohrovt, zelje, cvetačo, kolerabico in brstični ohrovt. V zaprto gredo sejemo zgodaj tudi seme čebule, če jo hočemo pridelovati enoletno. Čebulček, poletni česen in šalotko ne damo v zemljo, takoj ko se zemlja ogreje in osuši. Takrat posadimo tudi bob in grah, peteršilj, korenček, pastinak, pa še tudi nakaljeni in nekajeni krompir.

V zaprto gredo posejemo tudi paradiznik in naprliko, oba samo v vrstice, kmalu ju presadimo, lahko tudi dvakrat. Za vrtno rabo vzamemo v naših vremenskih razmerah le zgodnje sorte, pripravimo jih v lončkih, da čimmanj zamudne s vraščanjem. Manjše količine bomo seveda zavarovali s folijo. Kumare in buče ter lubenice so najbolj občutljive na prepih v zaprti gredi, zato jih zadržimo najpazljiveje in tudi presajamo jih na plano le v lončkih. Ko jih koncem maja po končanih ledenih prenosom na prosto, se ravnamo po starem: kumaram izkopljemo namreč v vrtni 30-centimetrsko kvadratno jamo, vanjo damo vroč gnoj, nanj zemljo, v zemljo kumarine sadike in nad njo še stekleno zaščito. S tem odlično pomagamo rastlinam zlasti v mrzlih majskih nočeh, pa tudi v vetrovih dnevi. Sadike v za prih gredah skrbno varujemo pred polji, mravljami in mišmi, pa tudi bolnimi. Te se rade razvijajo predvsem v prezalnih gredah.

Za saditev sadnega drevja in okrasnih grmov je marec

imeniten. Preden dobimo sadike, izkopljemo sadilne jame in jih zalozimo z gnojem, šoto in gnojili. Pri spomladanskem sajenju obdamo vnožje vrtnic s prstjo. Take ostanejo, dokler ne zbrstijo, že prej posajene pa marca odgrinjamo in obrezujemo. Tudi s tulipanov odstranimo zimsko zaščito, jih okopljemo in pognojimo z dušikom. Z njim pospešimo tudi rast špinače, zimske solate, radica ter motvilca, seveda jih prej oplevemo in okopljemo. Čim bo količina vremena, posejemo v zavetno lego berivko pa tudi peteršilj in korenček. Obe vrtnini ne sejemo istočasno za vso sezono, ampak v presledkih, tudi redkvice sejemo po večkrat.

JOZE KREGAR

Novo, novo...

Tehnika namesto vil

Odlučitev za ustaljen proizvodni program kmetijskih strojev za spravilo krme pomeni za Strojno industrijsko podjetje (SIP) v Sempetru premišljen korak. Slednje je potrdilo tudi laniško proizvodno leto, saj so vse svoje izdelke dobro prodali. Nekaterih je celo primanjkovalo, pa so zato trgovska podjetja poskrbela za dodaten uvoz.

Letošnja proizvodna usmeritev predvideva okoli 8.000 kmetijskih strojev za potrebe družbenih in zasebnih kmetijskih gospodarstev. Glavna proizvodov v SIP so obrabljani in zgrabljalniki za suho krmo (6.000 strojev), ki predstavljajo že nekaj let osnovo, iz katere je kmetijska tovarna razvila svojo serijsko proizvodnjo kmetijskih strojev. S tem je kajpak neposredno prispevala svoj delež k zmanjšanju deviznih izdatkov za uvoz tujstvih strojev. Lahko bi napravili in prodali še več, a so zaenkrat finančno še prebiki za večje investicije. Navsezadnje pa menijo, da je proizvodnja kmetijskih strojev tolikanj tesno povezana z našo splošno kmetijsko problematiko, da tovrstna proizvodnja in njen obseg v določenem trenutku ne more več biti v domeni 300 proizvajalcev v Sempetrski tovarni.

Druga skupina iskanih proizvodov so samonakladalne prikloščo za krmo, kakršna smo pri nas še pred dobrim letom izključno uvažali. SIP jih bo letos izdelala 1000, pri tem pa gre le za delan uvoza posameznih sklopov. Preostalih 1000 kmetijskih strojev pa bodo enosami traktorji — namenjeni spravilu krme — in drugi stroji. Zaradi povečane obsega proizvodnje, ki bo dala letos več kot 80.000.000 dinarjev skupne vrednosti, bodo uvedli še drugo delovno izmenjo.

Novost, ki bo letos prišla na naše tržišče iz Sempetra, bodo trosilci gnojja, Tröslicer Krgan-30, katerega prototip so že preizkusili, ima prevzemo zmogljivost 3-ton gnojja, ki jih posebne naprave med počasnno vožnjo po njivi same raztrosijo: takih strojev doslej pri nas nismo izdelovali.

F. K.

Tri na enega Brazilca

V Braziliji že okoli 300 milijonov podgan - Velika škoda in bolezn

Po podatkih Arthurja Kildwela, priznanega mednarodnega strokovnjaka za boj proti podganam, je v Braziliji zdaj okoli 300 milijonov podgan. To pa je približno trikrat toliko, kot je prebivalcev; torej pridejo na enega prebivalca tri podgane. Podgane pa ne delajo s svojo požrešnostjo le velikanske škode, temveč prenašajo tudi nevarne bolezni. Brazilci se zato resno pripravljajo na obračun s temi glodavci. Zal pa nimamo podatkov, kako se bodo lotili teh nadležnic, ki bi se v primeru, če ne bi imele naravnih sovražnikov, že v letu dala tako razmnožile, da bi jih bilo kar 7,8 milijarde.

Plin uničuje drevje

Plin, ki uide iz plinarn lahko uniči vse rastline - Pomemben talni kisik

Nizozemski raziskovalec A. Adams je ugotovil, da plin, ki uhaja iz plinarn, povzroča precejšnjo škodo tudi drevju, ki raste na zemljiščih, kjer se plin zadržuje. Plin namreč ugodno deluje na razvoj bakterij, posebno tistih, ki za svoj razvoj rabijo metan in metilni alkohol. Razmnožene bakterije pa lahko porabijo ves razpoložljivi kisik tal. Zaradi pomanjkanja kisika v zemlji lahko hitro izumrejo rastline in tudi drevje. Mnogih življenjskih funkcij rastlin si namreč brez kisika sploh ne moremo predstavljati.

Kmetje zmigujejo z rameni

Kako bodo v postojnski občini reševali problem ostarelih kmetov, ko ti ne bodo mogli več delati - Kmetje ne vedo, kaj bo z njihovo zemljo, ko bodo omagali - Veliko je ostarelih

Na skupščini občine Postojna smo se oglašili predvsem zato, da bi povprašali, kaj bodo naredili z zemljo ostarelih kmetov brez naslednikov, ko ti ne bodo mogli več delati, kakor tudi z drugo neobdelano zemljo, ki jo je iz leta v leto več. O zemljiški politiki občine smo se pogovorili z Emilom Rebecom, referentom za kmetijstvo pri skupščini občine Postojna.

»Zaradi vse bolj neugodne starostne strukture na naših vaseh in vedno večjih površnin zemlje, ki ostaja neobdelana, kakor tudi zaradi velike razdrobljenosti zemlje, smo o tej problematiki v občini že razpravljali. V razvojnem programu zasebnega kmetijstva smo predlagali ustanovitve zemljiškega sklada. Sicer pa so tudi kmetje podprli ustanovitve takega sklada. V zemljiški sklad bi

zbirali zemljo ostarelih kmetov, del zemljišč splošno ljudskega premoženja in tudi drugo zemljo, predvsem tisto, ki ostaja neobdelana.

V naši občini imamo največ težav s razdrobljenimi zemljišči. Zato menimo, da bi se ta sklad moral temeljito zavzemati za odpravo neugodne cestne strukture. Težko je reči, kako naj bi to uredili. Še posebno zate-

gadelj, ker bodo pri tem imele precej veliko vlogo tudi vzporedne sistemske rešitve, kot recimo nova zakona o dedovanju in zemljiščih. Občina si verjetno ne bo mogla privoščiti komasacij in arondacij, ker sta to draga načina združevanja zemljišč. Zato menimo, da se bo največ dalo narediti z dajanjem zemljišč v dolgotrajne zakup, predvsem tistim kmetom, ki se bodo preusmerili. Moram reči, da se o tem še nismo dokončno dogovorili.

Najprej zadruga, potem sklad

Do ustanovitve zemljiškega sklada v občini pa se bo z zemljiško politiko ukvarja-

la kmetijska zadruga, ki se sicer še ukvarja s to problematiko. Ta rešuje problem zemlje ostarelih kmetov tako, da tako zemljo vzame, lastnika pa preskrbi socialno podporo. Seveda pa je to precej težko, ker zadruga ne more odzvati vsake zemlje pa tudi obdelati je ne more. Na drugi strani pa bo takih ostarelih kmetov v dolgotrajni zakup, ki bodo mogli več obdelovati, iz dneva v dan več.

In kaj menijo ostareli? Matija Pavlovič iz Gorici pri Postojni: »Kaj bom z zemljo, ko je ne bom mogel več obdelovati? Veste, na to vprašanje je težko odgovoriti. Dejstvo je, da sem star že 64 let, žena 55 in da nimam nasled-

MATIJA PAVLOVIČ

nika. Kdo bo pa potem, ko jaz ne bom več mogel delati obdeloval 14 ha še sorazmerno dobro zemljo, tega pa ne vem. Delal bom, kakor dolgo bo šlo. Potem pa bom že nekako. Škoda pri vsem tem je to, da ne vem, za koga delam.«

Le travo kosijo

Valentin Oražem iz Rakulja pri Postojni: »Mislim, da je še okoli 9 ha zemlje, ki pa sem jo že prepisal nekemu mladenku iz vasi. Bo vaš naslednik obdeloval zemljo?« Ja, tega ne morem reči, sedaj je zaposlen, mogoče pa mu bo zemlja še kdaj prav prišla.

»Privite, da ste invalid, star 76 let in da ne morete več delati. Potemtakem zemlje nihče ne obdeluje?«

»Ne, nobeden. Le travo kosijo, pa še to bolj malo, saj so v vasi marsikaj starejši ljudje, ki ne morejo več vstati kolo, pa tudi za kosilnicami ne morejo več tekati. Veste, bil sem v Ameriki, marsikaj sem videl in doživel. Nikjer pa nisem videl, da bi z zemljo in s kmeti tako grdo ravnali

ANTHON TURK

kot pri nas. Hočem reči, da drugje veliko bolj cenijo kmetovo delo in pomembnost kmetijstva. Samo pogledite, vsi bežijo. Ja, kdo bo pa delal na kmetiji, le kdo bo prideloval?«

Mlade vprašajte

— Kako pa bi vi rešili vprašanje te zemlje, ko jo ostareli kmetje zapuščajo in

večinoma ostaja neobdelana? »Nam starim je vseeno. Živimo od danes do jutri. Mislim pa, da bi morali to vprašanje postaviti komu drugemu. Vprašajte mlade, kaj bodo s to zemljo.«

Anton Turk (72let) iz Hruševja: »Na kmetiji sem ostal sam s 12 ha zemlje. Pridelujem bolj malo. Seveda ostaja zemlja neobdelana. Kdo pa naj jo obdeluje? Živim pa bolj strojno, saj veste, kako je, če na kmetiji ni ženske moči. Težko je danes na kmetiji, še posebno, če ostanes sam. Ja, ko bi bil mlad, bi preobrnili še vso zemljo, tako pa...«

Franc Rupnik (72let) iz Brinja pri Postojni: »Zdrav sem, to je najvažnejše. Zena mi je že umrla in tako sem ostal sam. Imam še štiri hektare obdelovalne zemlje in 2,5 ha gozda. Preživljam se z borčevsko pokojnino (200 din) in s prodajo krompirja. Sicer pa še kar gre. Le davika imam preveč: tistih 1400 dinarjev na leto zelo težko spravim skupaj. Ja, ko bi bilo tako kot nekdo. Takrat smo delali, da je bilo veselje. Na

FRANC RUPNIK

Srčne bolezni v Kanadi

Med vzroki smrti na prvem mestu, skupno 2.5 milijona bolnikov

TORONTO — Vsak dan umre 210 Kanadčanov zaradi srčnih bolezni, lani je umrlo zaradi srca 77.000 prebivalcev, od tega 55.000 za srčno kapjo. Dve tretjini smrtnih žrtev srčnih bolezni je bilo starih nad 65 let, zaradi bolezni srca pa trpi tudi precej mlajših ljudi (30-40 let). Po statističnih podatkih zdravstvene službe je v Kanadi 2.5 milijona srčnih bolnikov.

V raziskave srčnih bolezni v Kanadi nad pet milijonov dolarjev na leto. Dejanski stroški so mnogo večji, če k izdatkom za zdravljenje in zdravstvene storitve pristojajo še izgubljeni delovni čas zaradi bolezenskih izostankov.

Telefon krajša življenje

Ocene skupine raziskovalcev o posledicah telefonskega aparata

NEW YORK — Ugotovitev ameriških zdravnikov pod vodstvom prof. Chryslerja: lastniki telefona umro povprečno tri leta prej kot njihovi vrstniki brez tega aparata v hiši. Po mnenju raziskovalcev povzroča telefonski zvonček psihične in fizične motnje. Ob nenadnem telefonskem klicu nastopi zastoj v prebavnem procesu, žile se krčijo, krvni obtok ne deluje normalno.

REKORDNA DOBITKA — Julie Mawby in Evan Davies (desno) si delita pol milijona funtov (21,75 milijona dinarjev), doslej najvišjo premijo v britanski nogometni stavi. Srečni dobitnik je s poljubom čestital igralec Brian Rix. Telefoto: UPI

Otroci meseca

Zaradi izredno bele kože delajo prebivalci brazilskega otočka predvsem ponoči, umirajo pa že zelo zgodaj

RIO DE JANEIRO — Skupina brazilskih zdravnikov se je odpravila na otok Valha Me Deus v državi Maranhao, kjer pustoši skrivnostna bolezen. Otrokom že pri petnajstih letih pojemaajo moči, tridesetletniki umirajo z znameniti starostnih boleznimi. Zdravniki bodo skušali ugotoviti vzroke nenavadnega pojava.

Koča otročevan je zelo občutljiva in nenaravno bela. Zaradi pomanjkanja pigmenta se ameoji ti ljudje zadrževati na soncu le nekaj ml.

Lepljene preproge

LONDON — Neko britansko podjetje poskusno izdeluje lepljene preproge, ki bodo bolj pisane kot dosedanje, saj bodo imele do petnajst barv. Na podlagi, prevlečeno s polivinilno smolo, prihajo skozi 15 cevi nitke raznih barv.

nut, sicer bi dobili opelkine. Zato podnevi počivajo, delajo pa v glavnem ponoči. Moje so ribiči, ženske delajo pri oglarskih kopah. Zaradi nočnega dela jih vsa okolica pozna kot otroke meseca.

Ni mogoče reči, da je ta bolezen predvsem podedovana, čeprav je v nekaterih družinah splošno. Najstarejši bolniki so stari pred meseci, ko je sodelavec nekega brazilskega lista prinesel posnetke otročevan. Mladina

petnajstih let ima kožo nagubano kot drugod petdesetletniki, moški umirajo pri 30 letih, le redke ženske živijo nad 25 let.

Revija za tekstilce

LONDON — Manchesterški zavod Shirley za raziskavo tkanin je začel izdajati revijo »Textile«, ki bo objavljala predvsem tehnične informacije za tekstilne strokovnjake.

Sabin operiran na srcu

Odkritelj cepiva proti otroški paralizi bo sredi meseca na nogah

CLEVELAND — Dr. Albert Sabin, odkritelj cepiva proti otroški paralizi, je bil na clevelandski kliniki operiran na srcu. Operacija, ki je trajala polnurno, je uspešna, Sabin bo sredi meseca zapustil bolnišnico.

Srečanje

SAMARKAND — Pred dvajsetimi leti je mlada vdova na zahtevo novega prijatelja pustila petletnega sina na železniški postaji Deček je prišel v sirotišnico, iz katere je pred kratkim pobegnil, da bi poiskal mater. V Samarkandu so ga prijeli v trenutku, ko je skušal nek ženski izmakniti denarico. Potem so ugotovili, da je sin hotel okrašt lastno mater.

Carina v hotelu

HONGKONG — Veliki hoteli po svetu dobivajo pooblastila, da smejo priložiti zlasti turističnih skupin peljati v letališče ali s postaj naravnost v hotel. Sele tam je na vrsti carinski pregled. Novost so uvedli tudi v Hongkongu.

Jabolka dvakrat na leto

Botaniki proučujejo dedne lastnosti jabolne na pamirskem pobočju

MOSKVA — Jafali Cigorov iz sončnega Tadžikistana je že drugič v letu dni obiral jabolka z drevesa, starega 250 let. Jabolna, visoka kot tri nadstropja hiše, velja za botanično čudo. Raste v nadmorski višini 2.700 metrov na pamirskem pobočju, rodi pa okusna jabolka dvakrat na leto. Botaniki so prepričani, da gre za nenavaden primer zaradi okolja spremenjenih dednih lastnosti.

Sprehod po kupih smeti

Opuščene rudnike z dnevnim kopom bodo pokrili kupi odpadkov

ESSEN — Prebivalci Porurja se bodo v prihodnosti sprehajali po smeteh. Prva urneta vzpetina, porasla z zelenjem, bo leta 2000 dosegla višino 80 metrov. Tam, kjer je bil nekoč premočnik z dnevnim kopom, odlaga več tisoč smetarskih vozov vsak dan smeti in odpadke, ki se jih je nabralo že 600.000 ton. Zbiralo se smeti iz skoraj 40 mest, te kupe že oblikujejo v ustrezne vzpetine. V načrtu sta še dve vzpetini na opuščenim rudnikom Moers in Unna. Zeleni nasadi na smetiščih bodo imeli skupno površino 1,6 milijona kvadratnih metrov. Turistično društvo bo ob vznožju vzpetin uredilo »hrabrova« gostišča.

Drugače o krožnih plovbah

LONDON — Neki britanski ladijski zdravnik pravi, da krožne plovbe po Sredozemlju niso vselej zdravstveno koristne, zlasti če gre za starejše potnike. Ti se včasih vrnajo bolj potrebni od tistih, ki so šli na pot. Med isednevo plovo, dejansko počivajo le dva dni, sicer pa ves čas hodijo na naporne izlete v okolici pristanišč.

Veliko dvoran

BERN — V Zürichu bo kmalu sgrajen največji švicarski hotel »Nova-Park«, ki bo imel tisoč postelj. Razen petih dvoran za kongrese in 12 dvoran za konferenčne bo v hotelu šest restavracij, parkirišče, prostori pa bo sprejel do tisoč avtomobilov.

MGM v turizmu

NEW YORK — Filmska družba MGM je kupila tri letnišiške ladje (po 20 tisoč BRT) in velik hotel v Las Vegasu, mestu igralnic. Ladje bodo plule po vsem svetu, po ena po Pacifiku in Atlantiku ter Sredozemlju.

Kotlina na sliki z Marsa

»Mariner 9« je poslal posnetke globeli blizu marsovskega ravnika

HOUSTON — Na posnetkih Marsa, ki jih je poslal »Mariner 9«, so opazili 120 kilometrov široko in skoraj 3.000 metrov globoko podolžno kotlino, ki leži na področju Thonius Lacus južno od marsovskega ravnika. Za primerjavo: Veliki kanjon v Coloradu je širok kakih dvajset kilometrov, strme stene pa padajo do globine 1800 m.

Letalo iz lahke plastike

Finski dvosedeznik iz umetnih snovi za vleko jadralnih letal

HELSINKI — Strokovnjaki finske tehnične univerze so izdelali avosedežno plastično letalo, katerega motor ima 160 konjskih moči in ki naj bi vlečilo jadralna letala. Prototip bo vzletel prihodnji mesec, strokovnjaki so pripravljali načrte dobri dve leti. Letalo tehta 550 kilogramov in leti s hitrostjo okoli 200 kilometrov na uro.

Stavbe iz kovin na kolen

Steklo in plastične snovi na antarktični raziskovalni postaji

LENINGRAD — Na sovjetski antarktični postaji »Vladimira Ilija« gradijo stavbe iz kovin, stekla in plastičnih snovi. Stanovanjski objekti in laboratoriji stoji na stebrih, visokih do tri metre. Tako jih med snežnimi viharji ne bo zasulo. Po tem sistemu bodo gradili stavbe tudi na drugih antarktičnih postajah.

Zdaj je sir spet okrogel

Na Nizozemskem se ni obnesel poskus s precej cenejšo embalažo

HAAG — Na Nizozemskem mora biti sir okrogel, vsaj gospodinjice ga najraje kupujejo v takšni obliki. Tovarna embalaža je predlagala oglate škatle, kar bi pomenilo 8-odstotni prihranek. Po prvem poskusu je obležalo na polih 67 odstotkov oglatih sira kljub zagotovitvi, da je enake kakovosti. Zdaj je nizozemski sir spet okrogel.

VODORAVNO: 1. neuniformiran človek, 6. v Indiji spoštljivo ime za Evropejca, 11. brezbarven izkoristilec, 13. mesto v vzhodni Makedoniji, 14. skandinavski drobič, 15. vrsta vrvice in tkanina v tisk, 16. mesto v južni Turčiji, 20. polt, harva obraza, 21. tuje žensko ime, 22. dolg drog na senenem vozu, 24. tratinica, 25. hrlice pri švicarski narodni pošti, 26. kratka italijanska radiotelevizijska, 27. stara ime za italijansko reko Arno, 29. samica primorske tovarne živali, 31. ime ameriških umetnih satelitov za raziskovanje vesolja, 32. reka v evropskem podnebnju, 34. največje pristanišče in po velikosti tretje največje mesto v Iraku. NAVPIČNO: 1. angleški pomorščak in raziskovalec, ki so ga na Havajskem otočju ubili domorodci (James), 2. zanesenjak nepraktičen sanjač, 3. mesto na desni obali reke Sava in administrativno središče istoimenske province v Piemontu v zahodni Italiji, 4. kemikalij znak za iridi, 5. pristanišče, 6. pritojba Save pri Medvodu, 7. zaležnik ruskega pisatelja in domusika (Sjirik Vanja), 8. mesto in pristanišče v južni Angliji, pri katerem so Normani leta 1066 premagali Anglosase, 9. notranja, notranja oprava, 10. grbi bukletisti poezij iz Širine, 12. Mohamedov beg pred prgašci iz Mekte v Medino leta 629, začetek muslimanske šteta let, 13. zimzelena rastlina, razširjena predvsem v Severni Ameriki, 14. vodni biopl, 22. prvi znan rimski zaležnik (Th Pompeiji), 24. tektonsko jamo v severozahodni Etiopiji, 25. črna ptica pevka, 26. Taliova ovrtajoča piščica, 30. kemikalij znak za cesti, 32. začetek abecede.

RESITVE PREJŠNJE KRIŽANK: VODORAVNO: 1. vodka, 6. prah, 10. eden, 11. krater, 13. leska, 14. ribež, 15. kre, 16. Smetana, 18. an, 20. ed, 21. TT, 22. tribuna, 23. Ala, 25. Artois, 29. Lotar, 31. Sierne, 32. krona, 33. Este, 34. sorta. NAVPIČNO: 12. R (hard) J (akopšč).

Križanka

Dr. Vladimir Dedijer: Igra velikih sil okrog Jugoslavije (40)

FDR o Srbih in Hrvatih

Ameriški predsednik Franklin Delano Roosevelt je bil dolga leta prepričan, da se tako Srbi kot Hrvati zavzemajo za razbitje Jugoslavije

Draž Mihailović se je v bistvu zavzemal za jugoslovansko državo, v kateri naj bi bila samo »Velika Srbija«, medtem ko naj bi bili Hrvati in muslimani žrtev genocida. Potemtakem si je tako kot skrajna desnica velikosrbskih politikov v tujini prizadeval za razbitje Jugoslavije kot države.

Dasiravno se Mihailović ni razumel s Pavelićem, sta bila na isti liniji. Prav tako so se njuna stališča ujela s Hitlerjevo koncepcijo genocida, ki pa sta si jo prilagodila vsak po svoji. Pavelić je menil, da je treba pobiti Srbe, Mihailović pa je bil za množičen pokol Hrvatov in muslimanov — na ozemljih, ki sta jih razglasila za »neodvisno hrvaško državo« ali »veliko Srbijo«.

Srbski demokratski politiki so naredili veliko hudega v tujini, ker so za svoje načrte o razbitju Jugoslavije skušali pridobiti tudi vladajoče kroge v zaveznikih vrestolncah.

ZDA odpravljajo Britanijo

Zal so imeli največ uspeha v Washingtonu pri predsedniku

ku Rooseveltu — tako namreč kažejo dokumenti. Ob začetku vojne Balkan in Jugoslavija nista bila območje, za katero bi se ameriška vlada kaj posebej zanimala. Lahko si mislimo, da so ameriški vladajoči krogi prepuštili to območje britanskemu vplivu ter se ravnali po britanski politiki vse do izkrcanja ameriških in angleških enot v Severni Afriki novembra 1942. Tedaj sta Balkan in Jugoslavija postala zanimiva za ZDA in tedaj je Washington začel poskušati London v ozadje tako v Sredozemlju kot tudi na naših tleh.

Na predsednika Roosevelta so pritiskali z dveh strani, da je treba uničiti Jugoslavijo kot skupno družbo jugoslovanskih narodov. Ustaške ideje so imele zagovornike v

mat, s posredovanjem nekaterih ljudi iz ameriškega zunanjega ministrstva se je povezal s predsednikom Rooseveltom. Še pred 6. aprilom 1941 je FDR posredoval Rooseveltu idejo o srbskem separatizmu.

Tako je ameriški predsednik, ki so nanj vplivali z vseh strani, naposled ugotovil, da je Jugoslavijo res treba razbiti, ko pa so takšne mnenja Jugoslavlani iz dveh populoma nasprotnih taborov. Misli je tudi, da imajo takšne ideje podporo v Jugoslaviji tako med Srbi kot med Hrvati.

Napredni krogi v ZDA so skušali vplivati na Roosevelta, da bi se premislil, vendar je popustil le tu pa tam, potem pa se je spet oprjel svoje stare linije.

Roosevelt o delitvi Jugoslavije

FDR (Franklin Roosevelt) je celo »...tan

veit je skomignila z rameni pri povelju, da je pisatelj slovenskega rodu Louis Adami nekoč leta 1943 poslal brezjavko predsedniku Rooseveltu zaradi tega, ker je uporabil besedi »hrabra Srbija« namesto »hrabra Jugoslavija«. Potem se je Roosevelt na tiskovni konferenci opravičeval, češ da se je zmotil.

V deških letih sem zbiral srbske znamenje in v omenjenem govoru sem po naključju rekel »Srbija« namesto »Jugoslavija«.

Tudi Angleži so za delitev

Vendar je bil Roosevelt še leta 1944 za razbitje Jugoslavije, kot bomo še videli.

Britanski uradni krogi so se sprva zavzemali za integriteto Jugoslavije in za ponovno vzpostavitev jugoslovanske države z monarhijo ter s takšno družbeno ureditvijo, kakršna je bila pred letom 1941.

Toda ko je začel Mihailović vojsko in politično sablati, in ko se je Rdeča armada približala srednji Evropi, so v britanskih krogih vzrastle ideje (obremen z načrti za izkrcanje na Balkanu, s katerim naj bi prehiteli Rdečo armado) o razdelitvi interesnih sfer v vsej vzhodni Evropi, torej tudi na Balkanu in v Jugoslaviji.

Jutri: Upi emigrantov plahnijo

ku z britanskim zunanjim ministrom Ednom v Washingtonu marca 1945 (kot je njegov svetovalec Harry Hopkins zapisal v uradni zapisnik) rekel o jugoslovanski integraciji tole:

»Predsednik je izrekel svoje že večkrat ponovljeno mnenje, da Hrvati in Srbi nimajo nič skupnega in da je bilo kratko in malo smešno, če bi poskušali ta dva naroda siliti v skupno življenje pod eno vlado. Predsednik misli, da bi Srbija morala biti neodvisna država, Hrvaško pa bi bilo treba postaviti pod skrbništvo. Pri tem je imel Eden pripombo o metodi skrbništva, ki ga je predsednik nameraval vsiliti tudi številnim drugim državam. Eden sicer ni preveč vtrajal, vendar je bilo očito, da se je britanska vlada že sklenila upreti takšnim metodam. Eden je tudi dejal, da je predsednikova misel o tem, da Srbi in Hrvati ne morejo živeti skupaj, nekoliko črnogleda, zakaj on, Eden, misli, da bi se to dalo izpeljati.«

Ko sem nekoč po vojni pregledoval Rooseveltove papirje, sem vprašal gospo Roosevelt, kako je sploh mogoče, da je tako liberalen človek, kakršen je bil predsednik Roosevelt, bil tako nasadnjaški v svojih pogledih na prihodnost Jugoslavije, in kako je mogoče, da je nasledel demokracijo — tako srbskim kot hrvaškim. Gospa Roose-

velt je skomignila z rameni pri povelju, da je pisatelj slovenskega rodu Louis Adami nekoč leta 1943 poslal brezjavko predsedniku Rooseveltu zaradi tega, ker je uporabil besedi »hrabra Srbija« namesto »hrabra Jugoslavija«. Potem se je Roosevelt na tiskovni konferenci opravičeval, češ da se je zmotil.

V deških letih sem zbiral srbske znamenje in v omenjenem govoru sem po naključju rekel »Srbija« namesto »Jugoslavija«.

Tudi Angleži so za delitev

Vendar je bil Roosevelt še leta 1944 za razbitje Jugoslavije, kot bomo še videli.

Britanski uradni krogi so se sprva zavzemali za integriteto Jugoslavije in za ponovno vzpostavitev jugoslovanske države z monarhijo ter s takšno družbeno ureditvijo, kakršna je bila pred letom 1941.

Toda ko je začel Mihailović vojsko in politično sablati, in ko se je Rdeča armada približala srednji Evropi, so v britanskih krogih vzrastle ideje (obremen z načrti za izkrcanje na Balkanu, s katerim naj bi prehiteli Rdečo armado) o razdelitvi interesnih sfer v vsej vzhodni Evropi, torej tudi na Balkanu in v Jugoslaviji.

24. nadaljevanje

Mislila sem, da sem razumela, hotela sem se prepričati. »Falk, govori resnico. Kaj to pomeni?«

Razumel me je in se zresnil, v njegovem pogledu pa je še vedno sijala sreča. »Pomeni natančno to, kar sem rekel. Navaden moški sem, nisem več vohun. Ljudje, za katere sem več let delal, so bili dobri in so sprejeli mojo »dpoved. Zdaj je vsega konec. Zdaj si žena navadnega, povprečnega moškega, nisi več žena vohuna... Si razumela?«

Da, razumela sem. Bila sem zelo srečna. Hotela sem biti gotova, spraševala sem ga. »Je to res? Ti ne bo treba skrbeti za nobeno stvar?«

»Ne. Najbolj svoboden človek na svetu sem.«

»Kako so ti dali svobodo?« Še nikoli nisem slišala, da bi kakšnega tajnega agenta upokojili, zato se mi je zdelo čudno. »Prosim?«

»Prosim?« Že večkrat sem prosil, odkar sva poročena, odkar sem videl, kako trpi zaradi mojega dela Na koncu so popustili. Prost sem, Ornella, zdaj bom vse življenje minuto za minuto ob tebi.«

Pogledala sem Falka. More je bilo konec. Falk je bil prost, Falk ne bo nikoli več tajni agent, vohun. Postal je navaden človek, bila sem srečna. Bruhnila sem v jok! Solze oiajanja so zmile vsa tesnoba zadnjih let. Kdor ni okusil življenja tajnega agenta, ne more vedeti, kaj pomeni nehati živeti kot vohun in zaživeti vedro življenje navadnih ljudi.

Najino drugo poročno potovanje se je nadaljevalo. Falk se je spremenil postal je mlajši, srečnejši, veselil se je življenja. Cutila sem, da se je tudi on rešil more. Bila sva na Portugalskem, na Azorskotih otokih, na Bahamskih otokih, v Parizu. Tu sem po nekaj mesecih srečnega življenja zaslišala nevihto, ki se je zgijljala okrog naju.

Falk je vzel apartma v najboljšem hotelu. Pred večerjem sem se šla kopat. Nikoli se ne zaklepan v kopalnico, kadar je Falk doma. Tudi on se ne zaklepa, med nama ni pregrad Nisem bila presenečena, ko je nenadoma stopil v kopalnico.

»Zdaj bom fotografiral lepoto v kadi, najlepšo lepoto...«

Ker nisem videla nobenega aparata, sem mislila, da se šali. Stopila sem iz kadi in se nastavljala kot fotografski model v revijah za moške.

»Čudovito,« je rekel Falk, v njegovem pogledu je bilo kanec pozečenja. »Sem posnela fotografijo.« Stegail je desnico proti meni, na sredinco sem videla velik

prstan, ki ga prej ni imel. Prstan se je zablskal. »Stoj, še eno... Čudovito... Obrni se...« Ob vsakem gibu se je prstan zablskal.

»Se, skloni se... Glej sem, proti prstanu, pokriji si z roko prsi... Zdaj dvigni roko, obrni se...« Bil je kot otrok, ki je dobil novo igračo in jo hoče preizkusiti, zato sem ga ubogala in se zabavala z njim. »Zdaj položi nogo na kado, kot bi hotela stopiti vanjo... Zdaj naredi, kot da hočeš iz kadi... V prstanu je dvanaest fotografij, vse jih bom posnel...«

Prstan se je bliskal. Falk me je po želje gledal, potem je rekel: »Filma je konec.« Stisnil me je k sebi in jaz sem se mu srečna prepustila.

Bila sem res srečna, tudi kameje, ko sem ga vprašala, koliko je dal za ta čudni aparat.

»Niti ficksa, draga. To ni v prodaji. Če bi ga prodajali, bi stal več kot milijon...«

Nalvno sem vprašala: »Ti ga je kdo podaril?«

Falk je zmajal z glavo. »Pravi otrok si, ljubica. Ne veš, da je to vohunski aparat. Takih aparatov je na svetu kakih ducat. Videla boš kako bodo fotografije lepe...«

»Kako si ga dobil?« Moja sreča se je že krusila.

»Kako, oni so mi jo dali.« Oni so »bili njegovi prejšnji gospodari. Pozabili sem, da jo imam, telefoniral so mi, naj jo vrnem, jutri jo bom vrnil prej sem hotel posneti nekaj fotografij. Videla boš, ko jih bodo povečali...«

Videti je bilo normalno. Tajni agent preneha biti tajni agent, ostane mu majhen fotografski aparat, skrit v prstanu. Njegovi gospodari so ga po nekaj mesecih spomnijo in rečejo tajnemu agentu: bi nam vrnil aparat? On najprej fotografira ženo, potem jim aparat vrne in vsega je konec. Videti je bilo normalno, jaz pa nisem bila prepričana, slutila sem nekaj temnega in nevarnega.

Vse je bilo mirno, Falk je bil vesel, zaljubljen, dajal mi je darila in ljubezen. Čez nekaj dni mi je pokazal fotografije. Zvzdno sem se smejala. Čudno je gledi dati slike, na katerih si gol, zraven moškega, zraven moža.

»Zakaj se smeješ? Kaj je tako smešno?« je rekel Falk, razposajeno in me začel poljubljati.

Vprašala sem ga, ali je vrnil prstan. »Seveda.«

»Kako si ga vrnil?«

»Preprosto, kurir je prišel ponj.« Vse je bilo zelo normalno, Falk je vrnil prstan, med njimi in njegovimi bivšimi gospodari ni bilo nobene vezi. Ko je človek tako srečen, kot sem bila jaz, se za svojo srečo boji.

Tako je tudi bilo. Tisto pomlad sva bila v Rimu. Popol dne sem odšla od doma, da bi šla k frizerju. Falk je s svojim prijateljem Irem ostal doma. Frizer je bil blizu, zato sem šla peš. Za hrptom sem slišala glas: »Gospa Falk.«

Obrnila sem se. Visok moški štiridesetih let se mi je nasmehnil. Približal se mi je in s težavo rekel v italijanski: »Star prijatelj vašega moža sem, ne poznate me. Govoriti moram z vami.«

Pogledala sem ga in postalo me je strah. Moški je imel priazen, blag videz, vedela sem, da je eden izmed tistih, da je tajni agent. Tega ni niti skrivaj.

»Prosim?« sem rekla. Moj strah je rasel. Zakaj so hoteli govoriti z menoj ne s Falkom?

»Ne morem govoriti tu, gospa,« je rekel veliki moški vedno bolj prijazno. »Prosim stopite v moj avto, v tisti sivi ford.«

10. nadaljevanje

Ni se mi dalo hoditi okrog z drugimi, čeprav je bilo precej naporno, da sem bila toliko sama. Vendar sem tako imela občutek, da sem svobodna.

Neskončno, modro nebo je bilo edino priča mojim mislim, ki so plule v neslutne višine. Ko se oziram v tisti čas, se spominjam nekega zvoka, ki mi še zdaj zbujajo občutek radosti: mehko plikvanje vode ob boki čolna, ki ga brez veselja počasi zanaša ob obali. V tem zvoku je na tisoče različnih zgod in še zdaj mi šepeče na uho svoje skrivnosti.

Potem je nekega dne Francis prišel. Birtne je bila odšla igrati tenis, jaz pa sem pridno zbiral bele skolične lupinice za ogrlico. Prišel je s kamujem, klical me je že od daleč. Pomahala sem mu nazaj in kmalu je stal pred menoj. Bil je vsaj za glavo večji od mene in da se ne bi počutila tako majhna, sem sedla na pesek. Tudi on je sedel in me gledal, kot bi si hotel prislužiti v spomin vsako malo potezo. Povleka sem kvišku kopalke brez namrnic in za čutila, kako me stiska pod pazduhami.

»Ali si me kaj pogrešala?« je vprašal.

»Niti najmanj.«

»Moral sem ostati doma in pomagati mami premakniti pohištvo in to vse zadnje dni. Kar nenadoma sva se preselila v drugo hišo.«

S konsignacijskih skladišč v Zagrebu, Beogradu, Ljubljani in Sarajevu, dobavljamo osebna vozila:

SUNBEAM 1250 STANDARD in DE LUXE
SUNBEAM 1500 DE LUXE
SUNBEAM HUNTER DE LUXE 1500
SUNBEAM SUPER 1725
SUNBEAM HUNTER CARAVAN 1500 DE LUXE

v enem tednu po vplačilu deviz.

UNIKOMERC
LJUBLJANA,
Celovška 147

1972

Razpisna komisija DS
MODERNE
GALERIJE
V LJUBLJANI

razpisuje
po 21. in 22. členu
statuta ustanove delovno
mesto

RAVNATELJA
reelekcija

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, ki so določeni z zakonom, izpolnjevati tudi naslednje pogoje:
— visoka strokovna izobrazba (filozofska fakulteta — diploma iz umetnostne zgodovine),
— najmanj 10 let ustrezne strokovne prakse.

Razpis velja do 20. marca 1972.

Vloge s kratkim življenjepisom in dokazili o zahtevanih pogojih pošljite na naslov:
Razpisna komisija DS
Moderne galerije, Ljubljana, Tomšičeva 14. 1938

AVTOTEHNA
zastopstvo tujih firm,
LJUBLJANA,
Titova c. 36

razglašajo
naslednji prosti delovni
mesti:

1. INKORRESPONDENT-KE za nemški jezik
2. KVALIFICIRANEGA SKLADIŠČNIKA za skladišče avto-gum

Poleg splošnih pogojev morajo kandidati izpolnjevati še naslednje pogoje: pod 1.: imeti morajo popolno srednjo šolo in 4 leta prakse,
— aktivno morajo obvladati nemški jezik ter vsaj pasivno srbsko-hrvaški jezik,
— potrebno je znanje stenografije in strojeписа; pod 2.: po pridobitvi kvalifikacije morajo imeti 2 leti prakse.
3-mesečno poskusno delo je obvezno.

Razglas velja 7 dni.
Interesente prosimo, da pošljijo ponudbe na naslov: Avtotehna, zastopstvo tujih firm, Ljubljana, Titova cesta 36 — splošni sektor. 1937

Strokovno izobraževalni center
ZAGORJE OB SAVI
razpisuje

v skladu s Statutom ustanove in sklepa samoupravnega organa prosto delovno mesto
RAČUNOVODJE

Poleg splošnih pogojev mora kandidat imeti:
— višjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri s 3-letno prakso,
— srednjo strokovno izobrazbo ekonomske smeri s 6-letno prakso.
Mesečni osebni prejemki se izplačujejo po Pravilniku o delitvi dohodka in osebnih dohodkov ustanove.

Prijave sprejema Upravni odbor 15 dni po objavi razpisa.

Strokovno izobraževalni center Zagorje ob Savi
1932

ISKRA
Tovarna električnih
aparatur
LJUBLJANA — Savska cesta

razglašajo
naslednji prosti delovni mesti

1. VODJE PRIPRAVE SREDSTEV (konstrukcija orodja — opojarna)
2. VODJE TEHNOLOŠKEGA ODDELKA v sektorju signalno-varnostnih naprav

POGOJI:
pod 1. dipl. ing. strojništva z najmanj 4 leti prakse za vodstvenih delovnih mestih v proizvodnji in tehnični pripravi proizvodnje;

pod 2. dipl. ing. strojništva ali elektrotehnike in najmanj 4 leta prakse na vodstvenih delovnih mestih v proizvodnji in tehnični pripravi proizvodnje. Interesenti naj vložijo pismene ponudbe z opisom dosedanjega dela na gornji naslov do 15. 3. 1972. Stanovanj ni na razpolago. 1946

Razpisna komisija za imenovanje direktorja pri podjetju

»TERMIT« — Domžale

razpisuje
v skladu s 191. členom statuta podjetja delovno mesto (reelekcija)

DIREKTORJA

Poleg splošnih in z zakonom predpisanih pogojev, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

1. da ima srednjo tehniško šolo rudarske ali metalurške stroke in najmanj 6 let prakse na vodilnem delovnem mestu v rudarskem ali metalurškem podjetju, da ima delovodsko šolo rudarske stroke in najmanj 10 let prakse na vodilnem delovnem mestu v rudarskem podjetju in da ima smisel za organizacijo dela;
2. da ima organizacijsko sposobnost samostojno voditi podjetje.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 15 dneh od dneva razpisa razpisni komisiji podjetja »TERMIT« Domžale, Ljubljanska cesta 18. 1945

Komisija za medsebojna delovna razmerja pri
PODJETJU ZA PTT PROMET
CELJE

objavlja prosto delovno mesto

REFERENTA

za vzdrževanje javnih telefonskih central

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje:

- a) II. stopnja elektrotehniške fakultete — šibki tok in najmanj 1 leto delovnih izkušenj na ustreznih delovnih mestih;
- b) višja ptt šola — smer telekomunikacije ali I. stopnja elektrotehniške fakultete — šibki tok in najmanj 3 leta delovnih izkušenj na ustreznih delovnih mestih.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave v 10 dneh po objavi na naslov: Komisija za medsebojna delovna razmerja pri Podjetju za ptt promet Celje, 63001 Celje, poštni predal 171. 1934

Odbor za medsebojna odnose podjetja
CONTAL
LJUBLJANA, Beethovnova 11

razpisuje
prosto delovno mesto

PRIPRAVNIKA
za zastopstvo tujih firm

Pogoji za zasedbo delovnega mesta so:

1. visoka ali višja šolska izobrazba,
2. znanje enega svetovnega jezika,
3. lastni avto.

Razpis velja do zasedbe delovnega mesta. 1894

ČGP DELO
PODRUŽNICA LJUBLJANA

sprejme takoj

RAZNAŠALCA ČASOPISA
za teren Črnuče

Raznašanje v zgodnjih jutranjih urah. Delo primerno za študente, gospodinjce, upokojenke. Zaslужek zelo dober. Interesenti naj se javijo takoj v pisarni podružnice v Ljubljani, Šubičeva 1.

Razpisna komisija

ZDRAVSTVENEGA DOMA
DOMŽALE

razpisuje

zaradi reelekcije delovno mesto

DIREKTORJA ZAVODA

POGOJI: zdravstveni delavec z visoko šolsko izobrazbo in z najmanj 5 leti prakse v zdravstvu.

Odbor za delovna razmerja in splošne zadeve ZDRAVSTVENEGA DOMA DOMŽALE

razpisuje

zaradi reelekcije vodilna delovna mesta za:

VODJO službe za varstvo žena,
otrok in mladine

POGOJI: zdravnik, specialist za otroške bolezni, 10 let delovnih izkušenj na področju zdravstvenega varstva žena, otrok in mladine

VODJO službe za medicino dela
POGOJI: zdravnik, specialist za medicino dela, 10 let delovnih izkušenj na tem področju dela

VODJO zobozdravstvene službe
POGOJI: stomatolog, 10 let delovnih izkušenj na tem področju dela

VODJO socialno-medicinske
službe

POGOJI: višja medicinska sestra, 10 let delovnih izkušenj na tem področju dela

VODJO splošne službe

POGOJI: diplomirani pravnik s prakso v zdravstvu ali diplomant višje upravne šole z najmanj 5 leti prakse v zdravstvenih zavodih

VODJO računovodstva —
računovodja

POGOJI: II. stopnja ekonomske fakultete z najmanj 2 letoma prakse na delovnem mestu računovodje ali višja šola ekonomske-finančne smeri z najmanj 5 leti prakse na delovnem mestu računovodje

Za nove delavce na teh delovnih mestih je predpisana poskusna doba dveh mesecev.
Kandidati naj pošljejo ponudbe z dokazili o strokovni izobrazbi in delovnih izkušnjah razpisni komisiji oz. splošni službi zavoda v 15. dneh po tej objavi.
Stanovanj ni na razpolago. 1939

TZ LITOSTROJ

vabi
k sodelovanju delavce
naslednjih poklicev:

- strugarje
oz. ostale kovinarje na obdelovalnih strojih
- obločne varilce
— zaželen je atest za horizontalno in vertikalno varjenje
- strojne
ključavničarje
za vzdrževanje strojev, vmesne operacije v mehanski obdelavi in montažo
- konstrukcijske
ključavničarje,
- obratne elektrikaarje
za vzdrževanje strojev, vmesne operacije v mehanski obdelavi in montažo
- nepriučene delavce
z odsluženim vojaškim rokom.

Na vseh navedenih področjih je zaželeno praksa. Osebnih dohodkov so stimulativen in vezani na uspešnost pri delu. Ponudbe pošljite v TZ Litostroj, Djakoviceva 36, Kadroviški sektor, zaželeno pa je, da se osebno zglasite pri nas. 1892

UNIVERZA

V LJUBLJANI

FAKULTETA ZA
NARAVOSLOVJE
IN TEHNOLOGIJO
V LJUBLJANI

I. razpisuje

prosto delovno mesto

pogodbenega
asistenta
na odseku za kemijo
(organska kemija) za
določeno čas
Pogoji: diplomirani
inženir kemije

II. objavlja

prosto delovno mesto

strojeписke
na oddelku za montanistiko

Pogoj: končana dveletna administrativna šola, zaželeno znanje tujega jezika, poskusno delo 30 dni. Ponudbe, kolkovane s kolkom za dan 2., sprejema tajništvo fakultete, Aškerčeva 9a. Kandidati za del. mesto pod I. morajo ponuditi priložiti življenjepis, dokazilo o izobrazbi in oddati del. navedene v bibliografiji, kandidati za del. mesto pod II. pa kratak življenjepis in dokazilo o izobrazbi.

Razpis velja 30 dni od dneva objave v dnevnem listu, objava za del. mesto pod II. pa 15 dni. 1883

Objavljamo

PREKLIC
prosti delovnih mest na
gimnaziji

JUSA KRAMARJA
v MURSKI SOBOTI,

objavljenih v 57. št. Dela z dne 29. februarja 1972, objava št. 8, kot sledi:

1. PROFESOR angleškega jezika
2. 1 PROFESOR za fiziko in matematiko
3. PROFESOR za zgodovino
4. PROFESOR za muzikologijo
5. PROFESOR sociologije

Slovenski
etnografski muzej
v LJUBLJANI

objavlja

prosto delovno mesto
EKONOMA

Poleg splošnih pogojev mora kandidat imeti srednješolsko izobrazbo in šoferski izpit B kategorije. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

Pismeno prijavo pošljite na: Slovenski etnografski muzej, Ljubljana, Prešernova 20. 1950

KOMUNALNI
ZAVOD ZA
SOCIALNO
ZAVAROVANJE
Ravne na Koroškem

razpisuje
delovno mesto

VODJE ODSEKA
za otroški dodatek

POGOJI:
višja strokovna izobrazba pravne ali upravne smeri in triletna praksa na enakih ali podobnih delovnih mestih. Osebnih dohodkov je določen po pravilniku. Nastop dela takoj. 1891

Tovarna baterij
in baterijskih naprav
LJUBLJANA, Šmartinska 28

razpisuje
prosto delovno mesto

TAJNICE DIREKTORJA

POGOJI:

- ESS ali upravno administrativna šola,
- tri leta prakse,
- enoletni tečaj za tajnice
- znanje stenografije in strojeписа,
- aktivno znanje angleščine ali nemščine.

Posebni pogoji: dvomesečno poskusno delo. Tajnost prijav zadržana. Prijave z opisom dosedanjega dela in dokazila o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba podjetja 14 dni od objave. 1931

Poslovno združenje
SMELT

vabi
k razširitve dejavnosti na svojih
strokovnih področjih nove sodelavce:

1. KEMIKA TEHNOLOGA
2. VEČ STROJNIH INŽENIRJEV
3. VEČ STROJNIH TEHNIKOV
4. SALDAKONTISTA
5. SAMOSTOJNEGA SODELAVCA v PE zunanje trgovine
6. KORESPONDENTA

Poleg splošnih pogojev se zahtevajo od kandidatov še naslednji:

- pod 1.: diploma II. stopnje in večletna praksa na področju tehnologije procesne kemije;
- pod 2.: diploma II. stopnje, praksa na področju splošne strojeписne ali praksa v predelavi nemalov ali praksa v obravnavanju investicijske opreme za kemijsko industrijo;
- pod 3.: dokončana srednja tehniška šola strojne smeri in z nekaj let prakse v projektivi;
- pod 4.: srednja-ekonomska izobrazba z nekajletno prakso na takem ali podobnem delovnem mestu;
- pod 5.: visoka šolska izobrazba, najmanj 5 let prakse na vodilnih komercialnih mestih, znanje italijanskega jezika, smisel za organiziranje in vodenje službe prodaje, servisiranja in zastopniških poslov;
- pod 6.: srednja strokovna izobrazba, znanje strojeписа in korespondiranja, popolno znanje italijanskega jezika.

Delovna organizacija ne razpolaga s stanovanji. Prednost imajo kandidati z odsluženim vojaškim rokom.

Interesente prosimo, naj vložijo svoje ponudbe z zahtevanimi dokazili o izpolnjevanju pogojev v splošnem sektorju PZ Smelt, Titova 136, Ljubljana 61000 v 30 dneh po objavi v časopisu.

Hkrati Upravni odbor PZ SMELT, Ljubljana, Titova 136

razpisuje delovno mesto za

DIREKTORJA
poslovne enote za zunanjo
trgovino

Poleg splošnih pogojev se zahtevajo od kandidatov še naslednji:

fakultetna izobrazba, znanje 2 tujih jezikov, izkušnje v zunanjetrgovinskem delu, 5 let dela na vodilnem položaju.

Kandidati naj vložijo svoje ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev v splošnem sektorju Poslovnega združenja SMELT, Ljubljana, Titova 136 do 14. marca 1972. 1941

ZAGREBAČKA MLJEKARA
ZAGREB, Žitnjak bb

Obvestilo odjemalcem

Delavski svet »Zagrebačke mljekare« je na VI. seji, ki je bila 22. februarja 1972, sklenil, da bo izvedel vrsto ukrepov in akcij, da bi se izboljšala likvidnost podjetja, zato

p o z i v a
vse kupce — dolžnike

ki so bili obveščeni o svojih neizpolnjenih obveznostih za prejšnjo in fakturirano blago, da jih v celoti poravnajo do 6. marca 1972.

V bodoče bodo morali poravnati svoje obveznosti v roku 8 dni po prevzemu. Vsem odjemalcem, ki ne bodo poravnali svojih obveznosti in tistim, ki ne bodo poravnali računov v navedenem roku, ne bomo dobavljali blaga, dokler ne bodo poravnali svojih obveznosti.

Izvedba teh ukrepov je nujna zaradi neizpolnjenih obveznosti »Zagrebačke mljekare« do proizvajalcev dobaviteljev mleka in drugih izdelkov, kar povzroča težave v poslovanju.

Prepričani smo, da bodo vsi naši odjemalci to sprejeli z razumevanjem in nas ne bodo prisilili, da ustavimo dobavo konzumnega mleka in mlečnih izdelkov. 1787

DAMSKA MODNA KONFEKCIJA

»IDEAL« — Nova Gorica

25. junij št. 22

Komisija za razpis delovnega mesta

razpisuje
na podlagi določb Statuta delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje iz sistemizacije delovnih mest: visoka šolska izobrazba ekonomske, pravne ali organizacijske smeri s 6 leti delovnih izkušenj; višja šolska izobrazba ekonomske, komercialne ali organizacijske smeri s 9 leti delovnih izkušenj. Ni reelekcija.

Prijave na razpis z življenjepisom in dokazili o strokovnosti, potrdilo o neizpolnjevanju sprejema razpisna komisija v 15 dneh od objave razpisa. 1890

INDUSTRIJA BOMBAŽNIH
IZDELKOV — KRANJ

proda

več rabljenih
ELEKTROMOTORJEV
različnih konjskih moči:

0,20 KW, 0,75 KW, 0,80 KW, 0,95 KW,
1,1 KW, 1,2 KW, 1,3 KW, 1,5 KW,
1,6 KW, 2,0 KW, 2,2 KW, 3,0 KW,
4,0 KW, 4,2 KW, 4,4 KW, 4,8 KW,
5,5 KW, 6,5 KW, 7,5 KW in 11,0 KW.

Prodaja elektromotorjev bo dne 8. marca na sedežu podjetja.

Prednost do nakupa imajo državna podjetja in ustanove. 1886

Delovna skupnost

OBČINSKEGA SODNIKA
ZA PREKRŠKE CELJE

po členu 33. Pravilnika o samoupravljanju delovnih ljudi in delovnih razmerij

razpisuje prosto delovno mesto

STROJEPISEKE

Kandidatke morajo izpolnjevati splošne pogoje za sprejem v javno službo. Zahteva se administrativna šola z znanjem strojeписа in triletna praksa. Izбира kandidatke je vezana na preizkus znanja in poskusno delo, ki traja en mesec. Ponudbe z življenjepisom in dokazili o izobrazbi sprejema delovna skupnost 10 dni po objavi razpisa. Nastop službe po dogovoru.

Delovna skupnost
občinskega sodnika
za prekrške Celje
1935

Razpisna komisija
DOMA IVANA
CANKARJA
LJUBLJANA,
Poljanska c. 26

razpisuje
delovni mesti:

1. glavne kuharice
za nedoločen čas

Pogoji: poklicna šola gostinske stroke — izpit za kvalificirano kuharico, 3 leta prakse v obratih družbene prehrane. Poskusna doba 3 mesece. Stanovanja ni na razpolago. Osebnih prejemki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov delavcev v domu.

Razpis velja 15 dni po objavi.

2. snažilke

za nedoločen čas

Nastop službe takoj. Stanovanja ni na razpolago. Osebnih prejemki po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov delavcev v domu. 1887

LJUBLJANA

razglašajo
naslednja prosta delovna mesta za določen čas (poletna sezona):
za Počitniški dom
v CRIKVENICI

1. upravnika

2. kuharice

3. servirke

4. kuhinjske pomočnice

5. sobarice

POGOJI:
pod 1.: večletna praksa v gostinstvu,
pod 2.: KV kuharica z nekaj prakso,
pod 3.: praksa v gostinstvu

Kandidati naj pošljejo svoje ponudbe do 15. 3. 1972 na naslov: PETROL, Ljubljana, kadrovsko-socialna služba, Ljubljana, Vošnjakova 2/IV. 1915

OSNOVNA SOLA
MENGEŠ

razpisuje
za določen čas (od 13. III. 1972 — 30. junija 1972) delovno mesto

UČITELJICE
za 3. razred za podružnično šolo TRZIN

Kandidati, pošljite ponudbe do vključno četrtka, 9. marca 1972 na OŠ Mengeš. 1903

UNIS TURIST
BEOGRAD
RENT-A-CAR

Naša ljuba, dobra, blaga žena, mama, babica in sestra

MARIJA PETRIČ

roj. KSELA
je 1. marca 1972 umrla, stara 69 let

Pogreb bo v petek, 3. marca 1972, ob 17. uri iz kapelice Sv. Nikolaja na Zalah

Mož dr. Jože Petrič, sinova Jože z ženo Drago in Janez z ženo Kosano, vnukinji Vanda in Darinka, sestra Trezika, brat Franček in drugi sorodniki

Ljubljana, Ljutomer, Novo mesto, 2. marca 1972

Za vedno je zatisnil trudne oči v 79. letu življenja naš dobri ata, stari ata, tast in stric

KAREL TURK

upokojeni klepar

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 4. marca 1972, ob 16. uri iz Nikolajeve mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

hčerki Ela por. Zifnik, Majda por. Razboršek, zeta France in Drago, vnuki in vnukinje ter drugo sorodstvo

Ljubljana, 2. marca 1972

Po težki bolezni nas je zapustila naša ljubljena

ing. ANI NAJŽER

roj. DURJAVA

Pokopali jo bomo v družinskem krogu v soboto, 4. marca 1972, na pobeškem pokopališču v Mariboru ob 13.30

Zalujoči:

sin Mitja z družino, mati Ana, brat Ostož, sestre Liza in Mojca z družinami in drugo sorodstvo

SPOROČAMO ŽALOSTNO VEST, DA NAS JE NEPRICAKOVANO ZAPUSTIL NAS DOLGOLETNI SODELAVEC

STANISLAV SADAR

VRATAR-TELEFONIST

POGREB POKOJNIKA BO V SOBOTO, 4. MARCA 1972, OB 14.30 NA POKOPALIŠČE V DRAVLJAH

DOBREGA IN VESTNEGA TOVARISA BOMO OHRANILI V TRAJNEM SPOMINU

DELOVNA SKUPNOST
KLINICNE BOLNICE ZA OTROSKE BOLEZNI
V LJUBLJANI

ZAHVALA

Ob težki izgubi ljubljene žene, mame, hčerke in sestre

Štefke Malgaj

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste se od nje poslovili in jo pospremili na zadnji poti. Zahvaljujemo se vsem, ki ste nam izrazili pismo in ustno sožalje. Posebna hvala tov. dr. Dojancu za njegovo prizadevanje med boleznijo in zdravnikom ter osebju Onkološkega inštituta v Ljubljani. Zahvaljujemo se tudi pevcem, govornikom, č. duhovniku, upravi, sind. podr. in sodelavcem zdravilišča Laško, sosedama Blagotinškovi in Skorčevi za pomoč in vsem, ki ste darovali vence in s ovetjem zasuli njen grob.

Mož Mirko in hčerka Tatjana

Laško, 3. marca 1972

ZAHVALA

Vsem, ki ste se s spoštovanjem poklonili spominu mojega očeta

HINKA JANŠA

in ga spremili na žalostni poti, se toplo zahvaljujem. Iskrena hvala njegovim najbližjim sorodnikom in prijateljem za cvetje ali namesto tega prispevek v dobrodelni namen ter še posebno za simbolični dar — smrekovo vejico iz jelovskih in poključskih gozdov, ki jih je ljubil do konca. Hvala njegovemu zdravniku g. dr. Cernetu za prizadevno skrb, da nam ga čimdalje obdrži pri življenju. Hvala našemu g. župniku Valentinu Tomanu za spremstvo in globeke smiselne besede v slovo. Prisrčna hvala g. ing. Juriju Hočevanju, zastopniku GG Bled za poslovilne besede ob odprtem grobu, s katerimi je jasno podal lik mojega ljubljenega očeta. Hvala vsem našim sovaščanom iz Češnjice za pomoč in tako veliko udeležbo pri pogrebu. Hvala vsem za izraze sožalja in sočustvovanja.

Hčerka Marica por. Soklič z družino

Češnjica pri Podnartu, 24. februarja 1972

ZAHVALA

Ob smrti naše drage nepozabne mame

Frančiške Hočevnar

se iskreno zahvaljujemo sosedom, znancem in prijateljem, vsem, ki so se poslovili, darovali vence in cvetje in jo spremili na zadnji poti. Prisrčna hvala dr. Trobčevi, sr. Zorki, zdravniškemu in stremu osebju Interrega odd. za prvo pomoč ter kolektivu Birostroj, Totra in Klinične bolnice

Zalujoči:

mož in otroci

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi ljubelega moža, očeta, sina, brata, svaka, strica in zeta

dipl. ing.

Andreja Burgerja

se zahvaljujemo vsem prijateljem in znancem, predstavnikom delovnih in političnih organizacij, ki so ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti in njegov grob zasuli z venci in cvetjem. Vsem, ki ste sočustvovali z nami, nam ustno ali pismeno izrazili sožalje, prisrčna hvala.

Zalujoča žena Zora s hčerko Heleno in sorodstvo

ZAHVALA

Ob izgubi našega dragega očeta

Josipa Korošca

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti, mu darovali cvetje in z nami sočustvovali. Posebno zahvalo izrekamo pevcem za žalostinke in govornikom za tople poslovilne besede.

Zalujoče:

hčerke Zora, Boža, Majda in Silva v imenu vseh sorodnikov

Ocižla, Crnotiče, Divača, Koper, Hrpelje

ZAHVALA

vsem, ki ste mojega soproga

prof. dr. sci.

Milana Černelča

s svojim znanjem in ljubeznijo skušali čim dalje ohraniti bolnikom, sodelavcem, prijateljem in družini; vsem, ki ste ga spoštovali in cenili kot strokovnjaka, borca, učitelja in humanista; vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti; vsem, ki ste mu v svojih govorih zadnjici dali veliko priznanje, spoštovanje in ljubezen; vsem, ki ste ob tako težki izgubi sočustvovali, pismeno in osebno izrazili sožalje ter poklonili cvetje, iskrena hvala.

Zalujoči Černelčevi

ZAHVALA

ob boleči izgubi ljube žene, zlate mame in stare mame

TEREZIJE ŠADL

roj. Žižek

posestnice na Grabah 23

vsem sorodnikom, vaščanom, znancem in prijateljem, ki ste prišli od blizu in daleč ter počastili njen spomin, darovali vence in cvetje, osebno ali pismeno izrekli sožalje, ter nepozabno pokojnico v velikem številu spremili na zadnji poti. Prisrčna hvala častitim gospodom duhovnikom iz Križevca in Ljutomerja za spremstvo in poslovilne besede, pevcem in godbi, govorniku ob odprtem grobu, vsem in vsakemu posebej naša globoka zahvala.

V neizmerni žalosti:

mož Feri, hči dr. ing. Slavica, sinova Anton in dr. Avgust z družinami

Grabe pri Ljutomeru, 29. februarja 1972

Umrli je naš ljubi, dobri mož, ati, dedek

dipl. ing. FRANCE LAH

Od našega dragega se bomo poslovili v soboto, 4. marca 1972 ob 16. uri na Mestnem pokopališču v Celju

Njegovi:

žena Mira, hčerki Zdenka Znidaršič in Darja Granič z možema, vnuki Polonca, Spelca in Borut, brat, sestre in drugi sorodniki

Celje, Zalec, 2. marca 1972

ZAHVALA

Ob tragični smrti našega dragega brata in strica

FRANCA MAJDIČA

se najlepše zahvaljujemo vsem za izražena sožalja in razumevanja v najtežjih trenutkih. Zahvaljujemo se vsem sosedom, ki so nam stali ob strani in nudili vso pomoč, hvala kolektivu ČGP »Delac« za iskreno tovariško pomoč, posebno pa tovarišicam iz kadrovskega oddelka. Najlepša hvala tudi gasilskemu društvu Mengeš, ki je res lepo izkazalo dragemu pokojniku poslednjo čast

Zahvaljujoča sestra Vera in nečakinja Zalka

Mengeš, 26. februarja 1972

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage, nepozabne

MELANIJE PEČNIK

računovodkinje

se iskreno zahvaljujemo za skrb, nego in prizadevanje vsem zdravnikom in drugemu zdravstvenemu osebju ginekološke klinike, onkološkega inštituta in zdravstvenega doma Ljubljana-Vič, vsem, ki ste se od nje poslovili v tako velikem številu v Radovljici, vsem, ki ste nam izrazili sožalje in sočustvovali z nami, vsem, ki ste nam pomagali med njeno boleznijo in ob smrti. Posebna zahvala vsem duhovnikom, ki so ji stali ob strani med njeno dolgo, hudo boleznijo in jo z molitvijo spremili k večnemu počitku. Tudi pevskemu zboru Glasbene Matice za prisrčno slovo in prelepo petje ob Melinem zadnjem domu — Iskrena hvala

Brat Darko, Jana in vsi njeni

Ljubljana, Ettendorf, 3. februarja 1972

Jugoslovanska loterija

NEURADNO POROČILO O ZREBANJU SREČK 9. KOLA, KI JE BIL DNE 2. 3. 1972 V BEOGRADU

Srečke s končnicami	so zadele din
20	10
09440	500
378530	10.000
428260	10.000
775060	10.000

1	6
11831	506
16531	506
65231	1006
65321	1006
2	6
60342	2006
63822	506
67652	2006
695382	10.006

3	6
17733	1006
96293	506
594963	10.006
24	10
50724	1010
64294	506
709264	10.000

55	20
5728	200
44055	500
551075	10.000
26	10
56	30
8866	300
18046	1000
283396	10.000

27	10
5577	200
92047	500
109527	150.010
192717	10.000
283	100
748	50
7488	500
10358	500
361308	20.000

89	20
19929	2000
40509	500
028749	10.000

Večji dobitki v Sloveniji: srečka štev. 287692 v Ljubljani je zadelala din 2006, štev. 165231 v Ljubljani je zadelala din 1006, štev. 594963 v Ljubljani je zadelala din 10.000, po 1000 din v Ljubljani 2 dobitka. Tolažini dobitki po 50.000 din so zadele srečke: 109727 — Crnotiče, 100527 — Ljubljana, 106327 — Kranj, 209527 — Maribor

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da je v 82. letu starosti umrla naša dobra mama, stara mama, babica in tašča

ALOJZIJA OREL

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 3. marca 1972, ob 15.15 iz Marijine mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

hčerki Anica in Jožica z družinama ter drugo sorodstvo

Ljubljana, St. Louise, Kamnik, 1. marca 1972

Za vedno se je poslovil od nas naš ljubi mož, oče, stari oče in stric

JOŽE SEKIRNIK

Pogreb dragega pokojnika bo v soboto, 4. marca 1972, ob 15.15 iz Jožefove mrliške vežice na Zalah

Zalujoči:

žena Štefka, sin Jože z družino, hčerka Dragica z možem ter drugo sorodstvo

Ljubljana, Litija, Bernbach, 2. marca 1972

ZAHVALA

Ob nenadni in boleči izgubi našega dragega moža, očeta, sina in brata

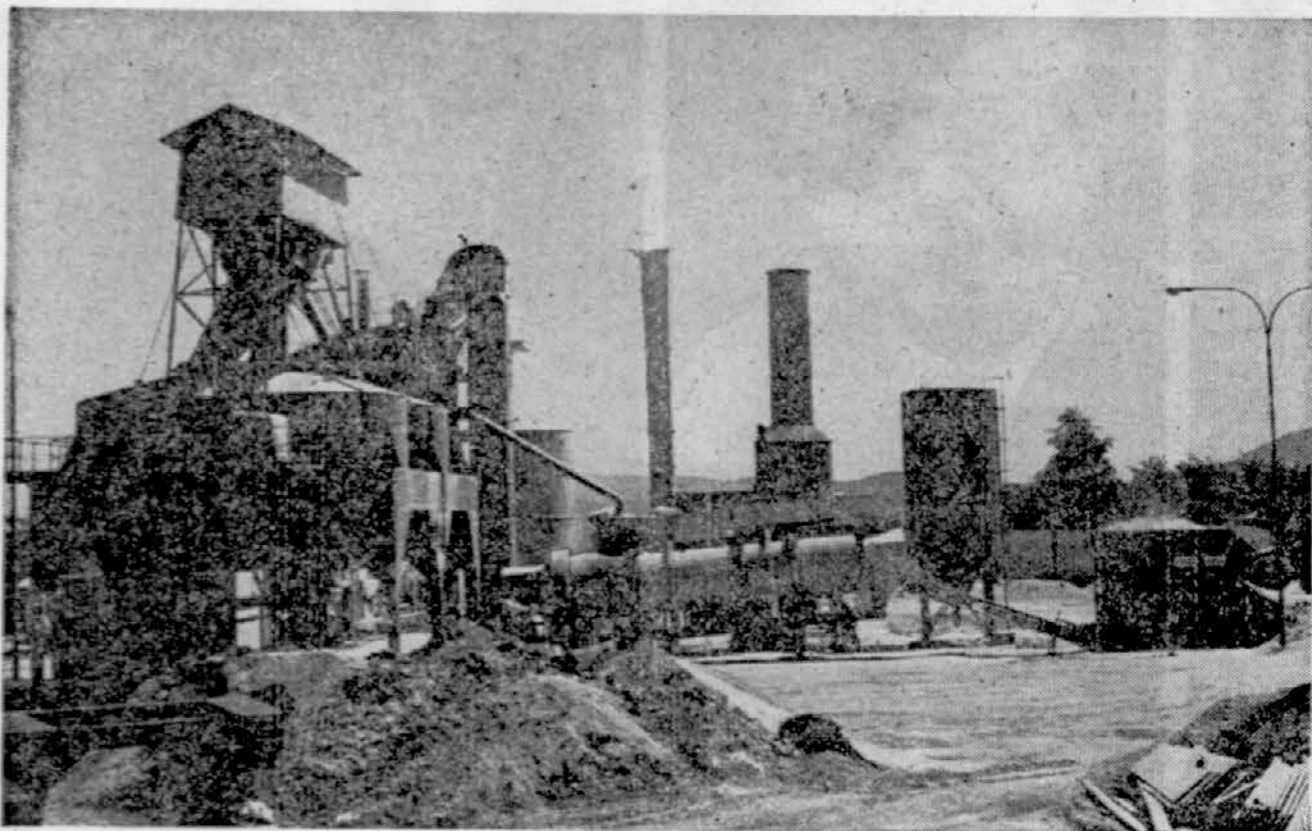
ALOJZA RAVBARJA — EGONA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo Občinskemu odboru ZB, podjetju Primorje export, njegovim soborcem, govornikom, pevcem in godbi. Prav tako se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki so nam pismeno ali osebno izrazili sožalje.

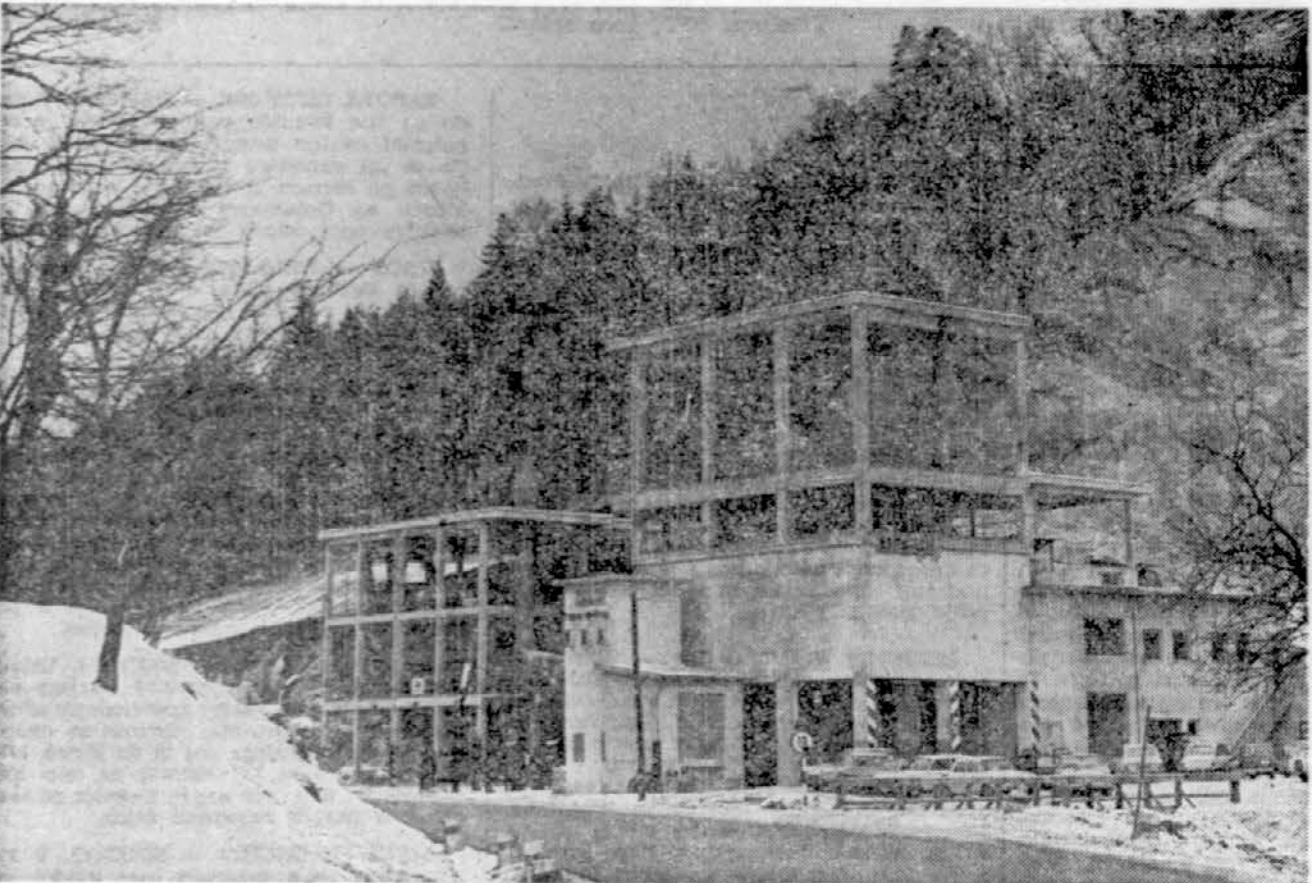
Zalujoči:

žena Olga, sin Egon, hčerka Tatjana z družino, mati Ivana, sestra Marica in drugo sorodstvo

Nova Gorica, Prosek pri Trstu

Asfaltna baza v Veliki Pirešici

Kamolom v Veliki Pirešici

10 LET CELJSKEGA CESTNEGA PODJETJA

Največji pridobitvi: moderna asfaltna baza in kamnolom v Veliki Pirešici — letna realizacija skoraj vsako leto za 100 odstotkov večja. Desetletje obstoja nekega podjetja je razmeroma kratka doba, ki pa je lahko toliko pomembnejša, kolikor večji so bili doseženi poslovni rezultati. Če bi jubilej Cestnega podjetja merili po tem, bi lahko govorili o zelo plodnih letih, kar zgovorno potrjujejo tudi številni podatki.

Podjetje, ki stalno zaposluje 460, začasno ali sezonsko pa od 100 do 200 delavcev, je namreč prvo leto obstoja doseglo 700 teden milijonov din realizacije, lani pa (s skupaj 533 zaposlenimi) že 57.804.000 novih din. To pomeni, da je bruto realizacija narasla skoraj za 100 odstotkov letno. Tako je bilo podjetje po dolžini vzdrževanja cest na četrtim, po realizaciji pa kar na drugem mestu v republiki.

V skladu s hitrim razvojem in predvsem dobro premišljenim razvojnimi programom, ki ga je narekovala težnja po nenehni modernizaciji cest (samo makadamskih je na območju podjetja več kot 50 odstotkov), so bila prizadevanja usmerjena tudi v lastno modernizacijo. Treba si je bilo zagotoviti ustrezno mehanizacijo in si ustvariti svoje obrate, ki bi omogočili proizvodnjo vseh vrst asfaltov in kvalitetnih drobljencev. Letnica 1969 je tako prvi veliki mejnik, kajti tedaj so v Veliki Pirešici odprli moderno, popolnoma avtomatizirano asfaltno bazo, ki je tudi bistveno prispevala k boljši kakovosti asfaltov. Zanimivo je, da so do 1975. leta načrtovane potrebe po asfaltnih masah dosegli že 1970. leta, to pa pomeni, da se je kolektiv za investicijo pravilno odločil. Zmogljivosti baze so 100.000 kubikov asfalta letno.

Ze dve leti kasneje, to je lani, pa je Cestno podjetje obelodilo novo pomembno delovno zmago, doseženo tudi s podporo Cestnega sklada SRS — v neposredni bližini asfaltna baza je namreč začel obratovati sodoben kamnolom. Odločitev za investicijo je bila nujna, pokazalo pa se je, da je bila tudi smotna in pametna. Spodbudilo jo je zlasti dejstvo, da na območju Cestnega podjetja primanjkuje za rekonstrukcije in gradnje javnih cest kakih 60.000 kubičnih metrov kvalitetnega drobljenca. Podjetje je moralo, na primer, prode za tampono voziti iz Dravske in Meziške doline ter Posavja. Možnosti, da bi povečevali zmogljivosti s starimi drobilnimi napravami, ni bilo, izgube, ker je bilo treba vsako drugo uro prekinjati proizvodnjo in minirati skale, pa so bile vedno večje. Ni najmanj važno, da pomeni modernizacija in izpolnitev osnovnih sredstev tudi začetek preusmeritve oziroma prekvalifikacije klasičnega cestarja v cestarja-strojnika.

710 KILOMETROV CEST — REGIONALNA SKUPNOST

Celjsko cestno podjetje ima danes pogodbeno obveznost do republiškega cestnega sklada za vzdrževanje 538.705 kilometrov cest, z občinami pa lahko sklepa še posebne pogodbe. V zadnjem času, kot je znano, je bil namreč sprejet zakon o prekatégorizaciji cest

v SRS. Republika je na osem občin celjske regije prenesla 171.245 kilometrov lokalnih cest (ostajajo jim tudi ceste 4. reda in mestne ulice), medtem ko bo z magistralnimi in regionalnimi cestami upravljal in jih financiral republiški cestni sklad oziroma bodoča skupnost za ceste SRS. Zakon dopušta možnost ustanovitve tudi regionalnih skupnosti za ceste, kar bo seveda odvisno od odločitev občin. Celjska regionalna skupnost bi imela 1.384 kilometrov lokalnih cest.

Tu, kot kaže, se odpira nov problem, ki bo terjal preudarno rešitev. Čeprav so občine celjskega območja izrekle pripravljenost, da bi skupaj s službami Cestnega podjetja pripravile predlog o tem, katere ceste bi mu prepustile, velja opozoriti, da utegnejo tu in tam predvidene prepuščene vsote od prodaje goriv tudi predimenzionirati. Nespametno bi bilo, ko bi skušali vse »svoje« ceste tako rekoč zapreti v okviru in izključne pristojnosti posameznih občin, še posebej, ker denarja ne bo dovolj in ker bi bili stroški vzdrževanja brez ustrezne mehanizacije gotovo neprimerno večji, kot če bi ga prepustili za to usposobljenemu podjetju. Gre namreč predvsem za funkcionalno vzdrževanje tistih cest, ki sekajo dve ali tri občine. Zaradi takih pomislekov bodo pristojni dejavniki do konca leta skupno preštudirali, s katerimi pomembnejšimi lokalnimi cestami naj bi upravljala bodoča regionalna skupnost za ceste.

NAČRTI ZA PRIHODNOST — MOŽNOST VEČJH ZMOGLJIVOSTI

Kot menijo v podjetju, bodo zmogljivosti asfaltna baze in novega kamnoloma zadostovale za kritje vseh potreb na območju celjske regije, če se seveda tempo modernizacije makadamskih cest ne bo bistveno povečal in se bo sukal okrog 30 kilometrov letno. Obstojte pa realne možnosti, da bi v času, ko bodo začeli graditi hitro cesto na tem območju, povečali proizvodnjo asfalta in agregatov, če bi vpeljali drugo in tretjo izmeno. S tem, bi zmanjšali tudi ceno.

Ze zdaj pa ne bi bilo prezgodaj, ko bi izključili vsakršno možnost, da bi ob gradnji hitre ceste postavljali nove asfaltna baze. To bi bilo namreč nevarno zaradi onesnaženja zraka in naravnega okolja. Ni treba posebej poudarjati, da so nekateri predeli že tako preveč zastrupljeni in onesnaženi, tiste, ki niso, pa je vsakakor treba ohraniti. Pričakovati je, da se bodo vsi odgovorni dejavniki, vključno s Cestnim podjetjem, tega pravočasno zavedli in ne bodo dopustili postavljanja dodatnih uničevalnih objektov.

Ob vsem tem, kakor ob razširjeni dejavnosti, v katero sili podjetje tudi strokovni kader, ki mu ni edini cilj le vzdrževanje in rekonstrukcija cest, ampak tudi inženirske gradnje, naj bi Cestno podjetje do 1980. leta doseglo 100 milijonov din bruto realizacije. To pa je številka, ki že ob dosežkih v prvem desetletju obstoja gotovo ni pretirana ali nedosegljiva.

1907

Komisija za volitve in imenovanja SKUPŠČINE OBČINE PIRAN

razpisuje
prosta delovna mesta

NAČELNIKA ODDELKA ZA GOSPODARSTVO

POGOJI: ekonomska fakulteta ali pravna fakulteta in 5 let delovnih izkušenj na podobnem delovnem mestu; znanje italijanskega jezika;

NAČELNIKA ODDELKA ZA OBČO UPRAVO IN DRUŽBENE SLUŽBE

POGOJI: pravna fakulteta ali visoka upravna šola in 5 let delovnih izkušenj na podobnem delovnem mestu; znanje italijanskega jezika.

Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebne ga dohodka.

Lastnoročno napisane ponudbe z življenjepisom in dokazilom o izobrazbi ter delovnih izkušnjah, kolokovane z 1.—din upravne takse, naj kandidati predložijo komisiji za volitve in imenovanja skupščine občine Piran v 30 dneh po objavi razpisa.

1889

IGM „SAVA“ KRŠKO

kupi

RABLJEN TOVORNJAK

Mercedes 1620 — prekucnik in pre-kucno prikolico

Ponudbe pošljite na naslov: Industrija gradbenega materiala »SAVA« Krško, do 15. marca 1972.

1897

SOZD AVTOMOTOR CELJE

podjetja SLOVENIJA AVTO

vabi
k sodelovanju

DELAČKA z višjo šolsko izobrazbo in prakso za odgovornejše vodstveno delo v komercialnem sektorju

Kandidate sprejema na ustrni razgovor kadrovskega kontrolni sektor SOZD AVTOMOTOR Celje, Miklošičeva ulica 2, vsak dan od 6. do 8. ure v odprtem roku do 10. marca 1972.

1904

TRGOVSKO PODJETJE nama LJUBLJANA

Tomšičeva 2

objavlja
prosta delovna mesta za
VELEBLAGOVNICO »Pri pošti Ljubljana

PRODAJALCE

za prodajo obutve, metrskega blaga, športnih rekvizitov, svetil, oblog za tla, akustičnih in gospodinjstskih aparatov

POGOJI:

prodajalec in 4 leta prakse, delo za nedoločen čas, poskusno delo 1 mesec.

Pismene porudbe s kratkim življenjepisom in dokazili o izobrazbi in praksi sprejema kadrovske socialna služba podjetja 8 dni po objavi.

1909

PLAMAS LJUBLJANA, Titova 199

razpisuje
po sklepu združenega sveta, z dne 24. febru-
arja 1972

JAVNO LICITACIJO za odprodajo:

KNJIGOTISKARSKI CILINDRIČNI AVTOMATSKI STROJ, firme »Mercedes«, format 560 x 420 mm, letnik 1957, brezhiben, izključna cena 45.000,00 din

KNJIGOTISKARSKI AVTOMATSKI STROJ, firme »Super Egerie«, format 560 x 440 mm, brezhiben, izključna cena 60.000,00 din

Ogled osnovnih sredstev vsak dan od 8.—12. ure v Plamasu Ljubljana, Titova 199 ali podrobnejše informacije po telefonu 343-461, 343-473.

Licitacija bo v torek, dne 14. marca 1972, ob 9. uri.

1898

»UNIS-ROG« tovarna opreme LJUBLJANA Savljje 89

objavlja
naslednja prosta delovna mesta

1. PROJEKTANTA za projektiranje transportnih naprav

POGOJI: strojni inženir I. ali II. stopnje z najmanj 2 letoma prakse, odslužen kadrovski rok in veselje do terenskega dela.

2. NK DELAVCE za notranji transport

POGOJI: odslužen kadrovski rok.

Osební dohodek po pravilniku. Nastop službe je mogoč takoj. Kandidati naj se zglase pisмено ali osebno v »UNIS-ROG«, Savljje 89.

1936

LIKO VRHNIKA TOVARNA VRAT BOROVNICA

ponovno razpisuje
prosto delovno mesto

ŠEFA TEHNIČNE SLUŽBE tovarne vrat BOROVNICA

POGOJI:

da ima kandidat visoko ali višjo strokovno izobrazbo lesarske smeri in 2 leti prakse, znanje tehnologije in organizacije proizvodnje in lesni stroki ter iz vodenja proizvodnje in priprave dela.

Rok prijave traja 15 dni od objave. Ponudbe sprejema in daje informacije kadrovska služba Tovarne vrat Borovnica.

1902

Razpisna komisija za imenovanje direktorja GOSTINSKEGA PODJETJA »RESTAVRACIJA« KOČEVJE

v sestavi Združenega kmetijsko gozdarskega podjetja Kočevje

razpisuje
delovno mesto

DIREKTORJA

Poleg splošnih pogojev mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

da ima višjo šolsko izobrazbo z najmanj triletno prakso na vodilnem delovnem mestu ali srednjo šolsko izobrazbo z najmanj petletno prakso na vodilnem delovnem mestu.

Prijave na razpis z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema splošni sektor ZKGP Kočevje 15 dni od objave tega razpisa.

Delovno mesto ni razpisano zaradi reelekcije.

1885

Razpisna komisija OBRTNEGA PODJETJA »KOVINOSERVIS« JESENICE, Prešernova št. 15

razpisuje
prosto delovno mesto

DIREKTORJA

Kandidat mora poleg splošnih pogojev, ki so določeni z zakonom, izpolnjevati naslednje pogoje: visoka ali višja izobrazba strojne ali sorodne stroke z najmanj triletno prakso na vodilnem mestu, srednja izobrazba strojne ali sorodne stroke s šestletno prakso na vodilnem delovnem mestu, biti mora organizacijsko in gospodarsko sposoben za vodenje podjetja ter splošno in družbeno-politično razgledan.

Stanovanja ni.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev, sprejema razpisna komisija do 25. 3. 1972.

1896

»IGO« LJUBLJANA Trnovski pristan 8

Odbor za kadrovska vprašanja podjetja »IGO«
Ljubljana, Trnovski pristan 8

razglašja
prosta delovna mesta:

1. SALDAKONTI — dve prosti delovni mesti
2. MATERIALNEGA KNJIGOVODJO
3. TRANSPORTNE DELAVCE

Pogoji za sprejem:

pod 1.: srednja ekonomska šola, ali dveletna administrativna šola z nekaj leti prakse na delovnem mestu,
pod 2.: srednja ekonomska šola ali dveletna administrativna šola,
pod 3.: NK delavec, starost nad 18 let.

Kandidati naj svoje vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo na naslov: podjetje »IGO« Ljubljana, Trnovski pristan 8, splošni sektor. Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru. Osební dohodek po pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Za vsa delovna mesta je poizkusna doba 3 mesece. Podjetje s stanovanji ne razpolaga.

Rok razglasa velja do zasedbe delovnih mest.

1903

Odbor za odnose iz združenega dela in kadrovska vprašanja

tovarne izolacijskega materiala

»IZOLIRKA«

LJUBLJANA
Ob železnici št. 18

razpisuje

v smislu določil 23. in 33. čl. TZDR ter 155. in 156. čl. statuta podjetja, prosti vo inli delovni mesti:

1. VODJE komercialnega sektorja
Pogoj: ekonomska fakulteta II. stopnje in 8 let delovnih izkušenj
2. VODJE splošnega sektorja
Pogoj: višja šola za organizacijo dela in 8 let delovnih izkušenj

Za vodilna delovna mesta se zahtevajo organizacijske in strokovne sposobnosti ter ekonomska in družbena razgledanost. Poskusno delo traja tri mesece.

K sodelovanju
vabimo

EKONOMISTE

za delo na področju raziskave trga, planiranja ter analiz

Pogoj: ekonomska fakulteta II. ali I. stopnje

Pismene ponudbe z opisom dosedanjega dela ter dokazili o strokovnosti in praksi sprejema Odbor za odnose iz združenega dela in kadrovska vprašanja tovarne IZOLIRKA Ljubljana, Ob železnici 18.

Rok za vložitev prijav je 15 dni po objavi razpisa.

1928

Gostinsko podjetje »Ljubljana«

vabi
k sodelovanju

— več KV natakarev-
natakaric
za enoti Triglav in Lovec
Lovec

— več točajev-točajk
za enoti Zlata ladja in
Pogoj: KV natakarev-
poskusna doba 2 mesece,
ležišča v samskem domu
na razpolago

— kuharico I. in II.
Pogoj: KV kuharica,
poskusna doba 3 mesece,
ležišča v samskem domu
na razpolago

— 2 kuhar. pomočnika
Pogoj: PKV kuhar,
poskusna doba 1 mesec,
ležišča na razpolago v
samskem domu

— več NKV delavk
za pomivalnico za enoti
Triglav in Vitež

Pogoj: poskusna do-
ba 1 mesec, na voljo le-
žišča v samskem domu

— WC čuvajko

za enoto Stari tišler
Pogoj: poskusno delo
1 mesec

— snailko

za enoto Maček

— vratarja

za poslovno enoto »Stari

tišler«

Pogoj: popolna sred-

nja šola, pasivno znanje

1 tujega jezika, starost

nad 25 let

Ponudbe sprejema kadrov-

ski referat gostinskega

podjetja »LJUBLJANA«

Ljubljana, Streliška ul. 12

do zasedbe delovnih mest.

1914

PODJETJE »FOTO SLOVENIJA« Ljubljana

Gospodstva 13

razpisuje
prosto delovno mesto

FOTOGRAFA

V postev pride kandidat,

ki je sposoben — univer-

zalen za vsa fotografska

dela.

Delo je za nedoločen čas,

nastop zaposlitve takoj ali

po dogovoru.

Poleg tega mora imeti

kandidat odslužen vojaški

rok in urejeno stanovanjsko

vprašanje.

Pismene vloge sprejema

uprava podjetja do 15.

marca 1972.

1900

SREČANJE AVSTRIJSKEGA IN ZAHODNONEMSKEGA KANCLERJA — Kancler Bruno Kreisky se je odpravil na turnejo po deželah, članicah Evropske gospodarske skupnosti, da bi proučil novo vlogo Avstrije v povečani deseterni Evropi. Prva postaja na njegovi poti je bil Bonn, kjer se je sestel in pogovarjal z zahodnonemskim kanclerjem Willyjem Brandtom (na sliki desni).

NIXON BI SKORAJDA PADEL V VODO — Ameriški predsednik se je po svojem prihodu s Kitajske napotil iz Washingtona na Florido, kjer se je hotel skupaj s povabljenici odpraviti v jahto na morje. Pri vstopanju na barko mu je spodrsnilo in bi skorajda padel v vodo.

ZAHTEVA PO »TEŽEJEM ZLATU« — Ameriški finančni minister Connolly je pozval odbor za bančništvo predstavniškega doma, naj čimprej poveča ceno zlata na 38 dolarjev za unco.

MAROKSKI KRALJ NA VOLIŠČU — Kralj Hasan II. se je na pravkar minulih maroških volitvah o spreminjenosti ustavi pojavil na volišču in oddal v skrinjico tudi svoj glas. Nova ustava precej zmanjšuje vladarjevo oblast.

UNCTAD s Kitajci

Približevanje konference UNCTAD nas sili, da analiziramo prakso v mednarodnem gospodarstvu, dejal Vratuša

BEOGRAD, 2. marca. Približevanje tretje konference UNCTAD nas sili, da vzporedno s pripravami analiziramo prakso na prizorišču mednarodnega gospodarstva in ugotovimo, kaj je treba storiti, da bi bile naše akcije na multilateralnem planu v skladu z našimi dvostranskimi akcijami, oziroma kako naj se vedemo v svoji multilateralni gospodarski politiki, da bi to bilo v prid našim dvostranskim akcijam in ciljem.

Tako je na današnji novinarski konferenci Anton Vratuša, član ZIS, označil naše neposredne naloge, ki izhajajo tudi iz limeskega dokumenta, sprejetega na nedavnem sestanku ministrov skupine IV v Lini.

Limeski dokument so sprejele razvite države z vsoto resnosti. To dokazuje dejstvo, da je OECD že oblikoval preliminarne stališča do limeskih sklepov, EGS pa že razmišlja o bolj organiziranem nastopu.

Te pozitivne pristope pa spremljajo seveda tudi negativna znamenja, ki so vidna v precej splošni zadržanosti razviti, češ da je datum tretjega UNCTAD kaj neprimerno, ker se vedno niso našli poti in načina za rešitev svetovne monetarne krize, ker je prihodnje leto pričakovati nove dejavnosti v okviru zamisli Kennedyjeve runde, saj splošna svetovna gospodarska nestabilnost ni v spodbudo bolj intenzivne

ga uveljavljanja obveznosti o transferu enega odstotka nacionalnega dohodka razviti v prid nerazviti, ker se ni pojasnil vsi problemi v zvezi s shemo splošnega preferenciala itd. Vsi ti ugovori niso umestni, toda prav tako ne bomo idealni in si je zato tudi v danih neugodnih razmerah treba prizadevati najti rešitve — kolikor je to pač uresničljivo.

Novi dejavnik v vsem tem je to, da bo tokrat Kitajska prvič polnopravno sodelovala. Je pa neznanica, kolikšna bo njena dejavnost na konferenci UNCTAD in v kateri smeri se bo razvijala. Vendar pa že njena navzočnost in tudi njena siceršnja doseganja angažiranost v doseganju tehničnih in druge pomoči državam v razvoju utegne siliti zahodnoevropske socialistične države, da povečajo svoje zanimanje, zlasti pa svojo konkretno vključnost v reševanje svetovne razvojne problematike.

Akcija Jugoslavije teče po več tlinah. Posvetujemo se ni s delovni in na vladni ravni s predstavnikom Vzhoda, Zahoda, Kitajske in nevroščnih. Naše priprave upoštevajo več vidikov: splošno politični, saj bo tretji UNCTAD svojevrsna svetovna gospodarska konferenca, priložnost, da v praksi uresničujemo načela politike in program razvoja deklaracije, sprejete v Lusak (naši dosedanjí uspehi v tem so že delni in hudo sporadični), priložnost, da rešujemo lastne gospodarske probleme v okviru UNCTAD — seveda kolikor se bo posrečilo prebricati naše gospodarske organizacije, da uvidijo koristnost vsega tega in podpro vso lovanje. Gre torej za kombinirano jugoslovansko delovanje. Gre torej za kombinirano delovanje.

nirane akcije, z željo, da razprave o največjih gospodarskih svetovnih problemih s vsemi omenjenimi svetovnimi skupini imenovalec interesov in s tem olajšajo sporazumevanje in doseg konkretnih rezultatov v Santiagu de Chile. Anton Vratuša je govoril novinarjem tudi bolj nadrobno o posameznih trenutkih in trajnejših težavah v zvezi s to kompleksno problematiko, vendar ga to ni pripeljalo do pesimističnih predvidevanj. Zlasti pa je ob koncu poudaril, da so priprave za tretji UNCTAD same ena izmed etap razvoja, za nas pa tudi priložnost, da storimo odločnejše korake naprej; priložnost, da se jugoslovansko gospodarstvo boljše organizira v interesu lastnega razvoja, povezanja in vključevanja v svetovno gospodarstvo, s tem pa hkrati krepi našo gospodarsko in politično neodvisnost in varnost.

Maroška ustava potrjena

RABAT, 2. marca (AP, AFP). — Včeraj je bil v Maroku referendum o novi ustavi, na podlagi katere bodo razpisali parlamentarne volitve. Zanj je glasovalo 98,75 odstotka od 4.863.995 vpisanih volivcev, od katerih se jih je referendumu udeležilo 4.490.654; za novo ustavo jih je glasovalo 4.434.869, proti pa samo 55.785.

Dve glavni opozicijski stranki — levičarska nacionalna zveza ljudskih sil in narodna stranka Istiklal — sta pred referendumom pozvali svoje pristaje, naj se ga ne udeležijo, ker »sedanje krize v Maroku ni mogoče zredčitvati na problem ustavne reforme«.

Zadnje vesti

Nesreča našega letala

Vojni pilot zašel v Bolgarijo in doživel hujsko letalsko nesrečo

SOFIJA, 2. marca. — Kot poročata Tanjug, je včeraj okrog 14.30 po našem času zašlo letalo jugoslovanskega vojnega letalstva na ozemlju Bolgarije in doživel pri vasi Jamne v bližini mesta Etropole nesrečo, v kateri je bil hudo ranjen pilot Bojko Milid. Takoj so ga prepeljali v etropskoletno bolnišnico. Ne ve se natančno, kako je prišlo do nesreče. Danes popoldne je v Sofiji prispela posebna komisija vojnega letalstva SFRJ, ki je odšla na mesto nesreče. Po zadnjih vestih iz bolnišnice, se stanje pilota Milida zboljšuje in njegovo življenje ni v nevarnosti. Bolgarski veleposlanik je danes v Beogradu obiskal namestnika državnega sekretarja za zunanje zadeve Jakšo Petriča in ga obvestil o nesreči.

Sprejem pri Titu

BRIONI, 2. marca (Tanjug). — Predsednik Tito je danes sprejel na Brionih predsednika zvezne skupščine Miljka Todorovića, ki bo v kratkem na čelu naše parlamentarne delegacije obiskal Indijo.

Obisk iz Indije

BEOGRAD, 2. marca (Tanjug). — Nocoj je prispel v Beograd namestnik indijskega zunanjevegovinskega ministra Georgeja, ki vodi indijsko delegacijo v okviru mešanega komiteja za gospodarsko sodelovanje.

Prelet letal

BEJRUT, 2. marca (Reu. t.). — Palestinski predstavnik je sporočil, da so izraelska letala preletela Libanon in Sirijo tja do Latakije.

Vesna Vulović doma

Uradno sporočilo o stvaridesnem zdravju bodo objavili danes

BEOGRAD, 2. marca (Tanjug). — Stevardesa Vesna Vulović, ki je edina preživela nesrečo Jatovega letala 26. januarja nad ČSSR, je nocoj s posebnim letalom letalstva pristala na surdinskem letališču. Iz letala so jo takoj prenesli v rešilni voz in odpravili v bolnišnico »Dragiša Mišović« na letališču je Vesno pričakal veleposlanik ČSSR Jozef Nalepka s člani ambasade. V bolnišnici so novinarjem izjavili, da bodo prvo uradno sporočilo o Vesninem zdravju objavili jutri. Pred odhodom je Vesna v Pragi na TV izjavila, da je vesela svoje vrnitve, da pa ji je žal ločitve s krajem, kjer je bila drugič rojena. Iz Prage je z Vesno odpotoval tudi češki zdravnik dr. Fusek.

Ciprsko ljudstvo nemirno

Danes pripravljajo velike demonstracije v podporo Makariosu

NIKOSIJA, 2. marca (Tanjug). — Vest o tem, da je štiriclanški sinod ciprske pravoslavne cerkve zahteval, da nadškof Makarios odstopi s položaja predsednika republike, je izpuzala veliko vznemirjenosti med ciprskim ljudstvom. Iz mesteca Pafos sporočajo, da je prebivalstvo obkolilo škofsko stavbo in zahtevalo odstop škofa, ki je po polodne povabilo na razgovor o kreditno monetarni politiki, ki jo je dr. Perišin vodil kot guverner Narodne banke Jugoslavije. Pojasnil je tudi svoje mnenje o novi delitvi emisije na republike in pokrajine. »V svetu guvernerjev bo treba strokovno odločiti in se orestiti političnih vplivov«, je osebno prepričan dr. Perišin.

Waldheim na Dunaju

DUNAJ, 2. marca (Tanjug). — Generalni sekretar OZN dr. Kurt Waldheim je prisel na dvodnevni obisk na Dunaj. Sestel se bo s predsednikom Jonassom, kanclerjem Kreiskim in drugimi osebno.

Sporazum v Moskvi

MOSKVA, 2. marca (TASS). — V Moskvi so danes podpisali sporazum o gospodarskem in tehničnem sodelovanju med SZ in Bangla dešom. SZ bo dala tudi hitro pomoč za obnovo važnih gospodarskih vej.

Študentski nemiri

MADRID, 2. marca (UPI). — Nekaj študentov je bilo ranjenih, ko je policija z o. rožjem razgnala sestanek na madridski univerzi. Včeraj pa je španska policija po študentski stavki zaprla 30 študentov.

Dopisniki obiskali Kumrovec

Tuji novinarji ugotovili, da je bilo pisanje »Aurore« izmišljeno

KUMROVEC, 2. marca (Tanjug). — »Pisanje časopisa Aurore ne odgovarja resnici. Niti sledu ni o kakšnem poškodovanju kipa maršala Tita ali o skrunjenju njegove rojstne hiše.« To so po večurnem obisku v Kumrovcu izjavili dopisniki francoske agencije AFP Serge Romensky, dopisnik lista »Mondex« Pavle Janković ter dopisniki agencij UPI in MENA, Pavle Švabič in Farid Kamil. Tuji novinarji so tudi pregledali knjigo vpisov v muzeju, v kateri so zapisani vsi obiskovalci. Imena novinarja, ki je napisal članek v »Aurore«, v knjigi ni bilo. Tuji dopisniki so se v Kumrovcu pogovarjali tudi z ogroženimi prebivalci in uradnimi predstavniki.

Perišin prišel v Ljubljano

Predsednik IS Hrvatske se je odzval povabilu društva ekonomistov

LJUBLJANA, 2. marca. — »Nisem prišel v Ljubljano, da bi govoril o novi hrvatski politiki«, je rekel predsednik izvršnega sveta Hrvatske dr. Ivo Perišin, ko je med poslušalci opazil člane slovenskega izvršnega sveta, uslužbenca izvršnega sveta in njegovih sekretariatu, zbornice in bank. Društvo ekonomistov Slovenije ga je popoldne povabilo na razgovor o kreditno monetarni politiki, ki jo je dr. Perišin vodil kot guverner Narodne banke Jugoslavije. Pojasnil je tudi svoje mnenje o novi delitvi emisije na republike in pokrajine. »V svetu guvernerjev bo treba strokovno odločiti in se orestiti političnih vplivov«, je osebno prepričan dr. Perišin.

Festival filma

BEOGRAD, 2. marca (Tanjug). — Podpredsednik SR Srbije Bakočević je nocoj odprl v domu sindikatov 19. festival jugoslovanskega dokumentarnega in kratkometražnega filma, na katerem bodo do 8. marca prikazali 59 filmov.

Dželud pri Breznjevu

MOSKVA, 2. marca (TASS). — Generalni sekretar CK KP SZ Leonid Brežnev je danes sprejel člana libijskega revolucionarnega sveta Abdela Salama Dželuda in z njim govoril o stikih med SZ in Libijo.

Malfatti odstopa

BRUSELJ, 2. marca (AP). — Predsednik komisije EGS Franco Maria Malfatti je danes uradno sporočil, da bo maja odstopil s svojega položaja, da bi sodeloval v parlamentarnih volitvah v Italiji.

Telegrami

TITOVA ČESTITKA — BEOGRAD. Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal marošemu kralju Hasanu II. brzojavno čestitko od dnevu neodvisnosti kraljevine Maroka.

SUNAY SPREJEL BEGIČA — ANKARA. Predsednik turške republike Cevdet Sunay je sprejel jugoslovanskega veleposlanika v Ankari Muhidina Begića, ki je turškemu predsedniku izročil poslanico predsednika SFRJ Josipa Broza Tita.

KONCAN OBISK — BUENOS AIRES. Argentinski predsednik Alejandro Lanusse se je po sedemdnevnom obisku v Venezueli v Kolumbiji vrnil v Buenos Aires. V Caracasu sta Lanusse in venezuelski predsednik Caldera podpisala skupno deklaracijo o političnem, trgovinskem in tehničnem sodelovanju med državama.

HNOUPEK SPET DOMA — MOSKVA. Češkoslovaški zunanji minister Bohuslav Hnousek, ki se je na povabilo sovjetske vlade od 27. februarja mudil na obisku v Sovjetski zvezi, se je včeraj vrnil v Prago.

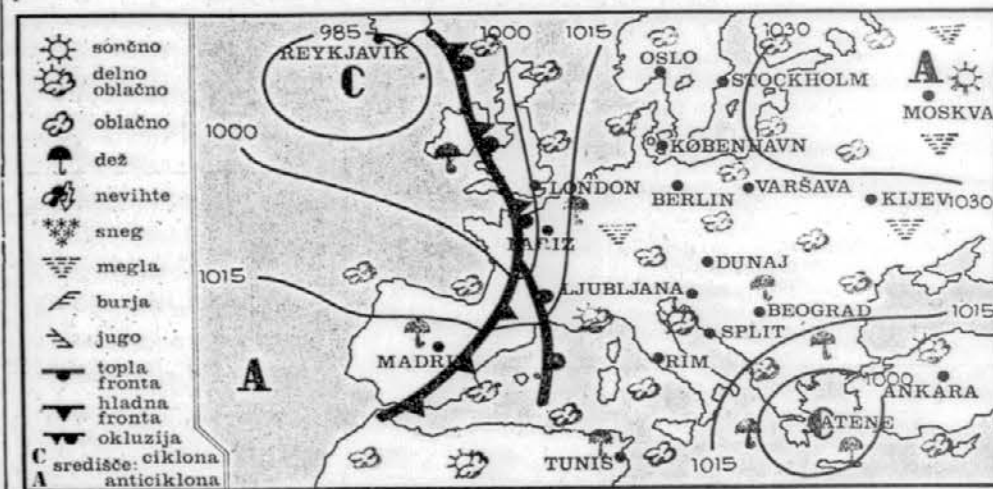
MARSHALL GREEN NA TAIVANU — TAIPEJ. Pomočnik ameriškega državnega sekretarja Marshall Green je včeraj prispel v Taipei, da bi v Gangkajsko vlado seznanil z rezultati Nixonovega obiska v Pekingju. Pravijo pa, da Gangkajska samega ne misli obiskati. Green na letališču ni hotel odgovorjati na vprašanja novinarjev.

LIPKOWSKI NA MALTI — LA VALLETTA. Namestnik francoskega zunanjega ministra Jean de Lipkowski je prispel na Malti, kjer se bo s premijerom Domnom Min tofom pogovarjal o zboljšanju gospodarskega, kulturnega in tehnološkega sodelovanja med Francijo in Malto.

JAKUBOVSKI ČASTNI OBČAN — VARŠAVA. Vrhovnega poveljnika združenih sil držav varšavskega pakta sovjetskega maršala Ivana Jakubovskega, ki je že več dni na obisku na Poljskem, so na slovesni seji vojvodskega in ljudskega odbora Opole (Sionski) razglasili za častnega občana.

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 3. marec 1972 ob 7. uri

Vreme in temperatura 2. marca 1972

kraj	vreme ob 7. uri	stopinj	vreme ob 13. uri	stopinj
Ljubljana	oblačno	4	deležje	7
Planica	oblačno	-1	poloblačno	6
Brnik	oblačno	-2	oblačno	8
Kranj	poloblačno	-10	poloblačno	-8
Maribor	oblačno	4	oblačno	6
Sl. Gradec	oblačno	2	oblačno	6
Celje	oblačno	3	oblačno	7
Novo mesto	oblačno	4	deležje	8
Koper	poloblačno	7	oblačno	11
Roka	oblačno	8	oblačno	12
Pula	oblačno	7	oblačno	12
Hvar	deležje	9	oblačno	13
Dubrovnik	sončno	8	deležje	7
Zagreb	oblačno	6	deležje	7
Beograd	oblačno	4	oblačno	10
Sarajevo	poloblačno	-1	oblačno	10
Tilgrad	poloblačno	7	oblačno	14
Skopje	oblačno	7	oblačno	11
Celovec	oblačno	1	poloblačno	7
Gradec	oblačno	2	oblačno	8
Dunaj	oblačno	6	deležje	7
Beneške	jasno	4	sončno	12
Milano	poloblačno	4	poloblačno	12
Genova	jasno	1	poloblačno	5
München	oblačno	1	sončno	6
Zürich	oblačno	3	oblačno	15
Šim	jasno	8	jasno	8
Pariz	oblačno	2	oblačno	3
Berlin	oblačno	2	oblačno	-2
Stockholm	oblačno	-3	oblačno	-1
Moskva	oblačno	-3	sneg	-1

Napoved

SLOVENIJA: Spremenljivo do pretežno oblačno, vmes le ponekod močne manjše padavine. Najnižje nočne temperature od 0 do 5, najvišje dnevne okoli 8, na Primorskem do 12 stopinj.

IZGLEDI ZA SOBOTO: Postopno poslabšanje vremena brez večjih ohladitev.

JUGOSLAVIJA: Spremenljivo do pretežno oblačno, v zahodnih krajih so tu in tam še možne rahle padavine.

VREMENSKA SLIKA: Atlantski frontalni valovi se usmerjajo nad zahodno Evropo. Greben skandinavskega pritiska pa sega vse do Alp. Višinsko jedro hladnega zraka se zadržuje nad Balkanom in povzroča manjša krajevna poslabšanja vremena.

120 podlage, zmrazjen čitica obratuje, cesta prevozna. Pohorska vzpenjača: 1 megleno, 40 cm, vlečnica Bellevue in Bolnica obratuje. Dom na Komni: 3 dno oblačno, 180 cm, tovor čitica obratuje, po prehodu. Bled: 3 jasno, snežne krpice čitica na Siroku ne obratuje. Vlečnica Zlatnik: 4 jasno, 60 cm, vlečnice obratuje. Loška koča na Starem vrhu: 0 oblačno, 4 cm — zmrazjen, čitice obratuje do srednj postaje možno smitjanje.

SOBOTNA PRILOGA
NJENA USODA JE USODA PROIZVAJALKE
Družbeni položaj žensk v Jugoslaviji
* Marjan Kunec
OPUSCEN »POŠTNI NABIRALNIK«
SR Hrvatska
* Dušan Dolinar
RICHARD NIXON
Portret tedna
* Bogdan Pogačnik
NOVA SRBSKA KULTURNI POLITIKA
Svarno in načrtno
* POMEMBOST DRUŽBENE MORALE
Pravosodje danes in jutri
* Drago Kralj
TEGOBE NABOLJ SAMOSVOJE SLOVENSKE KRAJINE
Belokranjski zapisnik

Vlado Vodopivec
ZANIMIV PRIMER POLITIČNE PORNOGRAFIJE
Prejeli smo
* IGLA IN KIRURSKI NOŽ
Izkušnje kitajskih zdravnikov

ZA KONEC TEDNA

Občanov barometer

Vino za kruh

J. Vidmar uslužbenec, vinogradnik in občinski odbornik v N. mestu

Hlad, ki je vel za debelih zidov zidanice, sva preganjala z odličnim semskim belim vinom, ki ga je gostitelj, Jože Vidmar iz Semiča, pridno točil iz velikega soda. Vseeno pa se nisva pogovarjala prav nič »prijano«, saj je Jože vse, kar je povedal, prej dobro premislil. Jože je vodja vzdrževanja objektov v semiški Iskrni občini in vinogradnik.

● Kaj pomeni Iskra za Semič? »Vse. V njej je zaposlenih 700 občanov, oni in ves razvoj kraja so povezani z usodo naše tovarne. Ne vem, kaj bi bilo, če ne bi imeli tovarne.«

● Je torej ves problem zaposlovanja v vašem kraju rešen? »Ne še povsem. Imamo sicer se obrat IMV, kljub temu pa si morajo nekateri občani še iskati zaposlitev v drugih krajih, kjer pa jo zelo težko dobijo. Nekateri morda zato še vedno v tujino.«

● Ljudi zaposluje tudi vinogradništvo. Mar ne? »Od zemlje in vinogradov ne moremo živeti. Lastništvo je preveč razdrobljeno in malo jih je, ki pridelajo toliko, da lahko od tega tudi živijo. Le služba v tovarni in dodatno delo v vinogradu vodi prebivalce k boljše mu kosi kruha.«

● Katero vino je značilno za vaš kraj? »Semsko belo vino je bilo dolgo najznačilnejše in najbolj cenjeno. V zadnjem času pa prevladuje zanimanje za črna vina, zato se bomo morali vinogradniki preusmeriti v pridelovanje tega.«

● Torej boste pričeli vinograde obnavljati? »Da. Jas sem zasadil sadike modre frankinje in šametine črmine na 20 arih vinograde in čez pet let bo nova trta polno rodila.«

● Koliko vina pridelate sedaj? »Povprečno 1.500 do 2.000 litrov, ko pa bodo obrodili tudi prenovljeni nasadi, bom stobil v sode okrog 1.000 litrov.«

● Ste dobili za obnovo vinogradov kaj posojila? »Koliko vas bo obnova veljala? »Investiral bom okrog 30 tisočakov. Žal, kredita ne morem dobiti, kajti tistim, ki so zaposleni, ga ne odobrijo.«

● Je za obnovo vinogradov v vašem kraju dovolj zanimanja? »Mnogo. Jasno je namreč, da se lahko v vinogradništvu uspe le z uporabo najmodernejših pripomočkov. Se laže pa bo obnavljati in obdelovati vinograde, ko bo zgrajena cesta na Semško goro, ki jo gradi naša krajevna skupnost. Za praznik dela bo še odprt.«

● Ste tudi odbornik črnolajške občinske skupščine. Kaj vas kot občinskega moške najbolj tare? »Mnogokrat smo odborniki in celotna občinska skupščina povsem nemoci. Ljudje ne morejo dobiti dela, zaposlujejo se v tujini. Zato smo mi, vendar jim ne moremo pomagati. Od nas pričakuje vsaj neko socialno trdnost, dati pa je ne moremo. Ni dovolj dela. Najtežje je v Vinici, od tam je največ zaposlenih v tujini. Upam, da bo »Novoteksa« le odprl obrat v tem kraju, v katerem bi se lahko zaposlilo okrog 400 ljudi. Vinicičanom pomeni bodoči obrat življenje, zato tretjeto, če samo pomislijo, da obnove ne bodo zgradili.«

● Kaj boste vprašali jamega delavca? »Ne pričakujem odgovora, prevečkrat sem slišal vzgore, na to vprašanje. Služi naj le v premislek. V naši občini živi okrog 5.000 borcev, kar je 33 odstotkov vsega prebivalstva. Res je, republika nam pomaga, toda polovico pomoči mora prispevati občina, ki pa je nerazvita in tako nekako — izumirajo — ker je bilo toliko njenih občanov v partizanih. Predvsem so prizadeji borci-kmetje, ki nimajo pokojnin in dobivajo mnogo manj pomoči kot njihovi tovariši v bogatejših občinah. To problematiko bi morali reševati enotno v okviru republike, ne pa po občinah, ki lahko prispevajo pač v okviru svojih zmogljivosti. Saj se partizani nismo borili za svojo občino, borili smo se za vso Jugoslavijo.«

BRANKO PODOBNIK

NE POZNATA STRAHU IN VRTOGLAVICE — Fotografija je nastala ob gradbenih delih pri regulaciji potoka Planinsčica v Trbovljah. Dela opravlja gradbeno podjetje »Zasavje« iz Trbovelj. Za montažo in vzdrževanje takšnega dvigala je potreben pogum delavcev-strojnikov. Vrtooglavi in strahu ne smeta poznati. Elegantly se sprehajata po nosilcu dvigala, ljudem spodaj, ki so ju opazovali, pa je zastajal diha. Foto: Franci Bartol

Druge cevi, da ne bo spet epidemije

Neurejena kanalizacija in slabo vodovodno omrežje — to dvoje v Logatcu »pomaga« pri epidemijah zlatenice

Neurejena kanalizacija oziroma dovajanje fekalnih in drugih odpadkov iz Logatca ter slabo vodovodno omrežje imajo velik pomen za pojavljanje in širjenje črevesnih nalezljivih bolezni, med katere sodi tudi zlatenica. Na to bo treba misliti pri bodoči urbanizaciji in gradnji naselij. Tako so med drugim poudarili na zadnji seji sveta za zdravstvo in socialno varstvo v Logatcu. Kot je znano, je prav v tej občini lani vršilo do epidemije zlatenice.

Sanitarna inspekcija je skupaj z zdravstvenimi organi sicer preprečila še večjo epidemijo, toda dokler ne bodo odstranjeni glavni viri okužbe bo epidemijo težko odpraviti. Sanitarni inšpektor Drago Erjavac je na seji odločno zahteval, da se najprej uredi primerna oskrba z zdravno pitno vodo v Logatcu.

»Najprej bi morali v Logatcu sanirati dotrajano vodovodno omrežje in s tem v zvezi vse pripadajoče objekte. Čimprej je treba izdelati projekt in zagotoviti potrebna denarna sredstva za ureditev celotnega programa. Doktor Logatec ne bo oskrbovan z zadostnimi količinami zdrave pitne vode, bomo tudi prepovedali odpreti kopalni bazen v Dolnem Logatcu. Pray bazen je z onemogočeno vodo mnogo pripomoček pri širjenju zlatenice. Urediti ali pa odpraviti je treba tržnico za prodajo živil, temeljiti posegi pa

so potrebni tudi v logaški pekarni.«

»Koliko ljudi je obbolelo za zlatenico?«

»Od junija, ko so se pojavili že številni primeri, pa do konca janskega leta je obbolelo več kot 250 ljudi. Najhuje je bilo poleti, kajti zlatenica se običajno pojavlja v slabih higienskih razmerah, ko pride zmanjkovanje zdrave pitne vode, ko ni mogoče ustrezno vzdrževati čistote, obrati sadja ali zelenjave, čistiti jedilni pribor in podobno. Lamsko epidemijo zlatenice v Logatcu lahko štejemo med tipične vodne epidemije.«

»Ali stalno spremljate kakovost pitne vode, da ne bi tudi letos prišlo do podobne ga širjenja bolezni?«

»Od upravljalca logaškega vodovoda smo že pred časom zahtevali, da nam redno pošilja bakteriološke analize vode in prav iz teh analiz je razvidno, da voda ni povsem čista. V enem letu je bilo pregledanih 53 vzorcev pitne vode in pri teh je bilo laboratorijsko ugotovljeno, da kar 24 vzorcev ne ustreza zakonskim odločbam zaradi bakterij. Vzroci so bili odvisni v zajetjih, rezervuarjih in pri izlivih na koncu vodovodnega omrežja. Ugotovili smo, da je pitna voda delno okužena že v samih zajetjih, delno pa še v netesnih ceveh. Zato bo v najkrajšem času treba del vodovodnega omrežja zamenjati, kajti druge rešitve vsaj za zdaj ni. Za leto bomo podvezli vse ukrepe, da se janski primer ne bi več ponovil, toda če ne bo zagotovljena osnova, se bomo morebitnim primere zlatenice težko izognili.«

A. PIKOVIC

Priprave rudarjev na oddih

V Zasavskih premogovnikih začeli zbirati prijave za letovanja

V zasavskih premogovnikih bodo te dni začeli sprejemati prijave za poletne dopuste, oziroma za letovanje v vseh treh lastnih počitniških domovih pa tudi v Bohinju, kjer so se dogovorili z nekim kmetom za oddajo ležišč. Če ne oskrbini dni bo oddaja družbeni standard podjetja doletel nekako kasneje, ko bo izračunal nekatere stroške in povečanje cen osnovnih življenjskih potrebščin, vendar ne bodo občutno višje, kot lani.

Odbor za družbeni standard Zasavskih premogovnikov pa bo v kratkem razpravljal tudi o predlogu osnovne organizacije sindikata oziroma njegovega odbora za letovanje, naj bi letos izmenjali letovanje velenjskih in zasavskih rudarjev. Določeno število velenjskih rudarjev bo preživel del svojega dopusta v domovih Zasavskih premogovnikov na Rabu ali v Crki Jesenicah in morda tudi na Partizanskem vrhu, njihovi zasavski vrstniki pa bi lahko letovali v Fiesli, kjer ima velenjski rudnik svoj dom od diha.

M. V.

ILIRSKA BISTRICA

Gradijo avtomatsko kegljišče

Ob novem, nedavno odprtem hotelu Turist v Ilirski Bistrici so začeli graditi sodobno avtomatsko kegljišče, ki bo prvo te vrste v bistrski občini.

B. B. TV

Največ bo izvozila Steklarna

Ugodna predvidevanja hrastniških podjetij za proizvodnjo letos

Hrastniško gospodarstvo naj bi letos po planu doseglo okrog 451 milijonov denarjev celotnega dohodka, to je za 18 odstotkov več, kot lani. Proizvodnjo povečujejo vse industrijske delovne organizacije pa tudi nekatera druga podjetja. Za tolikšen vrednostni obseg gospodarjenja bodo kolektivni porabili 249 milijonov denarjev sredstev, dohodek pa bo znašal 204 milijonov denarjev.

Pomembna postavka letošnjega gospodarjenja hrastniških podjetij je nedvomno izvoz. Njegova vrednost bo dosegla 3 milijone 147.000 dolarjev, to je 16 odstotkov več, kot lani. Med največji izvozniki bo tudi letos Steklarna, več pa bosta izvozila tudi Tovarna kemičnih izdelkov in podjetje »Sijaje«. V Hrastniku računajo tudi na manjšo število novo zaposlenih. Vseh ljudi v delovnem razmerju pa bo 4544.

M. V.

Baletni nastop v Ajdovščini

V soboto 4. marca bodo priredili solisti Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane v Ajdovščini baletni koncert.

F. H.

Živahno na zborih volivcev

Krajevne skupnosti v občini Trebnje letos za petino več denarja

Mnuli zbori občanov v občini Trebnje, ki so bili dobro obiskani, so pokazali predvsem eno značilnost. Ljudje se vse bolj zanimajo za urejanje skupnih zadev v okolju, kjer živijo. Dragega rečeno: krajevna samouprava postaja vsakdanost.

Mimo odloka o davkih, ki razen olajšav v obrtništvu ne prinaša kaj bistvenega novega, so na zborih polagali obračune o delu krajevnih skupnosti ter volili nove svetnike. Zbirnih poročil sicer še ni, podatki o delu posameznih krajevnih skupnosti pa presega priročnik in opravičuje vse izdatnejšo pomoč, ki jo občinska skupščina namenja krajevnim skupnostim.

Minulo leto je minilo v znamenju mnogih komunalnih akcij, v katerih se vasi ali območja kar kosajo, kdo bo prej napeljal vodovod ali naredil boljšo pot. Znan je primer, ko je devet gospodarjev male Radne vasi pri Trebelnem opravilo nad 6500 prostovoljnih delovnih ur, da jim je v hiše prišel voda. Še bi lahko naštevali podobne primere, ki jim je skupna želja za napredkom.

Krajevne skupnosti imajo zdaj večino za pripravljen načrt za leto. Občinska skupščina Trebnje je v svojih izhodiščih o proračunski porabi določila, da imajo skupaj z enajstimi drugimi proračunskimi porabi krajevne skupnosti prednost. Leto naj bi prejele eno petino več denarja kot lani.

M. L.

Jeza, ker ni mehanika

V črnolajški občini je že več kot 2000 motornih vozil

V vsej črnolajški občini je že nad 2.000 motornih vozil, od tega samo v Črnolajski polovica, pa vendar sta v mestu samo dva zasebna avtomobila. Ta obrt je le še na Vinici, vsi drugi kraji in njihovi prebivalci pa so prepuščeni lastni iznajdljivosti. Pomanjkanje avtomobilskih uslug je vse bolj pereča. Lastniki motornih vozil morajo na popravila pri domačih obrtnikih dolgo čakati, razen tega morajo rezervne dele prinesiti s seboj. Koliko je s tem potov in stroškov pa tudi jeze, ni treba poudarjati. Pri tem gre še za dejstvo, da večina avtomobilistov svoje vozilo uporablja za pot v službo iz okolice v mesto ali za službene vozne. Tudi pralnice avtomobilov ni. Vsakdo mora svoje vozilo čistiti, kakor ve in zna. Največkrat se to dogaja kar pred hišo, čeprav v mestu.

Vprašanje avtomobilskih storitev postaja problem tudi za Semičane, saj imajo zaposleni v tovarni Iskra in drugih manjših kolektivih tudi že 100 avtomobilov. Semičani si mehanično delavnico že urejajo. Krajevna skupnost ureja prostor in delavnico, prevzel pa jo bo zasebnik. To je izhod v silo, vendar je to še vedno boljše kot za vsako okvaro potovati čez Gorjance.

Na servise preglede vozil morajo občani vseeno v večje kraje, toda za manjše okvare, ki pa so zaradi izredno slabih cest pogoste, bi ljudje le radi imeli hitro in učinkovito pomoč doma.

R. BACER

Prazne blagajne društev

Zadnji čas so skoraj vsa društva v občini Zagorje ob Savi v hudih težavah in sicer zaradi pomanjkanja denarja. Marsikatero društvo je moralo skrajšati svoj delovni program ali pa se odločiti za večji prirediteljski in tekmovalni.

Zadrega je največja v telesnogigijenskih in športnih organizacijah oziroma društvih, kjer se izdelali kot ledarje nastopajo in tekmovali, pa so potem ugotovili, da nekatere med njimi ni so mogli izvesti, ker so imeli prazne blagajne. Upravni odbor sklada za društveno dejavnost je sicer pomagal, kolikor je pač mogel glede na razpoložljiva sredstva, pa da bo moral imeti letos na voljo znatno več sredstev, da bi lahko zadovoljil vsaj kolikor toliko redno društvo. Občinska skupščina bo letos namenila za to dejavnost okrog 250.000 dinarjev.

M. V.

ZADNJA NOVICA

VAVTA VAS

V »veseli šoli« 206 učencev

Za naslove razrednih prakov v okviru pionirskega tekmovanja »Vesela šola«, ki ga organizira »Pionirski« list, se je prijavilo 206 učencev. Vsi so pokazali solidno znanje, vendar so v vsakem razredu lahko izbrali samo najboljšega. Prvaki razredov so: Andrej Lavrič, Tine Pirh, Janez Kren, Srečko Drganc, Jure Zalokar, Zvonko Majner, Rudi Muhič, Zdravko Turk, Martin Kren, Marjan Gasperšič, Marjetka Berkopce, Jože Može in Irena Pečjak. Na lanskem občinskem prvenstvu so mladi S. D.

LITJA

Zdravljenje posledic

LITJA, 2. marca — Občinska konferenca ZK je neocel sprejela dokument o nalogah komunistov za zmanjševanje socialnih razlik. V tem trenutku gre bolj za ozdravljive posledice, dolgoročno naloga pa je odpravljanje vzrokov socialnega razlikovanja. Je dejal sekretar Ivan Godec, ki je razčlenil 26 konkretnih nalog v programu.

Konferenca ZK bo čez dva meseca obravnavala, kako so komunisti v litijski občini uresničili ali ne sprejete obveznosti.

P. BURKELJC

Vprašanja odbornikov

V Zasavju zrak grozi

Odgovor republiškega zavoda za zdravstveno varstvo občini v Trbovljah

Po predlogu je v ozračju največja dovoljena koncentracija žvepovega dioksida: trajno 0,15 miligramov na kubični meter, v sunku pa 0,50 miligramov na kubični meter. Ta standard upoštevajo tudi predpisi o stanovanjih. Tako je rešeno v odgovoru zavoda za zdravstveno varstvo SR Slovenije občinski skupščini Trbovlje.

V zvezi z vprašanjem odbornika inž. Rudija Babica o onesnaženosti ozračja v Trbovljah se je skupščina obrnila na republiški zavod za zdravstveno varstvo. Na vprašanje, ali sedanja koncentracija plinov ogroža življenje prebivalcev (ali potnikov) v neposredni okolici, so iz zavoda odgovorili, da sedanje koncentracije ne dovoljujejo trajnega bivanja, brez fizioloških reakcij tudi, na ogroženih prebivalcih. K sreči pa še ni prišlo do tega, ko bi bili neposredno ogroženi ljudje, ki bi občutljivi (astmatiki, srčni bolniki, stari ljudje).

Na vprašanje ali so bili storjeni zadovoljivi varnostni ukrepi za pravočasno saniranje, če pride do koncentracij ki so za življenje nevarne, so v republiškem zavodu za zdravstveno varstvo mnenje, da se potrebnimi ukrepi sanacije v kurirskih in tehnoloških in ob upoštevanju meteoroloških pogojev Zasavja. Potrebne meritve ozračja v Zasavju opravlja

M. L.

Za vse srednja šola

Celjsko cestno podjetje se bori za socialno enakost

Iz okvira splošnih razprav o socialnem razlikovanju zagotovo izstopa primer cestnega podjetja v Celju, kjer so se odločili, da bodo pripravili analizo o položaju otrok zaposlenih delavcev in vsem, ki nimajo možnosti, omogočiti šolanje na srednji stopnji.

Pobudo je dal direktor podjetja Stane Divjak, ki meni, da se socialne razlike pričehajo že pri otrokih. Na njegovo zahtevo, posredovano samoupravnim organom, bo kadrovska služba obiskala vse družine zaposlenih delavcev, se pogovorila s starši o usmeritvi njihovih otrok ter dobila o njih tudi mnenja učiteljev.

Težnja je, da bi cestno podjetje omogočilo vsem otrokom svojih delavcev srednjo izobrazbo (tudi tistim, ki jim je do znanja, pa jim ga starši že zaradi tradicije odvnetujejo, češ naj ostanejo kar doma), pri čemer ni bistveno, za kaj se bodo odločili.

Po mnenju S. Divjaka daje srednja stopnja dovolj solidno prago za študij, mlačno človeka v življenje in se ni bati, da bi bil ta kasnejše socialno ogrožen. To je tudi najmanj, kar podjetje lahko stori in mora storiti.

Akocija, če naj to pobudo tako imenujemo, bo trajna, uresničevati pa jo bodo pričeli ob razpisu stipendij za novo šolsko leto. Tudi na zbirki kolektivnih v posameznih enotah v prihodnjih dneh bo govora o tem.

Odlučitev cestnega podjetja je bila sicer priložnost za preprosto, da je lahko šele ob razpravi o socialnem razlikovanju.

D. HRIBAR

Drobir

● LITJA — V počastitev dneva žena bo v litijski občini vrsta plovov po solah in delovnih organizacijah. Osrednja proslava bo v sredo, (8. marca) ob 18. uri v dvorani na Stavbah. Organizator te proslave je občinska konferenca - za društveno aktivnost žena, kulturni program pa pripravljajo učenci glasbenega centra in člani dramskega kroška osnovne šole Dušan Kveder-Tomaž, ki so pod vodstvom Marije Praunsets pripravili recital Jožeta Povšeta ZA OSMI MAREC. Po ploslavi bo tudi zabava. Posebno proslavo za svoje mame pripravljajo za torek, 7. marca, ob 15. uri tudi otroci vzgojno varstvene ustanove v Litiji.

● GORENJA VAS — Volilci v Gorenji vasi se pritožujejo zaradi nizke napetosti električnega toka. Volilci Vinhar, Kre, menka in Bukovega vrha v Poljanski dolini zahtevajo nov transformator in ureditev daljnovoda Skofja Loka - Polanje. Isto zahtevajo v Javorju. Volilci v Lučini pa zahtevajo, da avtobus na relaciji Ljubljana - Lučine prihaja v Lučine, ne da bi počakal v Suhem dolu. Volilci v Skofji Loki so predlagali, da se zmanjša prispevek »Glasu« od 71.000 na 51.000 denarjev, poveča pa naj se zato prispevek za vzdrževanje spomenikov NOB od 10.000 na 30.000 denarjev. Volilci pri Svetem duhu zahtevajo, da mora Termika urediti čistilne naprave.

M. K.

● 1. marca se je v Kranju rodilo 5 deklic in 4 dečki. Najtežja deklica je tehtala 3390 gramov, najtežji deček pa 4100 gramov.

V. B.

● LITJA — V sredo so na litiskem področju začeli z malo šolo. Za novo šolsko leto 1972/73 je na sedemdesetih osnovnih šolah vpisanih 233 učencev. Malo šolo organizirajo osnovne šole in vzgojno varstvena ustanova v Litiji. Pouk bo dvakrat tedensko in bo trajal tri mesece. Malo šolo vodijo učiteljice vseh razredov in vzgojiteljice vzgojno varstvene ustanove. Deležar za malo šolo in za tistiranje bo prispevala temeljna izobraževalna skupnost Litija.

M. D.

Zasavski premog ne gre več v izvoz

V Zasavskih premogovnikih so lani nakopali 1.830.000 ton premoga - Produktivnost se povečuje iz leta v leto

Zasavski rudarji so lani nakopali 1.830.000 ton premoga. To je 50.000 ton več kot leto prej in 5 odstotkov nad proizvodnim načrtom. Vsem kupcem v premogovnikih pa kljub večji proizvodnji niso mogli ustreči. Z izvozom premoga so lani praktično prenehali, saj so ga prodali na tuji trg le 1.940 ton.

Čeprav je v jamah premogovnikov v Zasavju še malo mehanizacije, produktivnost vseeno iz leta v leto narašča. Lani se je povečala za približno 10 odstotkov. Ob zmanjšanju porabe nekaterih vrst materialov pa v zasavskih premogovnikih zaznamujemo večjo večjo proizvodno stroške, v glavnem na račun cen materialov, višji amortizaciji in tudi zaradi povečanih osebnih dohodkov.

P. BURKELJC

Huda nesreča pri Biču

TREBNJE, 2. marca — Voznik Grga Sinč, zaposlen pri Agrokombinatu Subotica, je večeraj dopoldne vozil osebni avtomobil po cesti I. reda od Zagreba proti Ljubljani. Pri vasi Bič je na nepreglednem delu ceste prehitel tovornjak. Tokrat je pripeljal nasproti tovornjak NM 70-87, ki ga je vozil Janez Fink iz Broda pri Novem mestu. Sinč je z vso silo trčil čelno v novomeški tovornjak. Pri nesreči je bil razen obeh voznikov poškodovan tudi potnik v osebni avtomobilu Andrej Ubori. Sinč in Ubori so odpeljali v ljubljansko, Finka pa v novomeško bolnišnico, vse tri s težkimi poškodbami. Na vozilih je škoda za 35.000 dinarjev.

P. R.

Prvi koraki

Mariborski sindikati so začeli akcijo za izvajanje ustanovnih amandamajev. Med zelo značilnimi je bil prvi sestanek s predstavniki dislociranih obratov, ki je razkril nadzorovanje samoupravljanja in neenakopraven položaj številnih kolektivov. V redkih primerih pa je bilo tudi prikazano, da se matična podjetja želijo samoupravno organizirati na novih osnovah in pod prti samoupravno širjenje temeljnih organizacij združenega dela. Udeleženci razprave so tudi ugotovili, da se mnoge takšne delovne organizacije ne morejo enakovredno vključiti v samoupravne odnose v občini in da so pogosto zastopane v odnose, kadar gre za njihovo razvoj. Tudi mariborska podjetja zunaj občine in v občini niso doslej prispevala k uveljavitvi samoupravnega položaja dislociranih obratov.

Dosedanje prve akcije, posvete in pogovori s predstavniki gospodarstva, so pokazali, da je še precej nejasnosti in nerazumevanja v ustanovnih amandamajev. Maribor je čutil odpor, češ da gre za atomizacijo gospodarstva, za pretirano decentralizacijo sredstev, kar naj bi ocvrlo ali celo onemogočilo izvedbo razvojnega programa, spraznilo v neugodni položaj strokovnjake in strokovne službe ali celo desetletno posamezna podjetja.

V bistvu pa je prav obratno. Nerazvit samoupravljanje je preprečevalo integracijo, skupne naložbe in programe, s tem pa tudi strokovnjake spraznilo v položaj, ko programi niso mogli razviti v tistih mejah samoupravnega združenja, ki bi bile za prenekanje programov racionalnega in načrtnega razvoja. V sindikatih menijo, najbrž upravičeno, da je nerazumevanje in odpor najbolj izrazito čutili pri vodstvenih strukturah v podjetjih. To pa opozarja na potrebo po večjem idejnem in družboslovnem znanju, saj so nerazviti samoupravni odnosi globlji teraz krize industrijske družbe, ki jo je mogoče obvladovati samo s samoupravnim organiziranjem dela in odnosov. Sindikati imajo tako pred seboj obilico nalog, pa tudi priložnost, da se utrdijo kot politična organizacija delavcev.

D. VRESNIK

KAM Z AVTOMOBILOM? — Parkiranje jeklenih konjičkov tudi Celjanom povzroča vse večje težave. Bo s podražitvijo bencina kaj bolje? Foto: S. Šrot

Ptuj: vrtina do kropa

Pred leti so pri iskanju nafte naleteli na toplo vodo — Sedaj bodo ponovno raziskali možnosti za ureditev termalnega kopališča blizu mesta

Na Turnišču pri Ptujju so pred leti poskušali najti nafto. Namesto nje pa so našli na toplo vodo. Turistični apetiti so seveda hitro vzbudili mnoge razprave, obetov pa je bilo preveč. Lendavski podjetje Nafta je, kljub ugodnim prognozam, ob koncu sporočilo, da se usposobitev vrtnine ni posrečila.

To je vzpodbudilo občinskega odbornika dr. Toneta Florjančiča, da skupščini na-

Proslava dneva žensk na Koroškem

V vseh krajih na Koroškem se že pripravljajo na praznovanje dneva žensk. V Radljah bo proslava v torek, 7. marca, zvečer v dvorani kina, nastopili pa bodo godba na pihala z Mute, radeljski moški pevski zbor in učenci osnovne šole. Istega večera bodo slovesnosti tudi v Vuzenici, Dravogradu, na Ravni in v drugih krajih. V Dravogradu bodo proslavo ob mednarodnem dnevu žensk pripravili mladinci iz tekstilne tovarne in člani dravogradskega mestnega akta.

Slovesnosti bodo tudi v vseh delovnih organizacijah, kjer so zaposlene ženske. I. P.

slavi vprašanje, kako je z graditvijo termalnega kopališča v Ptujju?

V odgovoru, ki ga je podpisal Franjo Rebernak, predsednik občinske skupščine, je zapisano, da kljub neuspehu ob poskusu na Turnišču, niso opustili zamisli o gradnji termalnega kopališča. V Ptujju so imeli občutek, da lendavska Nafta ni preveč zainteresirana za termalno vodo, zato se je občina povezala z ljubljanskim geološkim zavodom, ki je potrdil domnevo, da so v širši okolici Ptujja plati na termalno vodo v globini 820–1000 metrov. Seveda bi bilo treba domnevo preveriti s poskusnim črpanjem. Geološki zavod je tudi pripravil načrti za izvedbo termalnega kopališča.

Slovesnosti bodo tudi v vseh delovnih organizacijah, kjer so zaposlene ženske. I. P.

ziskovalno nalogo »Hidrogeloške raziskave termalne vode v Ptujju in priča-

Otrok skočil pred motor

MARIBOR, 2. marca — Včeraj popoldne se je pripetila v Zgornjem Dupleku huda prometna nesreča. Ivan Bratovčak je vozil motorno kolo skozi naselje. Pri hiši št. 62 je prehitel skupino pešcev. Takrat pa je iz skupine nenadoma skočil pred motor 8-letni Borut Kaloh. Motorist je trčil vanj in ga zbil po cesti. Deček se je pri neresi hudo ranil. M. S.

D. UTENKAR

Baletni nastop v Ajdovščini

V soboto 4. marca bodo priredili solisti Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane v Ajdovščini baletni koncert. F. H.

vali je, da bodo z občinskimi deležem že do konca letošnjega leta delo na novi vrtni konali.

Po predračunu bi vrtna do globine 1000 metrov veljala približno milijon in pol dinarjev. Komisija občinske skupščine je določila tudi novo lokacijo na Zg. Bregu, odločitve pa pojasnjuje, da v tem predelu ni nobenih ovir za razvoj kopališča.

Investitor pri raziskavi ob občinski skupščini, ki namreč v primeru uspeha prigniti h gradnji tako močno gospodarsko organizacijo v Ptujju ali izven občine.

D. UTENKAR

Devalvacija znanja

V ptujski tovarni avtomobilov je bil še pred kratkim direktor Stefan Požlep. Mandat mu je potekel, na novi razpis pa se je tudi javil sam on. Zaupnice ni dobil in prišlo je do dogovora, o katerih smo že pisali. Direktor je sprožil delovni spor, ki ga je občinsko sodišče razsodilo v njegovo korist. Zdaj se je pritožilo podjetje. Trenutna in edina naloga diplomirane inženirja je — prebiranje časopisov. V ptujski občini istočasno beležijo občutno pomanjkanje strokovnjakov. D. UTENKAR

Popravek

V naslov besedila »Ženska platna v Sošanju«, ki smo ga objavili v sredo 1. marca, se je vrnila neujuma pomota. Kot je videti iz besedila, gre za Slovenj Gradec in ne za Sošanje. Bralecem in prirediteljem razstave se opravičujemo.

I. BURNIK

Pomenek

Dekliška oblast

Mladinski aktiv v celjski tovarni Toper vodi predsedstvo, v katerem je sedem deklet — Pogovor z Marjano

Dvajsetletna Marjana Zavski je tajnica mladinskega aktiv v celjski tovarni »Toper«, glava mladih v tovarni. Po dolgem času so namreč mladi v tovarni staknili glave, se odločili za kolektivno 8-člansko predsedstvo in si zastavili program. Srečanje z Marjano, ki po končani srednji šoli že dve leti dela v razvojnem oddelku, zatorej ni moglo biti nekaterih zadev mladih v Topru.

● Kaj vas je pripravilo, da ste se osredili na problem mladih v tovarni?

»Predvsem dejstvo, da več kot 200 mladih članov kolektivna ni bilo že dle časa in kje organiziranih. Pa smo ustanovili iniciativni odbor, ki se je letos prelevil v predsedstvo. Dokazati želimo aktivnost.«

● Pa menda ne s sestanki?

»To pa ne! Mlade v tovarni, večinoma so to dekleta, smo v obliki ankete povprašali, česa si najbolj želijo. Odgovori so bili osnova našemu programu: ekskurzije, športna aktivnost, prostovolje na akcije. V pol leta bomo dvakrat potovali na izlet, povezan s strokovnim ogledom, vključili se bomo v štiri oblike športne dejavnosti, v narčtu imamo pomenilansko ureditve okolice tovarne in na-

sadov, kjer se v odmorih za držujemo, cilj pa je tudi mladinski klub v okviru tovarne. Ne nameravamo samo plesati, če pa bo ob tem namstvo se na kak koristen pogovor in če bo večina pri volji za ploščo prijete glasbe, toliko lepše. Tudi brez formalnih stankov se mladi lahko marsikaj koristnega pomenijo. Formalni sestanki ubijajo sprostost.«

● V predsedstvu ste same ženske, kako to?

»Ženske smo v kolektivu v večini in ker smo vzele pobudo za mladinsko delo v svoje roke, bomo tudi pred vsaki dokazale, kaj je v skupno voljo moč napraviti.«

● O zabavi in plesu pa nista nič rekla.

»Kam za božjo voljo pa naj hodimo na ples? Kot Ce-

O „žepu“ občine

Razprave o osnutku letošnjega občinskega proračuna v Celju — Katere postavke najbolj »sušijo« blagajno

Čeprav so občinski odborniki o osnutku letošnjega proračuna občine Celje spregovorili že dvakrat: prvič v okviru kluba odbornikov, minuli teden pa tudi na seji obeh zborov občinske skupščine, bodo letošnji proračun še pretehtavali.

O njem bo beseda na zborih občanov, pa na zboru delegatov krajevnih skupnosti in slednjič — v drugi polovici marca — še na seji skupščine. Sprčo virov, ki bodo med letom na voljo, je skupni občinski proračun (brez solstva) zastavljen v višini 49.435.000 dinarjev.

Omenimo šest glavnih postavk, ki najbolj »sušijo« občinsko blagajno. Tako je za delo državnih organov predvideno 10.900.300 din, za komunalno dejavnost 9.230.000 dinarjev, za socialno varstvo 7.418.000 din, negospodarske investicije 6.880.000 din, za kulturno prosvetno dejavnost 5.775.000 din, za krajevne skupnosti 1.900.000 din itd. Sami na teh 6 postavk odpadne več kot za 41.000.000 dinarjev izdatkov.

Komunalni proračun naj bi letos povečali za polovico v primerjavi z izdatki v te namene v lanskem letu. Tudi za to področje je pripravljen osnutek — seznam del in komunalnega vzdrževanja. Za graditve in popravilo mostov naj bi dali iz proračuna 3.780.000 dinarjev, za zavod za požarno varnost 1.000.000 din, za javno razsvetljavo 600.000 din, za razširitev mestnega kopališča 720.000 din, za javno snago 800.000 din, ur. banistično načrtovanje 600. tisoč din itd.

Mimo tega se bo za komunalno urejanje v mestu in okolici zbralo še nekaj sredstev v občinskem cestnem skladu (6.444.000 dinarjev) ter v skladu prispevka za uporabo mestnega zemljišča (4.897.000 din — skupaj s prenesenimi sredstvi iz preteklega leta in 500.000 dinarji kredita).

Med drugim je iz teh sredstev predvidena ureditev križišča Mariborska—Dečkova—Bežigradska, nadalje sofinanciranje magistrale vzhod, za rekonstrukcijo celjskih ulic itd. Denar cestnega sklada občine bo predvsem porabljen za graditve mostov na cestah IV. reda, za sofinanciranje pri asfaltiranju cest III. in IV. reda ter za vzdrževanje cest IV. reda in magistralnih cest v Celju. F. K.

ILIRSKA BISTRICA

Gradijo avtomatsko kegljišče

Ob novem, nedavno odprtem hotelu Turist v Ilirski Bistrici so začeli graditi sodobno avtomatsko kegljišče, ki bo prvo te vrste v bistrski občini. TV

Injekcija omrežju ptt?

Maribor: spremeniti odnos družbe do te pomembne službe

MARIBOR, 2. marca — V današnji razpravi na ekonomskem centru Maribor, je podkomisija za promet severovzhodne Slovenije razpravljala o perspektivah razvoja ptt na tem območju. Direktor podjetja ptt Maribor Martin Prevornik je poudaril, da bo treba spremeniti odnos družbe do ptt in omogočiti, da bo dobila pravično družbeno nalogo. Zlasti je opozoril na to, da bi morala družba pomagati pri financiranju krajevnega telefonskega omrežja.

Udeleženci so podprli njegova izvajanja in menili, da bi morali poiskati dodatne vire za financiranje ptt v sredstvih poštne hranilne službe, v skladih za negospodarske investicije v prispevku za uporabo mestnega zemljišča in drugod. Slišali smo tudi mnenja, da bi morala omrežje ptt financirati enako kot naprave za elektriko, plinarno in druge komunalne potrebe. M. K.

Enotna cestna „glava“?

Razprava o regionalni skupnosti za ceste v severovzhodni Sloveniji

MARIBOR, 2. marca — Člani podkomisije za promet severovzhodne Slovenije so danes razpravljali o ustanovitvi regionalne skupnosti za ceste. Mnenja v posameznih občinah so glede tega dokaj različna. Prevladalo pa je stališče, da bi morali imeti nek organ, ki bi usklajeval potrebe v tej regiji, programiral razna dela in vodil določeno skupno politiko do republiške skupnosti za ceste.

Dogovorili so se, da se bodo v obliki anketnih vprašanj obrnili na posamezne občinske skupščine in jih vprašali za mnenje glede ustanovitve regionalne skupnosti za ceste.

Takšna regionalna skupnost bi imela samo tiste pravice, za katere bi se posamezne občine dogovorile in v ta namen izločile tudi del denarja. M. K.

Laško za svojo šolo

Referendum o samopriplevku bo 12. marca na širšem območju

LAŠKO, 2. marca — Na pobudo celjskega višjega akta društva novinarjev Slovenije so se predstavniki gospodarskega in družbenopolitičnega življenja občine Laško danes pogovarjali z novinarji o trenutnem položaju, pa tudi o razvojnem programu te občine. Največ pozornosti so posvetili gospodarstvenim nekele-rih večjih delovnih organizacij ter pri tem ugotovili razmeroma ugodne rezultate. Predsednik skupščine občine Laško je novinarjem seznanil tudi z rezultati nedavnega referenduma na območju Laškega. Kot so sporočili, bo 12. marca referendum, na katerem se bodo občani izrekli o svoji sodeležnosti pri financiranju graditve šole v Laškem in graditve nekaterih krajevnih cest. I. B.

Kratek stik

Turistična zveza Maribor: delo krajevnih društev ni več dovolj povezano

MARIBOR, 2. marca. Na današnji seji upravnega odbora mariborske turistične zveze so razpravljali o potrebnih kadrih za delo v organizaciji. Sprejeli so sicer idealen osnutek delovnih mest, hkrati pa ugotovili, da bodo dejanske nastavitve slej ko prej odvisne od denarja iz sklada za razvoj turizma.

Zanimivo so bile v razpravi zlasti izrečene misli o kriterijih turistične organizacije, saj dela upravnega odbora turistične zveze Jugoslavije ni več čutili. Delo organizacij, zlasti društev, v posameznih krajih, je napovedano.

V razpravi so menili, da bo treba dejavnost zveze povežati z društvami, ki naj bi prevzele zaščito dela. V turistični organizaciji pa bo treba tudi višje organe graditi iz društev, razvzgojiti in se končno razmejiti od dejavnosti, ki so komercialne in podjetniške. Dosegli se je v organizaciji močno prepleta podjetništvo z društvom delovnega, najpogostejše v škodo društev, kjer bi morala biti zveza bolj navzoča z usmerjevalnim delom. D. V.

Zgledi

Sto dreves

Vsaka pobuda za bolj zdravo okolico, se posebej očaravajo kot je Celje, je hvalje vredna. Tako so na primer občani v krajevni skupnosti Aljažev hrib na lastno pobudo poskrbeli za posaditev 100 dreves na golem hribu nad tovarno »Toper«. Sami so izkopali jame, pomagali vrtarjem pri saditvi dreves, mlado dreve pa je posadila občina iz sredstev namenjenih za ozelenitev mestnih območij.

Če bo to pomlad še v kateri krajevni skupnosti prišlo do takšne pobude, nita denar za potrebne sadike. Naravnost pabljava ponudba! F. K.

MARJANA ZAVSKI

Drobir

● LENART — Za v. d. kmetijskega inšpektorja občine Lenart so imenovali Ivanko Polegek. Dosedanji inšpektor inš. Tone Šebart je prevzel novo dolžnost kot vodja priprav za splošni ljudski odpor. J. J.

● SLOVENJ GRADEC — Na povabilo kluba OZN in šolske skupnosti ekonomskega šolskega centra je Bogdan Pogačnik, asistnt Dola in RTV, pripravil zelo zanimivo in pestro predavanje o Japoniji in gostovanju Slovenskega okteta v tej daljni deželi. T. T.

● V minulih osmih dneh se je na ginekološko porodniškim oddelku splošne bolnišnice v Slovenjem Gradcu rodilo 17 dekle in 16 dečkov.

Umrlj pa so: Jožef Kordež iz Spodnjega Javorja, Franc Ravljan iz Črne na Koroškem, Jožeta Fajš iz Javnlka pri Kapli, Franc Turčnik iz Sentprimozha na Pohorju in Ivan Breznec iz Poljanca.

Na občinski skupščini so izdali in podaljšali 14 potnih dovoljenj, 16 osebnih izkaznic ter 9 dovoljenj za gibanje v obmejnem pasu. Izpitni komisiji za polaganje šoferskih izpitov se je prijavilo 46 kandidotov, izpit je uspešno opravilo 11 kandidotov, ni ga opravilo 21, medtem ko jih bo 14 opravljalo praktični del izpita še enkrat. F. J.

● PTUJ — Mihaela Gobca, pravnik iz Ptujja, je občinska skupščina imenovala za novega direktorja radiodifuznega zavoda »Radio Ptuj«. Novi direktor je bil ob ustanovitvi lokalne radijske postaje eden prvih strokovnih sodelavcev. D. U.

● RADLJE OB DRAVI — Lokalna radijska postaja oddaja zdaj štirikrat tedensko. Pred kratkim so v spored uvrstili še sobotno oddajo, ki jo posvečajo kulturnim dogajanjem v Dravski dolini ter v njej predstavljajo delo dramskih, pevskih, recitatorskih, likovnih in drugih skupin ter posameznikov. I. P.

● LOVRENC NA POHORJU — Pred tedni je bil prav preplah, ko je zmanjkalo vode iz lovrenskega vodovoda. Toda odgovornim delavcem je uspelo tudi sredi zime odkriti nastale napake in tako je za sedaj voda do volji. Pomanjkljivosti so bile kar na štirih mestih in tako so bili že pred tem, da bi morali vodo z avtocestarnimi dovodi iz 30 kilometrov oddaljenega Maribora. I. P.

● MURSKA SOBOTA: V razstavnem paviljonu arhitekta Novaka, bodo v soboto, 4. marca odprli likovno razstavo skupine TVAN, ki jo sestavlja šest študentov četrtega letnika Akademije za likovno umetnost v Ljubljani. Za razstavo, ki bo odprta štirnajst dni in jo s pomočjo soboške delavske univerze organizirajo mladi umetniki na lastno pobudo, je precej zanimanja. B. Č.

● VELIKA POLANA — Polanski možje so ustanovili oktet. Pri nastop bo namenjen ženskam za njihov praznik.

● ZIZKI — Vas ima nad osem sto prebivalcev in doslej niso imeli gostilne. Te dni pa bodo dobili sodobno urejeno gostišče.

● LAKOS — Gasilci in ostali vaščani so se dogovorili, da bodo zgradili vaško-gasilski dom.

● LENDAVA — V Lendavi se pripravljajo na graditve nove pošte. Graditev poslopja in montaža bo stala nad štiri milijone. Občina bo dala milijon, tri milijone pa PTT. S. S.

Amaterski film o »Zlati lisici«

MARIBOR, 2. marca — Sinoči je bila prva predstavitev amaterskega barvnega filma o velikem smučarskem tekmovalcu za »Zlato lisico«, ki je bilo prve dni januarja na pobodi Pohorja in je še poselja skupina mladih filmarjev iz fotokino kluba Maribor. B. Č.

Posvet v Slovenj Gradcu

SLOVENJ GRADEC, 2. marca — Tu so se sešli na pobudo medobčinskega sveta ZKS za Koroško sekretarji občinskih komitejev ZK občin Velenje, Mozirje, Slovenj Gradec, Dravograd in Ravne na Koroškem. Na medobčinskem posvetu so govorili o nadaljnjem uveljavljanju koncepta splošnega ljudskega odpora. M. L.

V stiski pomaga delo

Maribor: strokovna pomoč invalidom pri prilagajanju

MARIBOR, 2. marca — Stalna konferenca za rehabilitacijo invalidov maribor je na regionalnem posejevanju razpravljala o izvajanju invalidskega zavarovanja. Obravnavali so zlasti dve zadevi. V novem zakonu je precejšen podatek na rehabilitaciji invalidov in na usmerjanju na nova delovna mesta. Vsak invalid je zmožen za delo, so poudarili, vendar na določenem delovnem mestu. Problem pa so sami invalidi, marsikateri se v duševni stiski zaradi invalidnosti neče oprijeti dela. Tu bi bili potrebni psihologi, da bi takega človeka dobera spoznali in vplivali nanj, tako, da bi se čimprej vrželi na novo delovno mesto in na nove pogoje življenja. Dejstvo pa je, da je to združeno z velikimi stroški. Za usposabljanje invalidov je namenjen manj kot deset odstotkov izdatkov za invalidsko zavarovanje ali nekaj več kot 38 milijonov dinarjev. Za pokojnine in druge podpore pa več kot 393 milijonov. Vsekakor bi s posvajanjem stroškov pri usposabljanju precej prihranili pri invalidskih pokojninah. J. J.

Dravograd: Aktivni mladih komunistov

DRAVOGRAD, 2. marca — Medobčinski svet ZK za Koroško je pripravil sinoči v Dravogradu posvetovanje ob občinski vodstve zveze mladine in aktivov mladih komunistov. Na posvetovanju so govorili o vlogi mladih komunistov v organizaciji zveze mladine. V zadnjem času se je dejavnost zveze mladine na Koroškem precej razmahnila, v Slovenjem Gradcu in na Ravni na Koroškem so bili ustanovljeni aktivni mladih komunistov, v Dravogradu in Radljah ob Dravi pa se pripravljajo na ustanovitve. M. L.

Maja bodo gradili

Odprt kompleks za graditelje zasebnih hiš pri Velenju

Odborniki velenjske občine so obvestili, da bodo prvi graditelji zasebnih hiš na novem kompleksu Gorica—Bevče pri Velenju lahko zastavili lopate že maja. Doselej je bilo več zadržkov. Zaradi neurejene strokovne službe za področje urbanizma in komunale občani niso mogli urajati začetv v zvezi z graditvijo na novem stanovanjskem kompleksu.

Projekti za komunalno ureditev so vsi naročeni, nekatere pa že pripravljani. Bodoči graditelji bodo seveda morali plačati mimo oškodovane na zemljišče še celotne stroške komunalne ureditve, ki bo opravljena v skladu z ureditvenim načrtom.

Enen tega bo za zidavo kompleksu na voljo več parcel v Pesjem in v stanovanjskem kompleksu Konovo. Tu gre predvsem za zidavo takorimenovanih »skrbine«. F. K.

Lenarški šolski problemi

LENART, 2. marca — Program namoja šolskega lenarške občine je dokaj vzpodbuden, vendar glede na stanje šolskih prostorov, potreb in modernizacije pouka še zdaleč ne ustreza.

Sola v Jurovskem dolu je skoraj tri tisoč let, da se podre, zato bodo še letos začeli z obnovitvenimi deli. Prav tako ali pa še slabše je stanje v Zgornji Ščavnici. Kot vse kaže bodo se letos začeli z graditvijo nove šole. Prav tako bi morali prenoviti učilnice v Lokavci in v Voilini.

J. J.

Pogrebi danes:

● MARIBOR: Ivan Stopinšek, 68-letni upokojenec, ob 13 uri; Avgust Trstenjak, 61-letni upokojenec, ob 13.30 uri.

● CELJE: Sarih Jože, 60 let, ob 16. uri.

Odbita roka

Na celjskem območju nekatere občine pozabile na počitnice otrok

Skupščina zdravstvenega zavarovanja delavcev Celje je na svoji zadnji seji sicer sprejela sklep o tem, da tudi letos odmeri 100 tisoč dinarjev za rekreativno letovanje — iz zdravstvenih razlogov potrebnih — otrok. To da sklep je sprejela z dvema pogoje: da se v posameznih občinah izkažejo s pogoji za porabo teh sredstev in da tudi skupščine občin določijo v ta namen enak delež kot sklad.

Lani se je namreč na celjskem območju zgodilo, da v nekaterih občinah niso za rekreativno letovanje otrok porabili niti tistih počin vsot, ki jih je v ta namen dodelil sklad. Ta ugotovitev je skoraj neverjetna, kajti sredstva so ostala neizkoriščena zlasti v manj razvitih občinah, kjer imajo otroci tudi sicer malo možnosti za organizirano letovanje.

Se pred kratkim je kazalo, da bo zadeva letos še težja. Zaradi turističnih interesov je skupščina občine Rovinj lani odpovedala gostiljubne medobčinske počitniški bazi, ki je bila več let zbirališče otrok širšega celjskega območja. Kapaciteta posamezne baze je bila mogoča sprejeti kakih 300 otrok — je bila sicer le izhod v sili, v seštevku pa je le nekaj pomnila. Zato je tembolj razveseljevalo, da odločba o izpraznitvi prostora v Rovinju ni bila hkrati tudi ukinitveni akt medobčinske baze. — Ta bo letos namreč na novo zavezila v lasti — sicer z enako zmogljivostjo, zato pa z večjimi možnostmi za izboljšanje pogojev bivanja.

Po tej plati bi bili torej — na prvi pogled — pogoji za letovanje otrok sicer z enako zmogljivostjo, zato pa z večjimi možnostmi za izboljšanje pogojev bivanja. Po tej plati bi bili torej — na prvi pogled — pogoji za letovanje otrok sicer z enako zmogljivostjo, zato pa z večjimi možnostmi za izboljšanje pogojev bivanja.

Oglašujte v dnevniku DELO

SREĆANJE AVSTRIJSKEGA I ZAHODNONEMSKOGA KANCLERJA — Kancler Bruno Kreisky se je odpravil na turnejo po deželah, članicah Evropske gospodarske skupnosti, da bi proučil novo vlogo Avstrije v povečani deseterni Evropi. Prva postaja na njegovi poti je bil Bonn, kjer se je sestal in pogovarjal z zahodnonemskim kanclerjem Willyjem Brandtom (na sliki desni).

NIXON BI SKORAJDA PADEL V VODO — Ameriški predsednik se je po svojem prihodu s Kitajske napotil iz Washingtona na Florido, kjer se je hotel skupaj s povabljenki odpraviti z jahto na morje. Pri vstopanju na barko mu je spodrsnilo in bi skorajda padel v vodo.

ZAHTEVA PO 'TEZJEM ZLATU' — Ameriški finančni minister Connally je pozval odbor za bančništvo predstavniškega doma, naj čimprej poveča ceno zlata na 38 dolarjev za unco.

MAROŠKI KRALJ NA VOLIŠČU — Kralj Hasan II. se je na pravkar minulih maroških volitvah o spreminjenih ustavi pojavil na volišču in oddal v skrinjico tudi svoj glas. Nova ustava precej zmanjšuje vladarjevo oblast.

Spomenik bojem na Kozari

Spomenik velikim dnevom bo postavljen na Kozari ob 30-letnici bojev

SARAJEVO, 2. marca (Tanjug) — Delegacija iniciativnega odbora edicije »Kozara v NOB« je, kakor so sporočili, obiskala predsednika CK ZK BiH Branka Mikulića in mu ob tej priložnosti podarila tri knjige o kozarski epopeji. Srečanje so izkoristili tudi za pogovor o postavitvi spomenika na Kozari. Predsednik CK ZK BiH so seznaili z dosedanjim delom pri graditvi spomenika in o pripravah na 30-letnico epopeje na Kozari.

Nimeiri obtožuje SZ

BEJRUT, 2. marca (Reuters) — Sudanski predsednik Nimeiri je dejal, da so stiki med njegovo državo in Sovjetsko zvezo izredno slabi. Rekel je, da bo sudanska vojska opustila sovjetsko orožje, če SZ ne bo več dobavljala rezervnih delov, in kupovala orožje s druge strani. Tudi tokrat je Nimeiri poudaril nekateri od obtožb, ki jih je na račun Sovjetske zveze že prejel po neuspelem julijemskem udaru.

SOBOTNA PRILOGA

NIJENA USODA JE USODA PROIZVAJALKE

Družbeni položaj žensk v Jugoslaviji

Marjan Kunec
OPUSCEN »POSTNI NABIRALNIK«
SR Hrvaška

Dušan Dolinar
RICHARD NIXON
Portret tedna

Bogdan Pogačnik
NOVA SRBSKA KULTURNA POLITIKA
Sveto in načrtno

POMEMBNOST DRUŽBENE MORALE
Pravosodje danes in jutri

Drago Kralj
TEGOBE NAJBOLJ SAMOSVOJE SLOVENSKE KRAJINE
Belokranjski zapisnik

Vlado Vodopec
ZANIMIV PRIMER POLITIČNE PORNOGRAFIJE
Prejeli smo

IGLA IN KIRURSKI NOŽ
Izkušnje kitajskih zdravnikov

ZA KONEC TEDNA

UNCTAD s Kitajci

Približevanje konference UNCTAD nas sili, da analiziramo prakso v mednarodnem gospodarstvu, dejal Vratuša

OD NASE BEOGRAJSKE DOPISNICE

BEOGRAD, 2. marca. Približevanje tretje konference UNCTAD nas sili, da vzporedno s pripravami analiziramo prakso na prizorišču mednarodnega gospodarstva in ugotovimo, kaj je treba storiti, da bi bile naše akcije na multilateralne planu v skladu z našimi dvostranskimi akcijami, oziroma kako naj se vedemo v svoji multilateralni gospodarski politiki, da bi to bilo v prid našim dvostranskim akcijam in ciljem.

Tako je na današnji novinarski konferenci Anton Vratuša, član ZIS, označil naše neposredne naloge, ki izhajajo tudi iz limeskega dokumenta, sprejetega na nedavnem sestanku ministrov skupine 77 v Limi.

Limski dokument so sprejele razvite države z vso resnostjo. To dokazuje dejstvo, da je OECD že oblikoval preliminarne stališča do limeskih sklepov, EGS pa že razmišlja o bolj organiziranem nastopanju.

Te pozitivne pristope pa spremljajo seveda tudi negativna znamenja, ki so vidna v precej splošni zadržanosti razviti, češ da je datum tretjega UNCTAD kaj neprimeren, ker še vedno niso našli poti in načina za rešitev svetovne monetarne krize, ker je prihodnje leto pričakovati nove dejavnosti v okviru zamisljive Kennedyjeve runde, saj splošna svetovna gospodarska nestabilnost ni v spodbudo bolj intenzivnega uveljavljanja obveznosti o transferu enega odstotka nacionalnega dohodka razviti, v prid nerazviti, kar se ni pojasnilo vsi problemi v zvezi s shemo splošnega preferenciala itd. Vsi ti ugovori niso ujemni, toda prav tako je jasno, da položaj nikoli ne bo idealen in si je zato tudi v danih neugodnih razmerah treba prizadevati najti rešitve — kolikor je to pač uresničljivo.

Novi dejavniki v vsem tem je to, da bo tokrat Kitajska prvič polnopravno sodelovala. Je pa nemanka, količina bo njena dejavnost na konferenci UNCTAD in v kateri smeri se bo razvijala, vendar pa se njena navzočnost in tudi njena siceršnja doseganja angažiranost v doseganju tehničnih in druge pomoči državam v razvoju utegne siliti vzhodnoevropske države, da povečajo svoje zanimanje, zlasti pa svojo konkretno vključenost v reševanje svetovne razvojne problematike.

Waldheim vabi nove člane

Članice OZN naj bi postale Švica, Nemčija, Koreji in Vietnam

BERN, 2. marca (Reuters) — Generalni sekretar OZN Kurt Waldheim se je včeraj pogovarjal s švicarskim predsednikom Nelloom Celiom in zunanjim ministrom Pierrom Graberjem o tem, da bi Švica postala članica svetovne organizacije. Švica je lastnica več poslopij OZN v Ženevi, čeprav ni članica organizacije. Vlada je pred kratkim imenovala komisijo, ki naj bi preučila možnost, da bi se država pridružila OZN. Waldheim je omenil, da bi se morali tudi Nemčija, Koreja in Vietnam članiti v OZN.

delni in hudo sporadični), priložnost, da rešujemo lastne gospodarske probleme v okviru UNCTAD — seveda kolikor se bo posrečilo prepricati naše gospodarske organizacije, da uvidijo koristnost vsega tega in podpro vse lovanje. Gre torej za kombinirano jugoslovansko delovanje. Gre torej za kombinirano največjih gospodarskih svetovnih problemov z vsemi omenjenimi svetovnimi skupni imenovalec interesov in s tem olajšajo sporazumevanje in doseganje konkretnih rezultatov v Santiagu de Chile.

Anton Vratuša je govoril novinarjem tudi bolj podrobno o posameznih trenutkih in trajnejših težavah v zvezi s to kompleksno problematiko, vendar ga to ni pripeljalo do pesimističnih predvidevanj. Zlasti pa je ob koncu poudaril, da se priprave za tretji UNCTAD samo ena izmed etap razvoja, za nas pa tudi priložnost, da storimo odločilne korake naprej, priložnost, da se jugoslovansko gospodarstvo bolje organizira v interesu lastnega razvoja, povezovanja in vključevanja v svetovno gospodarstvo, s tem pa hkrati krepi našo gospodarsko in politično neodvisnost in varnost.

Pakistan zmanjšuje posest

NEW DELHI, 2. mar. (AP) — Pakistanski predsednik Ali Buto je izjavil, da se bo zemljiška posest v državi zmanjšala za 70 odstotkov. Po novi agrarni reformi, ki naj bi zlozila feudalizem, naj bi znatna največja posesti zemlje, ki jo je moral imeti, 150 juter (prej 500), druge zemlje pa 300 juter (prej 1000).

Iz včerajšnje zadnje izdaje

Jemali iz skupnega žepa

»Belje« ter direktorja A. Debrečina in B. Hajdina prijavljeno tožilstvu

BELI MANASTIR, 1. marca (Tanjug) — Predstavnik službe družbenega knjigovodstva so danes na seji občinske skupščine obvestili odbornike o nezakonitostih in razmetavanju družbenih sredstev, kmetijsko-industrijske kombinata »Belje«. Povedali so številne podrobnosti o potratnem zapravljanju denarja za nakup stanovanja v Oslu, ki je stalo 300.000 dinarjev, njegova oprema pa 104.000 dinarjev. To stanovanje je uporabljal inž. Antun Debrečina, ki je bil tedaj začasni upravitelj kombinata. Močno sumilja je tudi ekonomska upraviteljstva adaptacije vile na Banovem brdu, za kar so dali okrog 1.230.000 dinarjev, ter nakup osnovne šole v Kranjski gori (za poslovne namene), za kar so odšteli 1.300.000 dinarjev.

Zaradi ugotovljenih nezakonitosti je služba družbenega knjigovodstva prijavila okrožnemu tožilstvu v Oslu kombinat »Belje«, kot kombinat premoženja, razen tega pa tudi generalnega direktorja in Antuna Debrečina in finančnega direktorja Božo Hajdina.

Vesna danes v domovini

PRAGA, 1. marca (Tanjug) — Vesna Vulović bo jutri s posebnim letalom JAT odpotovala v Beograd, kjer se bo nadalje zdravila v bolnišnici »dr. Dragiša Miševića«. Kot edina preživela potnica letala, ki ga je 26. januarja nad Češko Kamenico razneslo, je Vesna Vulović danes v pristojnosti svojih staršev in na šolski konzulu v Pragi Miroslava Bakica, odgovarjala na vprašanja češkoslovaške države komisije, ki je raziskovala vzroke nesreče.

Lažne trditve 'L'Aurore'

Uradni jugoslovanski krogi demantirali njegovo pisanje o Kumrovcu

BEOGRAD, 1. marca (Tanjug) — Uradni jugoslovanski krogi v Beogradu in Zagrebu so odločno demantirali informacijo pariskega lista »L'Aurore« o nedavnih dogodkih v Kumrovcu. Ta list je včeraj objavil daljši zapis, v katerem na senzacionalen in tendenciozen način govori o oskrbnem sponeniku in rojstne hiše predsednika Tita, zaradi česar naj bi, po trditvah »L'Aurore« prijel polovico Kumrovcu.

Ta lažna informacija je izvala veliko ogorčenje v pristojnih jugoslovanskih krogih in v sekretariatu za informacije zveznega izvršnega sveta, kjer so jo uradno demantirali. Ocenili so jo za nadvse žaljivo za osebnost predsednika SFRJ in jugoslovanske narode, posebno za prebivalce rojstnega kraja predsednika Tita. »L'Aurore« je glasilo skrajno desničarskih krogov. V sekretariatu za informacije pravijo, da je ogorčenje toliko večje, ker se je ta lažni članek pojavil v francoskem tisku, v tisku države, s katero imamo dobre in prijateljske odnose.

Bo Waldheim imel pomočnico?

ZENEVA, 1. marca (AFP) — Generalni sekretar OZN Kurt Waldheim je ponudil gospe Halvi Lipilae, predstavnici Finske v komisiji OZN za položaj žena, da sprejme mesto pomočnika generalnega sekretarja OZN. Gospa Lipilae je odvetnica, poročnica, in mati štirih otrok.

Bencinska mrzliza v Celju

CELJE, 1. marca — Televizijska vest o jutrišnjem podražitju bencina je Celjane v trenutku spravila na nogo. V nekaj minutah so celjski vozniki, precej jih je prišlo tudi kar s steklenicami in drugimi posodami, popolnoma zaprli dohodek k dvema dejavnima bencinskima črpalakoma. Kolone avtomobilov so bile dolge prek 100 metrov, tako da potniki iz drugih krajev, ki so ta čas prišli, prišli mimo, sploh niso mogli zraven. Med vozniki je bilo slišati glasna prerekanja in številne kritične na račune vesti o podražitju. Uslužbeni črpalak menijo, da nikakor niso pričakovali tolikšnega nivoja in bo verjetno že do jutra zmanjkalo bencina. J. S.

Dopolnjevanje ustave v Vojvodini

NOVI SAD, 1. marca (Tanjug) — Ustavna komisija skupščine Vojvodine je na današnji seji razpravljala o načrtu ustavnih dopolnil, ki pokrajine in njih okoliščila z ustreznimi spremembami v republiko in zvezi. Te predloge bodo v kratkem obravnavali tudi člani vojudinskega izvršnega sveta, in kakor je predvideno, jih bo skupščina potrdila na zasedanju 24. marca.

Lani 4176 žrtev prometa

V Jugoslaviji lani 39.368 prometnih nesreč — 640 mrtvih v Sloveniji

BEOGRAD, 2. marca — V 39.368 prometnih nesrečah, kolikor se jih je lani zgodilo na cestah Jugoslavije, je umrlo 4.176 voznikov, potnikov in pešcev, 54.611 pa jih je bilo ranjenih.

Med drugim je v predloženih ustavnih dopolnilih predvidena ustanovitev ustavnega sodišča Vojvodine, medtem ko predsedstvo pokrajinske skupščine ne bo imelo funkcije političnega organa, marveč bo predstavljalo njeno koordinacijsko telo.

Drugačne stopnje

Povečali so davčne stopnje na kavo in na bencin, pri tekstilnih izdelkih in obutvi pa so jih precej zmanjšali

BEOGRAD, 2. marca (Tanjug) — Zvezni sekretariat za finance je danes izdal naslednje sporočilo: »Zvezna skupščina je sprejela spremembe davčnih stopenj, ki veljajo od 2. marca letos:

1. Pri kilogramu surove kave se je davčna stopnja povečala s 3,5 na 13,5 dinarjev, pri praženi in mleti kavi pa s 5 na 19,5 din. Trgovina na drobno je dolžna za mlogo kave, ugotovljene s popisom na dan 2. marca t. l., plačati davčno razliko v višini 10 oz. 14,5 din pri kilogramu na račun 840—21104 — preostali zvezni davek na promet blaga na drobno, in to v 30 dneh od dneva podpisa. Nove stopnje za kavo veljajo od 2. marca t. l.

2. Pri litru motornega bencina s 86 oktani se davek poveča za 0,85 dinarja, tako da nova stopnja znaša 1,220 din; pri motornem bencinu s 98 oktani je stopnja ravno tako povečana za 0,85 din, tako da znaša 1,294 din.

Maroška ustava potrjena

Opozicija, ki je bojkotala referendum, upa na uspeh pri volitvah

RABAT, 2. marca (AP, AFP) — Včeraj je bil v Maroku referendum o novi ustavi, na podlagi katere bodo razpisali parlamentarne volitve. Zanj je glasovalo 98,75 odstotka od 4.863.995 vpisanih volivcev, od katerih se jih je referendumu udeležilo 4.490.654; za novo ustavo jih je glasovalo 4.434.869, proti pa samo 55.785.

Dve glavni opozicijski stranki — levičarska nacionalna zveza ljudskih sil in narodna stranka Istiklal — sta pred referendumom pozvali svoje pristaje, naj se ga ne udeležijo, ker se sestanek krize v Maroku ni moglo zgraditi na problem ustavne reforme. Opozivalci pa pravijo, da se bosta tudi ti dve stranki, udeležili parlamentarnih volitev, saj jima dajejo možnost, da dobita v parlamentu močno zastopstvo.

Telegrami

TITOVA ČESTITKA — BEOGRAD. Predsednik republike Josip Broz Tito je poslal maroškomu kralju Hasanu II. brzojavno čestitko od dnevu neodvisnosti kraljevine Maroka.

SUNAY SPREJEL BEGIČA — ANKARA. Predsednik turške republike Cevdet Sunay je sprejel jugoslovanskega veleposlanika v Ankari Muhidina Begića, ki je turškemu predsedniku izročil poslanico predsednika SFRJ Josipa Broza Tita.

KONCAN OBISK — BUENOS AIRES. Argentinski predsednik Alejandro Lanusse se je po sedemdnevem obisku v Venezueli in Kolumbiji vrnil v Buenos Aires. V Caracasu sta Lanusse in venezuelski predsednik Caldera podpisala skupno deklaracijo o političnem, trgovskem in tehničnem sodelovanju med državama.

HNOUPEK SPET DOMA — MOSKVA. Češkoslovaški zunanji minister Bohuslav Hnousek, ki se je na povabilo sovjetske vlade od 27. februarja mudil na obisku v Sovjetski zvezi, se je včeraj vrnil v Prago.

MARSHALL GREEN NA TAIVANU — TAIPEI. Pomočnik ameriškega državnega sekretarja Marshall Green je včeraj prisel v Taipei, da bi Cangskajsko vladno seznanil z rezultati Nixonovega obiska v Peking. Pravijo pa, da Cangskaja sama ne misli obiskati. Green na letališču ni hotel odgovorjati na vprašanja novinarjev.

LIPKOWSKI NA MALTI — LA VALLETTA. Namestnik francoskega zunanjega ministra Jean de Lipkowski je prisel na Maltu, kjer se bo s premierom Domom Mintoffom pogovarjal o zboljšanju gospodarskega, kulturnega in tehnološkega sodelovanja med Francijo in Malto.

JAKUBOVSKI ČASTNI OBČAN — VARŠAVA. Vrhovnega poveljnika združenih sil držav varšavskega pakta sovjetskega maršala Ivana Jakubovskega, ki je že več dni na obisku na Poljskem, so na slovesni seji vojvodskega in ljudskega odbora Opole (Slonsk) razglasili za častnega občana.

ZAPORA LETALIŠČ — DAMASK. V sredo so bila letališča v Siriji zaprta za ves potniški letalski promet od 18. do 21. ure. To je bil varnostni ukrep, ki so ga uveljavili po napadu sirskih letal na izralske kibuce na Golanskem višavju. Potem so letališča spet odprla za normalen promet.

UBOJ — BELFAST. Predsodnim sta bila v Belfastu ubita dva mladenčca. Po nepotrjenih poročilih ju je ubila britanska patrulja. Od začetka tega leta je bilo v Severni Irski ubitih 50 ljudi.

PROFITI AMERIŠKIH DRUŽB — TORONTO. Velike ameriške družbe ustvarjajo vsako leto v Kanadi velikanske profite. Največji dobiček je lani imela družba »General Motors«, ki so njene tovarne v Kanadi stoddostno ameriška last. Lani je ta družba imela 2,5 milijarde dolarjev prometa, čistega dobička pa 80 milijonov dolarjev. Druga velika avtomobilska tovarna, »Ford«, je Kanadčanom prodala za 1,46 milijarde dolarjev avtomobilov, kar ji je prislo 76 milijonov čistega dobička.

RAZVOJ UGANDE — NAIROBI. Ugandska vlada je objavila osnutek tretjega petletnega načrta za razvoj proizvodnje, zdravstvenih služb, prosvete, turizma in drugih področij. Proizvodnja naj bi do konca 1976. leta narasla za 5,6 odstotka na leto. Najpomnejše do 1981. leta naj bi Ugandi na vseh delovnih mestih zamenjali tujece.

MANJ SLADKORJA — MEXICO. V Mehiko bodo letos pridobili vsaj 200.000 ton sladkorja manj, tako da bo Mehika ob skoraj 40 milijonov dolarjev deviznega dohodka.

PODRAŽITEV KMETIJSKIH STROJEV — BUDIMPEŠTA. Na Madžarskem so se z včerajšnjim dnevom podražili kmetijski stroji povprečno za 8 odstotkov.

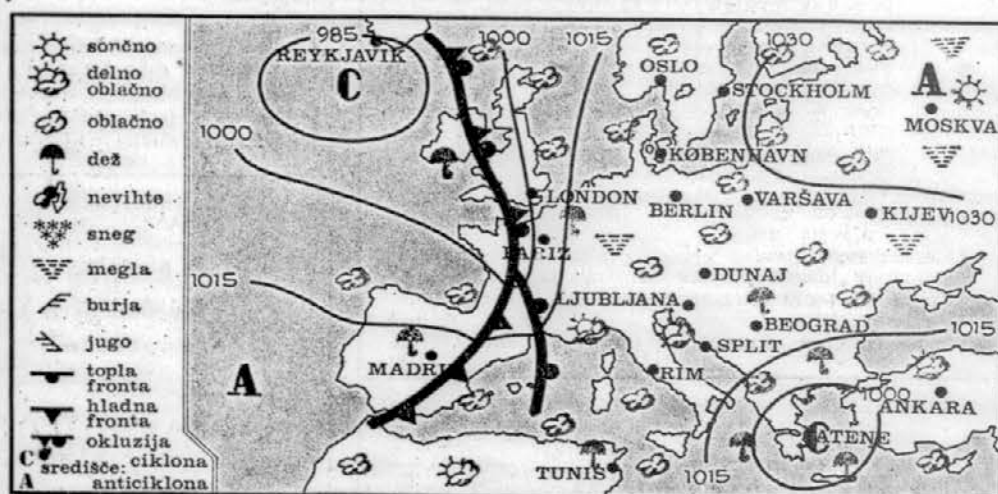
Pa še to:

GNEČA V CVETLICARNAH — V cvetličarnah so danes prodali veliko več cvetja, kot so pričakovali. Ne vedo, zakaj.

Najbrž se vrli mogoče hude zvezne odjuge med cvetjem, ki bo zato moralo dočakati 8. marec v domačih hladilnikih.

VREMENSKO POROČILO

Prognostična karta za 3. marec 1972 ob 7. uri

Vreme in temperatura 2. marca 1972

kraj	vreme ob 7. uri	stopinj	vreme ob 13. uri	stopinj
Ljubljana	oblačno	4	deležje	7
Planica	oblačno	—	poloblačno	6
Brnik	oblačno	2	oblačno	8
Kranj	poloblačno	—10	poloblačno	—6
Maribor	oblačno	4	oblačno	6
Sl. Gradec	oblačno	2	oblačno	6
Celje	oblačno	3	oblačno	7
Novo mesto	oblačno	4	deležje	8
Koper	poloblačno	7	oblačno	10
Reka	oblačno	8	oblačno	12
Ptuj	oblačno	7	oblačno	12
Dobrovnik	deležje	8	oblačno	13
Zagreb	oblačno	6	deležje	7
Beograd	oblačno	4	oblačno	10
Sarajevo	poloblačno	—1	oblačno	10
Titoograd	poloblačno	7	oblačno	14
Skopje	oblačno	7	oblačno	11
Sofije	oblačno	1	poloblačno	7
Gradsko	oblačno	1	oblačno	8
Dunaj	oblačno	6	deležje	6
Benecke	jasno	4	sončno	12
Milano	poloblačno	—1	oblačno	12
Genova	jasno	8	jasno	14
München	oblačno	1	poloblačno	5
Zürich	oblačno	1	sončno	10
Rim	oblačno	1	oblačno	15
Pariz	jasno	3	poloblačno	8
Berlin	oblačno	2	oblačno	3
Stockholm	oblačno	3	snežni	—2
Moskva	oblačno	—3	snežni	—1

Napoved

SLOVENIJA: Spremenljivo do pretežno oblačno, vmes le ponekod močnejše padavine. Najnižje nočne temperature od 0 do 5, najvišje dnevne okoli 8, na Primorskem do 12 stopinj.

IZGLADI ZA SOBOTO: Postopno, poslabšanje vremena brez večjih ohladitev.

JUGOSLAVIJA: Spremenljivo do pretežno oblačno, v zahodnih krajih so tu in tam še možne rahle padavine.

VREMENSKA SLIKA: Atlantski frontalni valovi se usmerjajo nad zahodno Evropo. Greben skandinavskega pritiska pa sega vse do Alp. Višinsko jedro hladnega zraka se zadržuje nad Balkanom in povzroča manjša krajevna poslabšanja vremena.

Snežne razmere včeraj ob 7 uri

Zlatica na Veliko planino: —2 rahlo oblačno, 10 cm na 120. podlage — pršilo, vse naprave obratujejo. Zlatica na Vogel: —3 megleno. 265 cm — zmurnjen, naprave obratujejo, proga v dolini — prevozna Vlečna Marjulič: 1 oblačno, 35 cm v vlečni obratuje, drsališče ni uporabno. Zlatica na Španov vrh: —1 oblačno, 50 cm — zmurnjen, obratuje. Turistični center Golte nad Mozirjem: —3 megleno, 10 cm na 120. podlage, zmurnjen, vlečna obratuje, cesta prevozna. Pehnerska vzpenjaka: 1 megleno, 40 cm, vlečna Belverva in Bolnik obratujeta. Dom na Komni: —3 deino oblačno, 190 cm, tovor. Zlatica obratuje, pa prehodna. Bled: 3 jasno, snežne krpe žičnica na Sražo ne obratuje. Vlečna Zlatnik: 1 jasno, 80 cm, vlečne obratujejo. Loška koča na Starem vrhu: oblačno 45 cm — zmurnjen, žičnice obratuje do srednje postaje možno smučanje.

Odgovorni

Postojna: ZK ne izvaja monopola v kadrovske politiki, je pa odgovorna

POSTOJNA, 2. marca. Tu so se danes zbrali predstavniki občinskih komitejev ZK iz primorskih in notranjskih občin ter razpravljali o kadrovski politiki glede na sklepe 14. seje CK ZKS in druge konference ZKJ.

V razpravi so ugotovili, da je kadrovska politika ena osnovnih nalog v razvoju naše države in da se mora ZK pri oblikovanju in uresničevanju te politike zavzemati, da se bolj pridejo do izraza interesi delavskega razreda. V zvezi s tem je treba po besedah razpravljavcev zagotoviti, da bo kadrovska politika končno postala dolgoročna in da bodo imele kadrovske službe v delovnih organizacijah ustrezno vlogo. Še posebej je to pomembno zato, da na odgovorne položaje pridejo ljudje, ki niso splošno le strokovno, ampak tudi idejno politično.

kadrovske politiki, je pa za to politiki odgovorna. Ne sprejemljiva pa so zato stališča nekaterih posameznikov, ki CK odrekajo vlogo, kljub stališčem 14. seje CK ZKS in II. konference ZKJ. Razpravljali so ne današnji seji govorili tudi o vlogi šol, ki bi morale bistveno prispevati k idejnopolitiki podobni mladim izobražencem.

A. PIRKOVIC

AJDOVŠČINA

Vselitev prvih

Te dni so se v Ajdovščini stanovalci še vselili v prvega od štirih stanovanjskih blokov ob Tovarniški cesti. Drugi blok bo vseljen v dobrih štirinajstih dneh. Predvideno je, da bodo v Ajdovščini zgradili sedem enakih, 20-stanovanjskih blokov.

Odnos do samoupravljanja naj bi bilo eno od osnovnih meril, po katerem se ocenjuje sposobnost posameznih ljudi.

Na današnjem posvetu so tudi poudarili, da ZK ne sme izvajati monopola v

Slovo od borca NOV

V Ajdovščini so se zadnjič poslovili od pokojnega Janka Černigoja.

AJDOVŠČINA, 2. marca — Včeraj so v Ajdovščini prijetili in v znanosti spremljali pokopališče k zadnjemu padcu znanega borca NOV Janka Černigoja.

Pokojnik je se rodil na Predmeji nad Ajdovščino pred 51 leti. V vrste NOV je stopil januarja 1943. Naprej se je boril v Čankarjevi brigadi predvsem na Dolnjiškem, po kapitulaciji Italije pa je bil premeščen v Istro. Tu je bil namestnik komandanta vojaškega vojnega okrožja za Istro. Pri napadu na Podgrad pri Ilirski Bistrici je bil hudo ranjen. Zato se je po osvoboditvi zdraviel po raznih bolnišnicah.

Kmalu po osvoboditvi se je za stalno naselil v Ajdovščini.

Denar za kulturni dom

V trgovskem podjetju Ilirija v Ilirski Bistrici so hoteli ob letošnjem novem letu poslati potrošnikom kolektarje, za katere bi porabili 10 tisočakov. Ker pa je tiskarna, ki je tiskala kolektarje, zakasnila pri roku so se na zadnji seji delavskega sveta odločili, da bodo denar porabili drugače. 5 tisoč dinarjev so prispevali v sklad za izdelavo načrtov za kulturni dom v Ilirski Bistrici, preostanek pa za gradnjo onkološkega inštituta v Ljubljani.

T. V.

Mnenja zborov občanov

V občini Piran razpravljajo o očitkih na račun občinske skupščine

PIRAN, 2. marca — Obalna konferenca SZDL sklicuje v piranski občini zbor občanov, na katerih obravnavajo politični položaj v občini in še zlasti nekatere očitke, ki jih je bilo zadnje mesece slišati na različnih sestankih in konferencah. Tak zbor občanov je še bil za mesto Piran, danes pa bo v Novi vasi. V soboto se bodo na takem zboru sestali občani v Padini, Strunjanu in na Bellem krizu.

Prihodnji ponedeljek bo zbor občanov v Luciji, v soboto 11. marca v Dragonji in v Ravnu, v nedeljo 12. marca pa v Sečoveljah.

Ro navodil obalne konference je tak zbor sklepčen, če se ga udeležijo najmanj 40 odstotkov občanov volilne enote. Na zborih občanov namreč s tajnim glasovanjem tudi izreka zaupnico ali nezaupnico občinskemu vodstvu, zato je sklepčnost potrebna.

G. G.

Baletni nastop v Ajdovščini

V soboto 4. marca bodo prireditelji solisti Slovenskega narodnega gledališča iz Ljubljane v Ajdovščini baletni koncert. Nastopili bodo Lidija Sotlar, Danila Svaba, Marija Vidmar, Vida Volpi, Miha Basalović in Janez Mejac.

F. H.

Oglašujte v dnevniku

DELO

ROBEDIŠČE, VAS, KI SE NAGLO STARA — Robedišče, značilna slovenska kmečka vas onkraj Nadiže, postaja vse bolj osamljena in čas ji ne prizanaša. Mladina jo je kmalu po osvoboditvi zapustila in si poiskala boljše kos kruha v dolini po Primorski pa tudi širši Sloveniji. Doma so ostali večidel starejši vaščani, ki so navezani na svoj košček zemlje, ki pa je ne morejo obdelovati tako kot prej. Nekdanje ovčje in kravje črede so se zmanjšale za desetkrat in več.

Foto: J. Perat

Morje v bazenih vleče

Zimska sezona v obalnih občinah oživlja - V letošnjem januarju za 31 odst. več prenočitev kot lani - V Izoli, Kopru in Piranu največ domačih gostov

KOPER, 2. marca. Pričakovano, da bodo pokriti bazeni z ogrevano morsko vodo na obalnem območju vplivali tudi na razvoj zimske turistične sezone, se resda nekoliko počasi, pa vendarle uresničujejo. Po podatkih obalne turistične zveze, ki jih je objavila v številki svojih letošnjih informacij, je bilo januarja na območju Izole, Kopra in Pirana 6.413 domačih in 3.814 tujih gostov ali za 16 odstotkov več kot lanskega januarja. Vsak od njih se je zadržal na obalnem območju povprečno tri dni. Zabeležili so za 31 odstotkov več prenočitev kot v januarju lani.

Najbolj se pozna uvajanje zimske sezone v piranski občini. Tu se je januarja ustavilo 2.715 domačih in 1.665 tujih gostov ali za 45 odstotkov več kot lanskega januarja. Po prenočitvah pa so preselili lanske goste kar za 48 odstotkov. Predvsem se sadi zimske sezone kažejo v hotelu Palace, kjer imajo pokrit zimski bazen in je v starem hotelskem objektu, ki je povezan z bazenom, treba precej vnaprej rezervirati

prostor. Tudi v izolskem hotelu Simonov zaliv so letos za polnih 41 odstotkov povečali število prenočitev. Tudi tu prevladujejo domači gostje. Čeprav imajo sedaj vsi hoteli znižane pionske cene, pa menjava valut le kaže, da je tudi zimska sezona lahko gospodarsko zanimiva. V koprski in izolski občini so letošnjega januarja zamenjali različnih valut za 24,8 milijona dinarjev, to je za 86 odstotkov več kot lani, v piranski občini pa za 1.757.000 dinarjev ali 171 odstotkov več kot lani. Precej pa se je tudi povečala prodaja blaga za devize. Tu je zlasti očitno povečanje v Kopru, kjer so prodali za 447 odstotkov več blaga kot lani.

G. GUZEJ

Šol še ni dovolj

Ravnatelji šol v idrijski občini o pripravah na referendum, s katerim bi za pet let podaljšali samoprispevek

IDRIJA, 2. marca. Ravnatelji vseh šol in vzgojnovarstvenih ustanov iz idrijske občine so na večeršnjem sestanku razpravljali o vrsti tekočih zadev, s katerimi se srečujejo pri svojem delu. Ustanovili so kadrovske komisije pri zavodih, razpravljali pa so tudi o vključitvi v priprave za referendum, ki bo maja letos.

Namen nanovo ustanovljenih kadrovskih komisij je zlasti v tem, da bi po vsej stalno in kontinuirano spremljali delo glede kadrovanja v šolah in vzgojnovarstvenih ustanovah. To naj bi se odražalo že pri analizi sedanje kadrovske strukture, pri pomoči izrednim študentom (ugodnejši pogoji, skrajšani delovni čas) in pri delu z učenci, zlasti pri usmerjanju v politiko.

Kadrovske komisije naj bi se tudi povezale s tistimi učenci, ki imajo smisel za pe-

dagoško delo in jih usmerjale ter jim svetovale. Skupno s TIS bi jim pomagali pri izbiri študija ter s stipendijami in kreditiranjem omogočili nadaljnje šolanje vsem, ki bi bili pripravljeni študirati razredni pouk in druge predmetne skupine, kjer se posebno primanjkuje učiteljev.

Ko so govorili o pripravah na letošnji referendum, na katerem naj bi za nadaljnjih pet let podaljšali samoprispevek za gradnjo in ureditev vzgojnovarstvenih ustanov, so

menili, naj bi vsak zavod pripravil poseben analizo, ki naj bi jo posredovali javnosti. Občani morajo čuti, da je problem pomanjkanja vzgojnovarstvenih ustanov in šol precej poudarjen, čeprav so v dveh krajih v občini v zadnjih letih zgradili novi šoli.

A. PIRKOVIC

ILIRSKA BISTRICA

Gradijo avtomatsko kegljišče

Ob novem, nedavno odprtem hotelu Turist v Ilirski Bistrici so začeli graditi sodobno avtomatsko kegljišče, ki bo prvo te vrste v bistriški občini. Objekt bo dobrodošel za domačine, pa tudi za turiste.

Pot do pravice

Pravna služba novogoriških sindikatov je v dobrem letu posredovala kršitev pravic delavcev v štiristo primerih

Novogoriški občinski sindikalni svet je zasnoval pred leti brezplačno pravno pomoč za svoje člane, ko se čutijo prizadeti v pravicah iz delovnega razmerja. V dobrih petih letih rednega dela si je služba pridobila zaupanje delavcev. Lani je na primer potrkalo na njena vrata 390 prizadetih delavcev, predlanskim pa celo 430 članov sindikalnih podružnic v delovnih kolektivih.

Najpogostejši nesporazumi pri plačah

Analiza, ki jo je pripravila služba o svojem delu v zadnjih letih, opozarja, da so izplačila osebnih dohodkov v delovnih organizacijah najbolj pogost vzrok za nesporazume. Delavci se čutijo prizadeti zaradi različnih odtegljajev, ki niso v skladu s internimi akti delovnih organizacij ali pa s splošnimi predpisi, neenakih meril pri delitvah po periodičnih obračunih ali zaključnih računih, nepravilno obračunanih nadomestil med bolovanji itd.

Slede nesporazumi v zvezi z odpuščitvami s dela brez obojestranskih sporazumov, izgrajevanju pravic delavcev, ki so sprejeti na delo za določen čas ter neizpolnjevanjem

Prevladujejo kvalificirani

Zanimiv je pogled v kvalifikacijsko sestavo delavcev, ki iščejo pomoč pravne službe. Močno prevladujejo kvalificirani delavci. Lani jih je prišlo za pomoč kar 160, sledijo nekvalificirani delavci, ki so 122 potrkali na vrata službe. Dalje je prišlo za pomoč sindikata 38 delavcev s srednjo, 16 z višjo in 8 z visoko izobrazbo. Zanimivo je, da med prizadetimi ni bilo vajencev.

In kakšen je odnos delovnih organizacij, kjer so zaposleni prizadeti delavci do pravne službe sindikata? Na splošno nerade pomagajo službi, da bi dosegla ustrezno

rešitev. Se veči Na zahteve službe za vpogled v sporne akte velikokrat v delovnih organizacijah sploh ne odgovarjajo. Marsikaj tudi niso pripravljeno na strpne rešitve sporov. So pa tudi obratni primeri. V nekaterih podjetjih sodelujejo s službo ter tako pomagajo rešiti konflikte, da ne preraste v sodni spor, ki včasih traja precej dolgo ter je povezan s sodnim stroški in drugimi neprijetnostmi.

L. KANTE

Pešec pred avto

KOPER, 2. marca — Včeraj ob 20.05 uri je voznik osebnega avtomobila Gabriel Trček iz Kopa vozil od Škofije proti Kopru. Pri križišču Ankaran mu je zunaj prehoda za pešce nenadoma prečkal cesto Živko Barač (drugi podatek še ni). Kljub močnemu zaviranju je Trček poril pešca, ki se je pri tem hudo poškodoval. Odpeljali so ga v izolsko bolnišnico.

I. V.

Vrste za bencin

Bencinske črpalke na obali imele v sredo zvečer veliko dela

KOPER, 2. marca — Na bencinskih črpalkah obalnega območja, ki delajo po 19. uri, so se sinoči nabrale vrste. Mnogi, ki so izvedeli, da bo bencin dražji, so hoteli še enkrat napojiti svoje bencinske konje po starih cenah, nekateri pa so prinesli s seboj kante in so kupili še nekaj rezervev.

Podražitev bencina in kave je danes predmet mnogih pogovorov. Medtem ko gleda podražitev kave ni pripomba, pa se mnogi jezijo, češ, da je bilo še nedavno slišati izjave, da se bencin ne bo podražil. Mnogo prikritih pripomb leti tudi na sredstva javnega obveščanja, češ, da so zadnji čas večkrat objavili, da podražitev bencina ne pride v poštev.

G. GUZEJ

AJDOVŠČINA

Vsak teden piščanci za rejo

AJDOVŠČINA, 2. marca — Poslovalnica Kmetijskega kombinata Vipava v Ajdovščini dobi vsako sredo večje število piščancev za prodajo. Prejšnjo sredo so jih dobili 400 in vse takoj prodali. Piščanci so stali le po nekaj dni, vsak pa stane 3 dinarje.

Ker kupci stalno povprašujejo po piščancih in ker gre dobru v prodajo, jih bodo prihodnjo sredo nahvalili še več.

F. H.

Lažja pot

Tolmin: Pogovor z zastopniki CGIL iz Vidma o pravicah rajbelskih rudarjev

Na pobudo občinskega sindikalnega sveta Tolmin je bil te dni v Bovecu pogovor s predstavniki CGIL iz Vidma o položaju upokojenih rudarjev in njihovih družinskih članov, ki so delali v rudniku Rajbelj (Italija).

Nepoznavanje italijanske zakonodaje onemogoča našim ljudem uveljavljanje pravic, ki jih imajo iz pokojninskega zavarovanja. Do sedaj so svoje probleme urejali bolj individualno, kot je pač kdo vedel in znal. To pa je samo oteževalo njihov položaj, ker niso vedeli, po kakšni poti in kje naj uveljavljajo svoje pravice.

V Italiji mora vsak svoje zakonite pravice posebej uveljavljati s prošnjami. Tistemu, ki ne pozna svojih pravic, oziroma jih posebej ne uveljavlja, mu jih po uradni dolžnosti ne priznajo. Zato je bilo zlasti na Boveškem v zadnjem času precej negotovanja nad takim poslovanjem.

Pogovor je bil sprejet izredno ugodno. Izvolili so 3-članski odbor pri društvu upokojencev v Bovecu, ki bo skrbel za urejanje vseh teh problemov. Služba pravne pomoči (INCA) v Vidmu pa bo urejala vse te probleme.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Gorica pa se bo z INCA in INAM iz Vidma posebej dogovarjal kolo organizirati delo, da bi

upravičenci hitreje uveljavljali svoje pravice.

Obenem se je občinski sindikalni svet dogovoril s predstavniki CGIL iz Vidma, da bodo organizirali poseben pogovor o položaju naših delavcev v rudniku Rajbelj.

A. LADAVA

Teden sovjetskih filmov

V obalnih kinematografih bodo vrteli najnoveše filmske dožke

KOPER, 2. marca — Koprsko podjetje Globus film bo obiskovalcem v obalnih mestih prihodnji teden omogočilo, da se bodo seznanili z nekaterimi najnovejšimi dosežki sovjetske filmske proizvodnje. Od 6. do 11. t.m. bodo v obalnih mestih vrteli filma »Ognjena mavrica« in »Čajkovski«.

Ob istem času pa bo Globus film pripravil tudi zaključne predstave za šolsko mladino. Vrteli bodo najnoveše filme sovjetske proizvodnje: »Beloruska postaja«, »Dvanajst stolov«, »Moško polje«, in »Smrti sovrznika«.

G. G.

Ptica — selivka

Glasbena šola v Postojni močno utesnjena - Kar desetkrat se je selila - Upanje na prostor v domu kulture

Glasbena šola v Postojni ima kaj tesen življenjski prostor. Od svoje ustanovitve leta 1947 se je že več kot desetkrat preselila. Trenutno gostuje v prostorih stare osnovne šole, kjer si deli štiri prostore s posebno osnovno šolo. Pri tem jo rešuje to, da je pouk popoln, sicer ne bi mogla delati.

Vodstvo šole bi zelo rado dobilo prostore, ki bi jih imeli samo zase, da ne bi stalno živeli v strahu, kdaj jih bodo spet preselili kam drugam. Glede na to, da nudijo glasbeno izobrazbo povprečno 110 do 120 učencem na leto in da imajo 6 stalno zaposlenih učiteljev, kolektiv šole meni, da si zasluži tudi nekaj priznanja javnosti. Svojo dejavnost nameravajo celo razširiti in

sicer tako, da bi odprli podružnico v Pivki. Srečujejo pa se tukaj s problemom financiranja vzgojnega dela. TIS jim ne zagotavlja toliko denarja, kot bi ga potrebovali. Že groba ocena stanja glasbene šole pove, da bi potrebovala zelo krepko finančno injekcijo, saj je večina njenih osnovnih sredstev v zelo slabem stanju. Mnogi inštrumenti niso več uporabni, večina ostalih je potrebna popravila. Nujno bi morali kupiti nekaj harmonik in nov klavir. To naj bi bilo za začetek, vzporedno pa bo treba misliti na dokončno zagotovitev prostorov.

Direktor šole, Ivo Jeričič goji upanje, da se bo morda v prihodnjih letih dalo urediti prostore v domu kulture. Poleg učilnice morada se majhno dvorano za komorne prireditve. Seveda je to le upanje. Za zdaj mora glasbena šola predvsem pogledati svoje delo in prirediti čimveč učencev. Pa tudi znižati velik osep po končanem drugem, oziroma tretjem letniku. Velika večina učencev namreč šola

nje prekine, vemo pa, da naloga glasbene šole ni samo širjenje glasbene kulture med prebivalstvom, temveč tudi priprava nadarjenih otrok za poklicno ukvarjanje z glasbo.

D. K.

Idrijska stiska

Kako bo s parkirnimi prostori v prihodnjih tleh desetletjih v Idriji? Jih bo dovolj za tako povečano motorizacijo, kot se kaže v zadnjih letih? Vodja projektičnega ateljeja v Idriji dipl. ing. Milan Božić pravi:

»Po normativih, ki upoštevajo maksimalni razvoj mesta in Idrije potrebujemo 7400 kvadratnih metrov parkirnih površin ali 380 parkirnih mest. V preostalih delih mesta pa bi potrebovali 670 parkirnih mest ali 13.000 kvadratnih metrov parkirnih površin.

Najbolj je urejeno območje B ali Trbovskega dela mesta in Ute, mnogo težje pa je urediti tako velike površine v središču mesta. Tu bo rešitev le v gradnji garažnih hiš, vprašanje je, če bo to tudi mogoče uresničiti.

A. P.

Hrušica v temi

Tovarna Plama v Podgradu d aje domačinom dober kos kruha - Ljudje so pripravljene ni delati, pa nimajo s čim

VERA MUHA, učiteljica v Podgradu.

Foto: P. Nikolić

Na desni strani v Podgradu je v kotanji skrita tovarna Plama, ki na veliko pomaga Hrušici. V vasi, do katere si lahko polomiš noge na kumiti in skalnati cesti, je tristo vaščanov. Zavedajo se, da če ne bi imeli tam spodaj »svoje« tovarne, bi bilo njihovo življenje še težje, kot je.

Po vasi so na starih vozovih vozili gnoj, mi pa smo hi tel proti sreč naselja — go-

stili tam pod cerkvijo na robu Hrušice. Vera Muha je sicer učiteljica na osnovni šoli v Podgradu, vendar, kadar je doma, poprime tudi za gostinske posle, ki jih drugače vodi njen mož, obe pa po njem, kljub visokim letom, še vedno krepka in čila mama Amalija.

»Vam kar takoj povem, kaj nam mamička,« je začela učiteljica Vera, ki jo vaščani, predvsem starejši ljudje velikokrat poprosijo, da jim prebere pisma in jih seveda tudi napiše. Pisma prihajajo iz daljne Avstralije, pa ZDA in Kanade, kamor se je pred drugo svetovno vojno odselilo veliko domačinov. Starejši ljudje zdaj dobivajo njihova pisma, ki pa jih seveda ne razumejo in jih tako učiteljica Vera prevaja v domačo govorico.

Dvestoletna šola propada

»Cesta je problem, pa dvorane za kulturne prireditve in sestanke nimamo. In šolo so nam zaprli, zdaj pa zgradba propada in jo bo do podla, namreč da bi jo do podla, namreč da bi jo obnovili in v njej uredili stanovanja ter manjšo dvorano. Cesto smo sami naredili, zdaj pa ne moremo dobiti gramo za in valjarja. Občina je ne kaj obljubila, naredila pa nič. Tiste tri kilometre ceste do glavne ceste do konca vasi

nam bi lahko uredili.«

»S čim se ljudje ukvarjajo?»

»Pravih kmetov pri nas ni, saj je zemlja tuda. Bolj so popoldanski vrtničarji, ko se

vrnejo z dela v tovarni Plama ali z sosednjih vasi Kozine, Gradišča ali Obrova. Največ je pomagala pri razvoju vasi Plama, katero bo treba verjetno ponovno prositi, da naj obnovi šolo, ki je kulturni spomenik. Bila je ustanovljena pred 200 leti in iz nje so izšli številni učni mošči. Tako tudi dr. Tončič, ki danes živi kot zavezanec Slovenec v Trstu ali pa Rudolf Ukovič, revolucionar, katerega spominška plošča je na steni naše hiše. Tu je živel tudi duhovnik Jakob Soklič, ki ima danes svojo bogato zasebno zbirko umetnin. On je

HRUŠICA ČAKA POMLAD.

vedel tamburaški orkester in dramsko skupino, danes pa še pevskega zbora ne premoremo. Solo so ukinili 1984. leta z uveljavitvijo, da se enodolne šole ukinjajo, da je bilu Podgrad in drugo. Ljudje še danes ne morejo tega preboleti.«

Turistu postrežejo z domačo klobaso

V Hrušico zlasti poleti prihajajo turisti, ki si s cerkvenega stolpa ogledujejo zelo lepo naravo, v gostilni pri Muhih pa jih postrežejo s čudovitimi domačimi klobasami in črnino.

»Pa ne pozabite omeniti treh vaških moš, brez katerih nam bi šlo še huje, kot nam gre. Franc Fabjančič je predsednik krajevnega organizacije SZDL, Anton Cek in Jože Gornbač, ki vodi krajevno skupnost.«

Ljudje so pripravljene delati, samo nimajo s čim. Nekdo je pred leti rekel, da je svetlo tam, kjer drugi svetijo, pri nas pa ni nikogar, ki bi svetil in bo vseskozi tema. Hrušica si to vsekakor ne zasluži. Vsaj tisti konec ceste bi jim lahko uredili.

T. VRABL

Foto: P. Nikolić